noi

Colecțiile Cotidianul.
EDITURA UNIVERS

EVGHENI ZAMIATIN

EVGHENI ZAMIATIN

NOI

Traducere de DAN CIOBANU

Fiul unui preot din orăşelul rusesc Lebedian, Evgheni Zamiatin, unul dintre primii scriitori anticanonici ai Rusiei, s-a format la Sankt Petersburg ca inginer în construcţiile navale. După ce a absolvit Institutul Politehnic, i s-a oferit catedra de arhitectură navală a aceleiaşi instituţii, pentru a fi dat afară câţiva ani mai târziu, din cauza implicării sale în revoluţia din 1905-1907. Timp de cinci ani, Zamiatin a continuat să trăiască ilegal în Sankt Petersburg şi în localitatea finlandeză Helsingfors. Prima carte a publicat-o în 1908, dar s-a dovedit a fi o nereuşită. Revine cinci ani mai târziu cu o povestire unanim apreciată, *De-ale provinciei,* şi continuă să scrie cu asiduitate, pe lângă romane şi portrete literare, eseuri şi articole împotriva sistemului. Refuzând să-şi modeleze scrisul după preceptele realism-socialismului, îşi va atrage oprobriul autorităţilor şi, în 1932, după o solicitare scrisă adresată lui Stalin, va reuşi să emigreze, în cele din urmă, la Paris.

Noi, cel mai cunoscut roman al lui Zamiatin, este una din acele cărţi sortite, încă din momentul apariţiei, unei existenţe subterane. Terminat în 1920, în zorii proletcultismului, romanul a ajuns să fie publicat în Rusia abia în 1989, după ce în Occident devenise deja o carte-cult. Doar câţiva dintre contemporanii lui Zamiatin au avut acces la text: cartea a circulat în samizdat, iar împotriva autorului său au fost declanşate campanii dure de intimidare. Prima ediţie a apărut în limba engleză, la New York, în 1924, fiind apoi publicată la Praga, trei ani mai târziu, şi la Paris, în 1929. Carte neagră a extremismului instituţionalizat, roman politic şi poveste de dragoste în egală măsură, *Noi* a fost citită ca una dintre cele mai sclipitoare cărţi de anticipaţie, care anunţa, înainte de distopiile lui Huxley şi Orwell, ororile totalitarismelor de orice fel.

Alina Purcaru

CUPRINS

Însemnarea douăzeci şi doi

Însemnarea douăzeci şi trei

Însemnarea douăzeci şi patru

Însemnarea douăzeci şi cinci

Însemnarea douăzeci şi şase

Însemnarea douăzeci şi şapte

Însemnarea douăzeci şi opt

Însemnarea douăzeci şi nouă

Însemnarea treizeci

Însemnarea treizeci şi unu

Însemnarea treizeci şi doi

Însemnarea treizeci şi trei

Însemnarea treizeci şi patru

Însemnarea treizeci şi cinci

Însemnarea treizeci şi şase

Însemnarea treizeci şi şapte

Însemnarea treizeci şi opt

Însemnarea treizeci şi nouă

Însemnarea patruzeci

Însemnarea unu

SUBIECTE:
O proclamaţie
Cea mai înţeleaptă dintre linii
Un poem

Pur şi simplu voi copia, cuvânt cu cuvânt, proclamaţia care a apărut astăzi în Gazeta Statului Unic:

„Construcţia Integralului va fi finalizată în o sută douăzeci de zile. Măreţul moment istoric în care primul Integral se va înălţa în spaţiul cosmic se apropie. Acum o mie de ani eroicii noştri strămoşi au supus întregul glob sub puterea Statului Unic. Voi veţi avea de îndeplinit o faptă şi mai glorioasă: veţi integra ecuaţia infinită a universului cu ajutorul Integralului nostru de sticlă, electric, scuipător de flăcări. Voi veţi subjuga fiinţele necunoscute de pe alte planete, care ar putea vieţui încă în condiţiile lor primitive de libertate, sub binefăcătorul jug al raţiunii. Dacă aceste fiinţe nu vor reuşi să înţeleagă că le aducem o fericire infailibilă din punct de vedere matematic, va fi de datoria noastră să le impunem să fie fericite. Dar înainte de a recurge la arme, vom încerca forţa cuvintelor."

În numele Binefăcătorului, de aceea, proclamăm către toate numerele Statului Unic:

Toţi cei care se simt capabili, trebuie să compună discursuri, ode, manifeste, poeme sau alte lucrări care să preamărească frumuseţea şi grandoarea Statului Unic:

Acestea vor reprezenta prima încărcătură pe care o va transporta Integralul.

Trăiască Statul Unic, trăiască numerele, trăiască Binefăcătorul!

Scriu acestea şi simt: îmi ard obrajii. Da, să integrăm grandioasa ecuaţie cosmică. Da, să aducem pe drumul drept curba primitivă şi să o îndreptăm la o tangentă, la o asimptotă, la o linie dreaptă. Pentru că linia Statului Unic este linia dreaptă. Magnifica, divina, exacta, înţeleapta linie

dreaptă – cea mai înţeleaptă dintre linii.

Eu, D-503, Constructor al Integralului, sunt doar unul dintre matematicienii Statului Unic: Pana mea, învăţată cu cifrele, nu ştie cum să creeze muzica asonanţelor şi a rimelor. Voi încerca, doar, să înregistrez ceea ce văd şi gândesc, sau, ca să fiu mai exact, ceea ce gândim (exact – noi, şi fie ca acest Noi să reprezinte titlul însemnărilor mele). Dar, de vreme ce aceste înregistrări vor fi o derivată a vieţii noastre, a vieţii matematic perfecte a Statului Unic, nu vor deveni, prin aceasta, indiferent de voinţa sau priceperea mea, un poem? Ba da. Cred asta, ştiu.

Scriu acestea şi simt cum îmi ard obrajii. Acest lucru cred că e similar cu ceea ce simte o femeie atunci când simte pentru prima dată înăuntrul ei pulsul unei fiinţe omeneşti noi, deocamdată măruntă, oarbă. Sunt eu, şi în acelaşi timp nu sunt eu. Şi multe luni la rând va fi necesar să îl hrănesc cu propria mea viaţă, propriul meu sânge, apoi să îl smulg cu durere de la mine şi să îl aştern la picioarele Statului Unic.

Dar sunt pregătit, ca fiecare, sau aproape fiecare, dintre noi. Sunt pregătit.

Însemnarea doi

SUBIECTE:
Balet
Armonie ortogonală
X

Primăvară. De după Zidul Verde, dinspre sălbaticele, invizibilele câmpii, vântul aduce polenul galben de miere al unor flori necunoscute. Polenul dulce îţi usucă buzele şi în fiecare minut îţi treci limba peste ele. Buzele tuturor femeilor pe care le vezi trebuie să fie dulci (şi ale bărbaţilor, bineînţeles). Acest lucru împiedică într-o oarecare măsură fluxul gândirii logice.

Dar cerul! Albastru, nepătat de nici un nor. (Ce sălbatice erau gusturile celor din vechime, ale căror poeţi puteau fi inspiraţi de către acele absurde, dezordonate, stupide tulumbe, grămezi de vapori!) Îmi place – sunt sigur că pot spune cu certitudine – nouă ne place doar un astfel de cer steril, imaculat. În zile ca aceasta întreaga lume este turnată din aceeaşi sticlă invulnerabilă, eternă ca şi Zidul Verde, ca toate clădirile noastre. În zile ca aceasta vezi adâncimea cea mai albastră a lucrurilor, acele până acum necunoscute, uimitoare ecuaţii – le vezi chiar şi în obiectele comune, familiare.

Să luăm, de exemplu, asta. Dimineaţă am fost la docul unde este construit Integralul, şi dintr-o dată am văzut: strungurile; sfera regulatorului rotindu-se cu ochii închişi, uitându-se complet pe sine; manivelele strălucind, balansându-se în stânga şi în dreapta; balansierul legănându-şi cu mândrie umerii; burghiul maşinii de mortezat dansând în sus şi în jos pe o melodie neauzită. Deodată am văzut întreaga frumuseţe a acestui grandios balet mecanic, inundat de lumina palidă, albăstruie a soarelui.

Şi apoi, către mine: De ce e frumos? De ce e frumos dansul? Răspuns: deoarece este o mişcare *neliberă,* deoarece întreg înţelesul profund al dansului se află chiar în subordonarea absolută, estetică, în ideala *nelibertate.* Şi dacă este adevărat că strămoşii noştri s-au abandonat dansului în momentele cele mai exaltate din viaţa lor (misterele religioase, paradele militare), înseamnă doar un lucru: instinctul *nelibertăţii* este inerent organic în om din timpuri imemoriale, iar noi, în viaţa noastră de azi, nu facem decât, în mod conştient, să…

Va trebui să termin mai târziu: a ţăcănit anunţătorul. Am ridicat privirea: O-90, desigur. În jumătate de minut va fi aici, pentru plimbarea noastră zilnică.

Drăguţa de O! Întotdeauna mi s-a părut că arată exact ca numele ei: cam cu zece centimetri mai scundă decât Norma Maternă, şi, de aceea, sculptată la rotund, toată, cu acel O roz, gura, deschisă la fiecare cuvânt pe care îl rostesc eu.

Şi, în plus, acea cută rotundă, durdulie la încheietura mâinii, ca a unui copil.

Atunci când a intrat, volantul logicii încă mai zumzăia la maxim în mine, şi am început, pur şi simplu prin forţa inerţiei, să vorbesc cu ea despre formula pe care tocmai o pusesem la punct, care cuprindea totul – dansul, maşinile, şi pe noi toţi.

— Miraculos, nu-i aşa? am întrebat.

— Da, miraculos, mi-a zâmbit O-90 îmbujorată. E primăvară.

Ei bine, ca să vezi: primăvară… Ea vorbeşte de primăvară. Femeile… Am tăcut.

Jos, bulevardul era plin. Pe o vreme ca asta, ora personală de după-amiază este folosită pentru o plimbare adiţională. Ca întotdeauna, Uzina Muzicală cânta Marşul Statului Unic cu toate trompetele sale. Numerele se plimbau în linii egale, câte patru alături, păşind extatic la unison cu muzica – sute, mii de numere, în unife[1] de un albastru deschis, cu insigne aurii pe piepturi, purtând Numărul Statului, fiecare bărbat şi femeie. Şi eu – noi patru – doar unul dintre nenumăratele valuri în acest torent măreţ. La stânga mea, O-90 (dacă aceste lucruri ar fi fost scrise de către unul dintre strămoşii noştri păroşi acum o mie de ani în urmă, acesta ar fi descris-o prin acel nostim cuvânt „a mea”); la dreapta mea, două numere pe care nu le cunoşteam, bărbat şi femeie.

Voiosul cer albastru, sori micuţi în fiecare insignă, feţele neumbrite de nebunia gândurilor… Raze. Înţelegeţi asta? Totul făcut dintr-o unică, radiantă, zâmbitoare substanţă. Şi ritmurile alămurilor: „Ta-ta-ta-tam! Ta-ta-ta-tam!” Ca nişte trepte de alamă sclipind în soare, fiecare pas urcându-te mai sus şi mai sus, în albastrul ameţitor…

Şi, din nou, ca şi azi dimineaţă la doc, am văzut totul ca şi când ar fi fost pentru prima oară în viaţa mea: dreptele, neschimbătoarele străzi, scânteietoarea sticlă a pavajului, divinele paralelipipede ale caselor transparente, armonia pătrată a şirurilor gri-albăstrui. Şi am simţit: nu generaţiile

---

[1] Derivat se pare din vechiul cuvânt „uniformă”.

dinaintea mea, ci eu – da, eu am fost cel care l-a învins pe vechiul Dumnezeu şi vechea viaţă. Eu eram cel care a creat toate acestea. Şi eram ca un turn, nu îndrăzneam să mişc un cot ca să nu se dărâme zidurile, cupolele, maşinile în fragmente peste mine.

Apoi, un salt peste veacuri, de la + la –. Mi-am amintit (evident o asociere prin contrast) – mi-am amintit deodată un tablou pe care l-am văzut într-un muzeu: unul dintre bulevardele lor, din secolul douăzeci, o învălmăşeală ameţitor de pestriţă, o înghesuială încâlcită de oameni, roţi, animale, afişe, copaci, culori, păsări… Şi se zice că aşa ceva chiar a existat – chiar a putut să existe. Mi se părea atât de incredibil, atât de absurd încât nu m-am putut abţine şi am izbucnit în râs.

Şi, imediat, a apărut un ecou – râs – în dreapta mea. Am întors capul: un reflex alb – nişte dinţi neobişnuit de albi şi ascuţiţi, un chip străin de femeie.

— Vă rog să mă iertaţi, mi-a spus, dar priveaţi totul în jur cu un aer atât de inspirat, ca un Dumnezeu mitic în a şaptea zi a creaţiei. Mi s-a părut că sunteţi sigur că chiar şi pe mine m-aţi creat tot dumneavoastră, nimeni altul decât dumneavoastră. Sunt foarte flatată… Toate acestea fără un zâmbet; chiar, aş putea spune, cu o oarecare consideraţie (poate că ştia că sunt Constructorul Integralului). Totuşi, în zona ochilor, sau a sprâncenelor – nu mi-am putut da seama unde anume – era un fel de x ciudat, iritant, pe care nu pot să-l redau, nu pot să-l definesc în cifre.

Dintr-un motiv straniu, m-am simţit jenat şi am încercat, fâstâcit, să îi explic râsul meu în mod logic. Era absolut clar, i-am spus, că acest contrast, acest abis de netrecut între prezent şi trecut…

— Dar de ce de netrecut? (Ce dinţi imaculaţi!) Poate fi ridicată o punte peste un abis. Imaginaţi-vă: tobele, batalioanele, şirurile – toate acestea au existat la fel de bine şi în trecut; deci…

— Sigur că da! am strigat. (Ce coincidenţă uluitoare de idei: ea practic rostea, aproape cu cuvintele mele, ceea ce scrisesem eu cu o zi înainte de plimbarea aceea).

Înţelegeţi, chiar şi ideile. Şi aceasta pentru că nimeni nu este „unul”, ci „unul dintre”. Suntem atât de asemănători…

Ea:

— Sunteţi sigur?

I-am văzut sprâncenele ridicate către tâmple în unghi ascuţit, ca nişte coarne ascuţite ale unui x, şi m-am trezit că sunt încurcat din nou. Am privit în dreapta, stânga, şi… în dreapta mea – ea, I-330 (îi pot vedea numărul acum), suplă, tăioasă, încăpăţânat de flexibilă, ca o cravaşă; în stânga mea este O, complet diferită, toată numai curbe, cu acea cută ca de copil la încheietură; iar la capătul celălalt al rândului nostru, un număr de bărbat pe care nu-l cunoşteam – ciudat, oarecum dublu-arcuit, ca litera S. Toţi atât de diferiţi…

Cea din dreapta, I-330, părea să îmi fi interceptat privirea tulburată, şi cu un oftat a zis:

— Da… Din păcate!

De fapt, acest „din păcate” era foarte potrivit. Dar, din nou era acel ceva pe faţa, sau în glasul ei. Şi, cu o asprime neobişnuită pentru mine, am zis:

— Nu există nici un motiv pentru „din păcate”. Ştiinţa progresează, şi e evident faptul că, dacă nu acum, atunci în cincizeci sau o sută de ani…

— Chiar şi nasurile tuturor…

— Da, aproape am strigat, nasurile. Dacă există orice motiv de invidie, nu contează care e acela… Dacă am nasul turtit şi altul…

— Ah, nasul dumneavoastră este „clasic”, după cum se spunea în vechime. Dar mâinile dumneavoastră… Nu, haideţi să vedem, haideţi să vă vedem mâinile!

Detest când se uită cineva la mâinile mele: păroase, cu fire lungi de păr – un atavism stupid. Am întins mâna şi am spus, cât de indiferent am putut:

— Mâini de maimuţă.

Mi-a privit mâinile, apoi faţa.

— O conjunctură foarte interesantă. M-a cântărit din ochi ca într-o balanţă, şi coarnele acelea au tresărit din nou la

colţurile sprâncenelor.

— El e înregistrat cu mine, s-au deschis buzele roz ale lui O-90, cu o bucurie energică.

Mi-aş fi dorit să fi tăcut – chestia asta era deplasată. În general, această drăguţă de O… cum să spun… are limba cam defazată; viteza limbii ei ar trebui, întotdeauna, să fie la câteva secunde în urma vitezei de gândire, în nici un caz invers.

La capătul bulevardului, clopotul de pe Turnul cu Acumulatori bătea răsunător şaptesprezece. Ora personală luase sfârşit. I-330 avea să plece cu numărul acela în formă de S. Faţa lui inspira oarecum respect, şi acum îmi părea familiară. Cred că îl mai întâlnisem pe undeva, dar unde?

La plecare, I-330 mi-a spus, aruncând încă unul dintre zâmbetele ei în X:

— Veniţi poimâine la auditoriul 112.

Am ridicat din umeri.

— Dacă voi fi repartizat la acel auditoriu…

Şi ea a replicat cu o siguranţă ciudată:

— Veţi fi.

Femeia aceasta m-a impresionat ca un neplăcut, ireductibil termen iraţional care s-a strecurat cumva într-o ecuaţie. Şi m-am bucurat să rămân măcar câteva clipe singur cu drăgălaşa O.

Ţinându-ne de mână, am străbătut patru linii de bulevarde. La colţ ea a trebuit s-o ia la dreapta, iar eu, la stânga.

— Aş vrea atât de mult să vin la tine astăzi şi să coborâm storurile. Astăzi, chiar acum… O şi-a ridicat ochii ei rotunzi de un albastru cristalin către mine.

Ce nostimă e. Ce-aş fi putut să îi spun? Venise la mine abia cu o zi mai înainte, şi ştia la fel de bine ca şi mine că următoarea noastră zi sexuală era peste două zile. Era pur şi simplu un caz obişnuit la ea de „vorbire înainte de a gândi” – ca o scânteie ocazională (şi uneori dăunătoare) dată prematur unui motor.

Înainte să ne despărţim, i-am sărutat ochii aceia frumoşi, neumbriţi de nici un nor, de două, ba nu, mai precis de trei

ori.

Însemnarea trei

SUBIECTE:
Haină
Zid
Tabele

Tocmai m-am uitat peste ceea ce am scris ieri, şi văd că nu m-am exprimat suficient de clar. Desigur, totul este cât se poate de clar pentru oricare dintre noi. Dar, poate voi, cititorii necunoscuţi cărora Integralul le va duce însemnările mele, aţi ajuns doar la acea pagină din marea carte a civilizaţiei la care erau strămoşii noştri acum nouă sute de ani. Poate că nu ştiţi nimic despre lucrurile atât de elementare cum ar fi Tabelele Orare, Ora Personală, Norma Maternă, Zidul Verde şi Binefăcătorul. Mi se pare ridicol, însă mi-e destul de dificil să vorbesc despre toate acestea. Este ca şi cum un scriitor din, să zicem, secolul douăzeci, ar fi trebuit să explice în romanul său înţelesul unor cuvinte ca „haină" sau „apartament" sau „soţie". Însă, dacă romanul său ar fi trebuit să fie tradus pentru sălbatici, cum ar fi putut el să evite explicarea unui cuvânt ca „haină"?

Sunt convins că un sălbatic s-ar fi uitat la „haină" şi s-ar fi întrebat: „La ce e bună asta? E doar o povară inutilă". Am senzaţia că reacţia voastră ar putea fi exact aceeaşi când v-aş spune că nici unul dintre noi n-a trecut de Zidul Verde de la Războiul de Două Sute de Ani.

Dar, dragii mei cititori, un om trebuie să gândească măcar cât de cât. Face bine. La urma urmei, este clar că întreaga istorie a umanităţii, din cât se cunoaşte, este istoria tranziţiei de la forme de existenţă nomade la cele din ce în ce mai aşezate. Şi de aici nu rezultă oare că cea mai aşezată formă (a noastră) este în acelaşi timp şi cea mai desăvârşită (a noastră)? Oamenii s-au vânzolit de la un capăt la altul al Pământului doar în preistorie, atunci când

existau naţiuni, războaie, comerţ şi tot felul de descoperiri de Americi. Dar cine mai are nevoie de toate acestea acum? La ce bun?

Recunosc că deprinderea unui astfel de mod stabil de existenţă nu a fost uşor de realizat, şi nu s-a petrecut dintr-o dată. În timpul Războiului de Două Sute de Ani, atunci când toate drumurile erau căzute în ruină şi erau năpădite de iarbă, trebuie să fi părut extrem de neconvenabil la început să locuieşti în oraşe izolate unele de altele de jungle verzi. Şi ce-i cu asta? După ce omului i-a căzut coada, probabil, i-a venit destul de greu să înveţe, la început, să alunge muştele fără ajutorul ei. La început, fără îndoială că a dus dorul cozii. Dar acum – puteţi să vă imaginaţi având coadă? Sau puteţi să vă imaginaţi că umblaţi pe stradă gol, fără o „haină”? (Pentru că poate voi încă mai tropăiţi în „haine”) Aşa e şi cu mine: nu-mi pot imagina un oraş care să nu fie îmbrăcat într-un Zid Verde; nu îmi pot închipui o viaţă care să nu fie reglementată de cifrele Tabelelor noastre.

Tabelul… Chiar în momentul acela, de pe zidul camerei mele, cifrele sale purpurii pe un câmp aurit mă fixează cu gingăşie şi severitate în ochi. Involuntar, mintea mea se întoarce către ceea ce strămoşii au numit „icoană”, şi mă mână să compun poeme sau rugăciuni (căci sunt acelaşi lucru). Ah, de ce nu sunt poet, să pot aduce laudele potrivite Tabelului, inima şi pulsaţia Statului Unic!

Copii de şcoală fiind, am citit cu toţii (poate că şi dumneavoastră) acel monument al literaturii vechi – *Mersul trenurilor*. Însă pus pe lângă Tabelul nostru, ar fi ca grafitul pe lângă un diamant: ambele conţin acelaşi element – carbonul – însă cât de etern, cât de transparent este diamantul, cum străluceşte! Cui nu i se opreşte respiraţia când trece huruind prin *Mersul trenurilor?* Dar Tabelele noastre Orare! Ne transformă pe fiecare dintre noi într-un erou de oţel, un erou pe şase roţi dintr-un grandios poem epic. În fiecare dimineaţă, cu o precizie de şase roţi, la aceeaşi oră şi în acelaşi moment, noi – milioane dintre noi – ne trezim toţi ca unul. Şi la aceeaşi oră, milioane la unison,

începem munca; şi o terminăm în acelaşi fel, la unison. Şi, contopiţi într-un singur trup cu milioane de mâini, în aceeaşi secundă, desemnată de către Tabel, ne ducem lingurile la gură. În aceeaşi secundă, ieşim să ne facem plimbarea, mergem la auditoriu, plecăm către sala pentru exerciţii Taylor, adormim…

O să fiu sincer cu totul: nici chiar noi n-am găsit încă o soluţie absolută, precisă pentru problema fericirii. De două ori pe zi, de la 16 la 17 şi de la 21 la 22 – magnificul organism unic se desparte în celule separate; acestea sunt Orele Personale desemnate de către Tabel. În timpul acestor ore veţi vedea la unii storurile lăsate la camere; alţii vor păşi măsurat pe bulevard, ca şi când ar urca pe treptele de alamă ale Marşului; iar alţii, ca şi mine acum, la birourile lor. Dar sunt încrezător – şi puteţi să-mi spuneţi că sunt un idealist şi un visător – sunt convins că, mai devreme sau mai târziu vom potrivi şi aceste Ore Personale în formula generală. Într-o bună zi aceste 86.400 de secunde îşi vor găsi locul şi ele în Tabelele Orare.

Am citit şi am auzit multe lucruri incredibile despre acele vremuri când oamenii încă mai trăiau într-o stare de libertate, adică neorganizată, sălbatică. Dar cel mai incredibil lucru dintre toate, mi se pare mie, este faptul că autoritatea statului la acea vreme – indiferent cât de rudimentar era – le putea permite oamenilor să trăiască fără nimic asemănător măcar cu Tabelul nostru, cu plimbări obligatorii, fără o reglementare exactă a meselor zilnice, trezindu-se şi mergând la culcare când aveau chef. Unii istorici chiar afirmă că în acele timpuri luminile stradale erau aprinse toată noaptea, iar oamenii se plimbau şi mergeau cu maşinile pe străzi la orice oră din noapte.

Oricât aş încerca, tot nu pot înţelege. La urma urmei, indiferent cât de limitată le-ar fi fost inteligenţa, trebuiau să fi înţeles că un astfel de mod de viaţă era un genocid – chiar dacă era unul lent. Statul (umanitatea) interzicea uciderea unui singur individ, dar nu şi uciderea parţială a milioanelor de oameni zi de zi. A ucide un individ, adică a diminua suma totală de vieţi omeneşti cu 50 de ani, era o

crimă. Dar a diminua suma de vieţi omeneşti cu 50 de milioane de ani nu era considerat crimă. Nu-i ceva absurd? Astăzi, orice puşti de zece ani ar rezolva această problemă moral-matematică în jumătate de minut. Ei, cu toţi filosofii lor adunaţi laolaltă, n-au putut să o rezolve (pentru că nu i-a trecut prin cap nici unui Kant să conceapă un sistem de etică ştiinţifică, adică o etică bazată pe scădere, adunare, împărţire şi înmulţire).

Şi nu era absurd ca statul (pentru că îndrăznea să se numească stat!) să lase viaţa sexuală fără nici o urmă de control? Cât de des şi cât de mult voia fiecare... Complet neştiinţific, ca animalele. Şi tot cu ochii închişi, ca animalele, făceau şi copii. Nu e ridicol: să aibă noţiuni de agricultură, avicultură, piscicultură (avem informaţii exacte că toate acestea le erau cunoscute), şi, totuşi, să nu fie capabili să facă ultimul pas pe această treaptă logică – infantocultura? să nu fie capabili să elaboreze un lucru cum ar fi Normele noastre Materne şi Paterne?

Este atât de absurd, de incredibil, încât mi-e teamă, când scriu lucrurile acestea, ca voi, cititorii mei necunoscuţi, să nu mă luaţi drept un individ plin de bancuri proaste. Mi-e teamă că veţi fi tentaţi să credeţi că încerc doar să îmi bat joc de voi, înşirându-vă cele mai mari inepţii fără să clipesc.

Dar, ca să încep cu începutul, sunt incapabil să fac glume, deoarece fiecare glumă conţine o minciună ca funcţie implicită. În al doilea rând, Ştiinţa Statului nostru Unic susţine că aşa trăiau cei din vechime, şi Ştiinţa Statului Unic nu greşeşte niciodată. Şi apoi, de unde ar fi putut să apară o logică statală atunci, în vremurile acelea în care oamenii vieţuiau în stare de libertate – o stare a animalelor, maimuţelor, turmelor? Ce se putea aştepta de la ei, când chiar în timpurile noastre, din străfunduri, din adâncimi nebănuite, încă mai răzbat ocazional ecouri sălbatice, ecouri ale firii de maimuţă?

Din fericire, doar rareori. Din fericire, acestea sunt doar defecţiuni ale unor componente minore care pot fi reparate cu uşurinţă fără a opri eterna, grandioasa mişcare a întregului Maşinii. Şi pentru a îndepărta şurubul îndoit,

avem mâna iscusită şi grea a Binefăcătorului şi ochii experimentaţi ai Gardienilor.

Şi, apropo, tocmai mi-am amintit. Numărul acela pe care l-am văzut cu o zi mai înainte, îndoit în formă de S – cred că l-am văzut ieşind din Biroul Gardienilor. Acum înţeleg acel sentiment instinctiv de respect pe care l-am avut pentru el, şi stânjeneala atunci când acea ciudată I-330 a vorbit de faţă cu el… trebuie să mărturisesc că această I-330…

Soneria pentru culcare: e trecut de ora 22. Pe mâine…

Însemnarea patru

SUBIECTE:
Un sălbatic cu un barometru
Epilepsie
Dacă

Până acum, totul în viaţă a fost clar pentru mine (nu-i de mirare că am, se pare, o predilecţie chiar pentru cuvântul „clar”). Totuşi astăzi… Nu pot să înţeleg.

În primul rând: Am fost, într-adevăr, desemnat la auditoriul 112, aşa cum mi-a spus ea. Deşi probabilitatea era de

$$\frac{1500}{10\ 000\ 000} = \frac{3}{20\ 000}$$

(1500 fiind numărul de auditorii; 10 000 000 efectivul de numere).

Şi, în al doilea rând… Dar să vi le spun în ordine, aşa cum s-au întâmplat.

Auditoriul – o emisferă enormă de sticlă masivă, îmbibată de soare. Rânduri circulare de capete de o sfericitate nobilă, rase cu fineţe. Cu inima palpitându-mi uşor, am privit în jur. Cred că mă uitam după buzele rozalii, pline de dulceaţă, ale lui O, printre valurile albastre de unife. O

scânteiere a unor dinţi ascuţiţi, extraordinar de albi, ca… Însă nu, nu era asta. O urmează să vină la mine la ora 21 în această seară. Era în întregime firesc să îmi doresc să o văd acolo.

Soneria. Ne-am ridicat şi am cântat Imnul Statului Unic. Şi apoi, de la tribună, vocea fonolectorului, strălucind de înţelepciune din difuzoarele sale.

— Stimabile numere! Arheologii noştri au descoperit recent o anumită carte din secolul douăzeci în care un autor povesteşte despre un sălbatic şi un barometru. Sălbaticul a observat că de fiecare dată când barometrul indica „ploaie” chiar venea ploaia. Şi de vreme ce îşi dorea să plouă, a scos exact cât mercur trebuia din coloană ca să îl lase pe „ploaie”. (Pe ecran – un sălbatic, îmbrăcat în pene, scoţând mercurul. Râsete.) Râdeţi voi. Dar nu vi se pare că, de fapt, europeanul din acea epocă era mult mai ridicol? Ca şi sălbaticul, europeanul îşi dorea „ploaie” – ploaie cu majusculă, ploaie algebrică. Dar tot ce era în stare să facă a fost să stea ca o găină şchioapă şi plouată în faţa barometrului. Sălbaticul, măcar, a avut mai mult curaj, energie şi logică, chiar dacă numai o logică primitivă. El a fost capabil să descopere că exista o conexiune între efect şi cauză. Scoţând mercurul, a fost capabil să facă primul pas pe acel măreţ drum pe care…

În momentul acela (repet, scriu aceste însemnări fără să ascund ceva) – în acel moment am devenit, parcă, impermeabil la fluxul însufleţitor care curgea din difuzoare. Am fost deodată copleşit de senzaţia că venisem acolo pentru nimic (de ce „pentru nimic” şi cum aş fi putut să nu vin din moment ce fusesem repartizat acolo?). Totul îmi părea gol, nimic altceva decât un înveliş, o coajă. Şi atunci când, cu un efort considerabil, am reuşit să îmi reconectez atenţia, fonolectorul deja trecuse la subiectul său principal: muzica noastră, compoziţia matematică (matematicianul – cauză; muzica – efect.) Descria recentul concept de muzicometru.

— Prin simpla răsucire a acestei manivele, oricare dintre dumneavoastră poate produce până la trei sonate pe oră.

Totuşi, gândiţi-vă cât efort îi costa lucrul acesta pe strămoşii noştri! Aceştia erau capabili să creeze doar autoflagelându-se până la „inspiraţie” – o formă necunoscută de epilepsie. Şi iată aici o ilustrare foarte amuzantă a ceea ce produceau ei: Scriabin, secolul douăzeci. Denumeau această cutie neagră (o cortină s-a dat la o parte pe scenă descoperind privirilor vechiul lor instrument) un instrument „regal”, ceea ce nu face altceva decât să demonstreze încă o dată la ce nivel întreaga lor muzică…

Şi aici am pierdut şirul din nou, probabil deoarece… Da, voi fi cinstit, deoarece ea, I-330, s-a îndreptat către cutia „regală”. Bănuiesc că am fost doar surprins de apariţia ei bruscă pe scenă.

Purta costumul fantastic al epocii vechi: o rochie neagră strânsă pe trup, care îi scotea puternic în evidenţă albul umerilor săi goi şi al sânilor, care aveau între ei o umbră caldă urcând şi coborând în ritmul respiraţiei… şi dinţii aceia aproape agresivi, orbitori…

Un zâmbet – o muşcătură către noi, în jos. Apoi s-a aşezat şi a început să cânte ceva sălbatic, spasmodic, împestriţat, ca şi cum viaţa lor întreagă atunci n-ar fi avut nici măcar o urmă de metodă raţională mecanică. Şi, bineînţeles, toţi cei din jurul meu aveau dreptate, toţi râdeau. Cu excepţia câtorva… dar de ce şi eu, şi eu… Eu?

Da, epilepsie, o boală a spiritului, durere… Domoală, dulce durere – o muşcătură – şi doream să fie şi mai adâncă, şi mai dureroasă. Şi apoi, încet, soarele. Nu al nostru, nu soarele albăstriu, cristalin, difuzat uniform prin cărămizile de sticlă, nu – era un soare sălbatic, năvalnic, dogoritor – şi jos toate hainele, rupe totul în fâşii de pe tine.

Numărul de lângă mine aruncă o privire în stânga, către mine, şi strâmbă din nas. Oarecum, o amintire bine întipărită rămâne: un balonaş micuţ de salivă i s-a ivit pe buze şi s-a spart. Balonaşul acela m-a trezit la realitate. Eram eu însumi din nou.

Ca toţi ceilalţi, auzeam şi eu doar un zornăit lipsit de sens, agitat. Am râs. A apărut un sentiment de uşurare;

totul era simplu. Isteţul fonolector ne-a dat o imagine prea vie a acelei epoci primitive. Asta a fost totul.

Cu ce bucurie am ascultat după aceea muzica noastră din prezent! (A fost difuzată la sfârşit, pentru contrast.) Măsurile cromatic cristaline ale infinitelor serii convergente şi divergente şi corzile sintetizatoare ale formulelor lui Taylor şi McLauren; tonul plin, cvadrilater, tempourile grele ale „Pantalonilor lui Pitagora”[2]; tristele melodii ale oscilaţiilor care se sting; ritmurile vii alternând cu liniile de pauză Frauenhofer – ca analiza spectroscopică a planetelor…

Ce grandoare! Ce logică nepieritoare! Şi cât de jalnică era capricioasa muzică a strămoşilor, guvernată de nimic altceva decât de fantezii sălbatice… Ca de obicei, am ieşit prin cadrul larg al uşilor auditoriului în şiruri ordonate, câte patru. Silueta aceea familiară, dublu arcuită, a trecut într-o clipă pe lângă mine; m-am înclinat cu respect.

O urma să vină într-o oră. M-am simţit emoţionat într-un mod plăcut şi benefic. Acasă m-am grăbit să intru în birou, am predat cuponul roz şi am primit certificatul care îmi permitea să cobor storurile. Acest drept este acordat doar în zilele sexuale. Tot restul timpului trăim în spatele zidurilor noastre transparente care par ţesute din aer sclipitor – suntem permanent vizibili, tot timpul scăldaţi în lumină. Nu avem nimic de ascuns unii faţă de ceilalţi. Şi, de altfel, asta face mult mai uşoară dificila şi nobila sarcină a Gardienilor. Altfel cine ştie ce s-ar putea întâmpla? Poate chiar acele ciudate sălaşuri închise ale strămoşilor au dat naştere psihologiei lor ieftine de peşteră. „Casa mea (sic!) – castelul meu.” Ce idee!

La ora douăzeci şi două am coborât storurile şi în acelaşi moment O a intrat, cu respiraţia uşor agitată. Şi-a întins către mine cuponul roz şi buzele tot roz. Am rupt cuponul şi n-am mai putut să mă dezlipesc de gura ei roz până în ultima secundă – douăzeci şi două şi cincisprezece.

După aceea i-am arătat însemnările mele şi am vorbit (cred că am vorbit foarte bine) despre frumuseţea

[2] Aluzie la un catren hazliu care avea circulaţie în epocă. (n.tr.)

pătratului, a cubului, a liniei drepte. Ea a ascultat cu atenţia ei trandafirie şi încântătoare şi, deodată, o lacrimă s-a scurs din ochii ei albaştri, apoi o a doua, a treia, chiar pe pagina deschisă (pagina 7). Cerneala s-a şters. Acum va trebui să copiez pagina.

— Dragă D, dacă tu – dacă…

„Dacă” ce? Dacă… Iar vechea ei obsesie despre un copil? Sau, poate, ceva nou – ceva… ceva despre cealaltă? Dar asta ar… Nu, serios, ar fi prea absurd.

Însemnarea cinci

SUBIECTE:
Pătrat
Stăpânii lumii
O funcţie plăcută şi utilă

Iarăşi totul e anapoda. Din nou vorbesc cu tine, necunoscutul meu cititor, ca şi când tu… Ca şi când, hai să zicem, ca şi când tu ai fi vechiul meu prieten R-13, poetul, acela cu buze de negroid – toată lumea îl cunoaşte. Dar tu eşti cine ştie pe unde – pe Lună, pe Venus, Marte, Mercur? Cine ştie pe unde eşti, sau cine eşti.

Acum, să ne gândim la un pătrat, un pătrat însufleţit, frumos. Şi imaginaţi-vă că trebuie să vă spună ceva despre el însuşi, despre viaţa lui. Înţelegeţi voi, unui pătrat nici măcar nu i-ar trece prin cap să vă spună că toate patru unghiurile sale sunt egale: acest lucru a devenit atât de natural, atât de comun pentru el încât pur şi simplu nu mai e conştient într-un mod activ de lucrul acesta. Aşa şi cu mine: mă regăsesc în mod continuu în poziţia pătratului. Să luăm, de exemplu, cupoanele roz, şi tot ceea ce ţine de ele. Pentru mine, lucrul acesta este la fel de natural ca şi egalitatea celor patru unghiuri pentru pătrat, dar pentru voi ar putea reprezenta un mister mai mare decât binomul lui Newton.

Ei bine. Unul dintre înţelepţii antici a spus, în mod accidental bineînţeles, un lucru cu cap: „Dragostea şi foamea conduc lumea”. *Ergo*: pentru a stăpâni lumea, omul trebuie să-i stăpânească conducătorii. Înaintaşii noştri au reuşit, plătind scump, să învingă Foamea; vorbesc despre Marele Război de Două Sute de Ani – războiul dintre oraş şi sat. Ţăranii primitivi, probabil mânaţi de prejudecăţi religioase, se cramponau de „pâinea”[3] lor.

Dar în anul 35 înainte de fondarea Statului Unic, a fost inventată hrana noastră actuală, un produs pe bază de petrol. E adevărat că doar 0,2 din populaţia globului a supravieţuit războiului. Dar, curăţată fiind de mizeria milenară, cât de radioasă a devenit faţa pământului! Şi acele două zecimi care au supravieţuit au gustat înălţimile binecuvântate în palatul strălucitor al Statului Unic.

Nu este clar, totuşi, faptul că starea de binecuvântare şi invidia sunt numărătorul şi numitorul fracţiei numite fericire? Şi ce sens ar mai fi avut nenumăratele sacrificii ale Marelui Război de Două Sute de Ani dacă în viaţa noastră ar mai rămâne încă loc pentru invidie? Şi totuşi, încă au rămas, pentru că încă au mai rămas nasuri „cârne” şi „clasice” (conversaţia noastră din timpul plimbării); încă mai erau unii oameni a căror dragoste era dorită de mulţi, şi alţii a căror dragoste nu era căutată de nimeni.

În mod natural, după ce a fost cucerită Foamea (algebric, prin suma totală a bunurilor exterioare), Statul Unic şi-a îndreptat atacul împotriva celuilalt stăpân al lumii – Dragostea. Şi în cele din urmă această forţă elementară a fost la rândul ei subjugată, *id est* organizată şi redusă la ordine matematică. Cu aproape trei sute de ani în urmă, istorica noastră Lex Sexualis a fost proclamată: „Fiecare număr are dreptul la orice alt număr ca articol sexual”.

De atunci totul a fost doar o problemă de tehnologie. Eşti examinat cu grijă în laboratoarele Departamentului Sexual; este determinat conţinutul exact de hormoni sexuali din sânge şi ţi se alocă un Tabel potrivit de zile sexuale. După

---

[3] Acest cuvânt a supravieţuit doar ca metaforă poetică; compoziţia chimică a acestei substanţe a rămas încă necunoscută.

aceea, declari că în zilele tale sexuale doreşti să utilizezi numărul sau numerele ăsta şi ăsta, primeşti carneţelul tău de cupoane roz. Şi asta e tot.

Evident, astfel nu mai există motive de invidie; numitorul fracţiei fericirii este redus la zero, iar fracţia este transformată într-o infinitate magnifică. Şi astfel, ceea ce pentru înaintaşii noştri a reprezentat o sursă pentru nenumărate tragedii stupide, a fost redus la o funcţie armonioasă, plăcută şi utilă a organismului, o funcţie ca şi somnul, munca fizică, consumul alimentelor, defecaţia şi aşa mai departe. Astfel puteţi vedea cât de mare este puterea logicii care purifică tot ceea ce atinge. Ah, dacă voi, dragii mei cititori, aţi putea cunoaşte această putere divină, dacă şi voi aţi putea-o învăţa şi urma până la capăt!

Ce ciudat… am scris astăzi despre cele mai înalte culmi ale istoriei umanităţii; am respirat în tot acest timp cel mai pur aer de munte al gândirii. Totuşi, în interiorul meu totul este oarecum înceţoşat, împăienjenit, umbrit de încrucişarea unui straniu X cu patru labe. Sau poate sunt chiar propriile mele labe? Şi totul pentru că le-am avut tot timpul sub ochii mei? Nu-mi place să vorbesc despre ele şi nu îmi plac: sunt o relicvă a unei epoci sălbatice. Oare este posibil ca undeva, înăuntrul meu, să existe…

Am vrut să anulez cu o cruce toate acestea, deoarece am depăşit limitele subiectelor pe care mi le-am propus pentru această însemnare. Apoi am decis să le las. Am să las notele mele, ca pe un foarte sensibil seismograf, să înregistreze chiar şi curba celor mai nesemnificative oscilaţii ale creierului meu; pentru că chiar aceste oscilaţii sunt uneori semnalele de alarmă ale…

Dar asta este complet absurd. Ceva care ar trebui scos cu adevărat: ne-am canalizat toate forţele elementare – nu mai pot exista catastrofe.

Şi acum totul este în întregime clar pentru mine. Sentimentul ciudat dinăuntrul meu este pur şi simplu rezultatul aceleiaşi poziţii a pătratului pe care am descris-o mai înainte. Iar tulburătorul X nu este în interiorul meu (nu poate fi); este pur şi simplu frica mea că un X ar putea

rămâne în mine, necunoscuţii mei cititori. Dar sunt încrezător că nu mă veţi judeca prea sever. Sunt convins că veţi înţelege că este mult mai dificil pentru mine să scriu decât a fost pentru orice alt autor din istoria omenirii. Unii au scris pentru contemporani; alţii pentru descendenţii lor. Dar nimeni n-a mai scris pentru strămoşi, sau pentru fiinţe similare cu primitivii, îndepărtaţii săi înaintaşi…

Însemnarea şase

SUBIECTE:
Un incident
Blestematul „e clar”
Douăzeci şi patru de ore

Repet: mi-am făcut o datorie din a scrie fără să ascund nimic. De aceea, oricât de trist este, trebuie să notez aici că chiar şi printre noi procesul de solidificare, de cristalizare a vieţii, în mod evident nu s-a încheiat încă; mai sunt anumite trepte de urcat înainte să atingem acest ideal. Idealul (evident) este condiţia de la care nu se mai poate întâmpla nimic mai mult. Dar acum… Ei bine, Gazeta Statului Unic de astăzi anunţă faptul că poimâine va avea loc o celebrare a Justiţiei la Piaţa Cubului. Acest lucru înseamnă că din nou un oarecare număr a tulburat funcţionarea marii Maşini a Statului; din nou s-a întâmplat ceva care nu fusese prevăzut, ceva necalculat dinainte.

De altfel, mi se întâmplase şi mie ceva. E drept, asta a fost în timpul Orei Personale, adică într-un interval special alocat pentru circumstanţe neprevăzute. Totuşi… În jurul orei şaisprezece (sau, ca să fiu mai precis, la fără zece) eram acasă. Deodată a sunat telefonul. O voce feminină:

— D-503?

— Da.

— Eşti liber?

— Da.

— Sunt I, I-330. O să ajung în câteva momente la tine şi

mergem să vizităm Casa Antică. De acord?

I-330… Mă irită şi e antipatică, aproape că mă sperie. Însă tocmai de aceea am spus: da.

Cinci minute mai târziu eram deja amândoi în aerou. Albastrul de marmură al cerului de mai; lumina unui soare în propriul său aerou auriu zumzăind din urma noastră, fără să ne depăşească şi fără să rămână în urmă. Şi înaintea noastră un nor, alb ca o cataractă, fără noimă şi bucălat ca obrajii unui antic Cupidon, şi oarecum deranjant. Fereastra din faţă este ridicată. Vântul, uscând buzele. Involuntar, trebuie să le umezeşti tot timpul, şi tot timpul te gândeşti la buze.

Apoi, din depărtare au început să se zărească puncte verzi obscure, în spatele Zidului. O uşoară, rapidă strângere de inimă – jos, jos, jos – ca de pe o pantă abruptă de munte, şi am ajuns la Casa Antică.

Întreaga structură ciudată, fragilă, oarbă este închisă într-un înveliş de sticlă. Altfel, bineînţeles, s-ar fi prăbuşit cu multă vreme în urmă. La uşa de sticlă, o bătrână, plină de riduri, mai ales gura – numai cute şi încreţituri, buzele scufundate înăuntru ca şi când gura i s-ar fi lipit. Era ciudat că încă mai era capabilă să vorbească. Şi totuşi, a vorbit.

— Ei, dragii mei, aşadar aţi venit să îmi vedeţi căsuţa? Şi ridurile s-au luminat (probabil că s-au dispus în mod radial, creând impresia de mănunchi de raze).

— Da, bunicuţo, mi-a venit din nou chef să o mai văd, a zis I-330.

Ridurile au strălucit.

— Ce soare, nu? Ei, ei, şi-acum? Ştrengăriţo! Ştiu, ştiu! Foarte bine, intraţi singuri, eu o să rămân aici, la soare…

Hm… Însoţitoarea mea se pare că vizitează frecvent locul acesta. Îmi venea să mă scutur de parcă aş fi vrut să dau jos ceva de pe mine, ceva enervant: probabil aceeaşi imagine vizuală care încă îmi mai persista în memorie – norul pe acel albastru de marmură.

Când urcam pe scara largă şi întunecoasă, I-330 a zis:

— O iubesc foarte mult pe bătrâna aceea.

— De ce?

— Nu ştiu. Probabil pentru gura ei. Sau, poate pentru nimic anume. Pur şi simplu.

Am ridicat din umeri. Ea a continuat, cu un zâmbet stins, sau poate fără să zâmbească deloc:

— Mă simt teribil de vinovată. Evident, n-ar trebui să existe dragoste „pur şi simplu”, ci doar „dragoste pentru că”. Toate fenomenele elementare trebuie să…

— E clar… am început, dar imediat m-am oprit, surprins că folosisem acest cuvânt, şi am aruncat o privire pe furiş spre I-330: observase sau nu?

Ea privea undeva în jos; pleoapele ei erau coborâte ca nişte storuri.

Mi-am amintit de ora de seară, pe la ora douăzeci şi două. Treci pe bulevard, şi acolo, printre celulele strălucitoare şi transparente – cele întunecate, cu storurile trase. Şi în spatele storurilor… Ce e în spatele storurilor înăuntrul ei? De ce m-a sunat azi şi la ce bun toate acestea?

Am deschis o uşă grea, scârţâitoare, opacă şi am păşit într-o încăpere sumbră, dezordonată (pe care ei o numeau „apartament”). Acelaşi ciudat instrument muzical „regal” şi din nou muzica aceea sălbatică, dezorganizată, turbată ca şi data trecută – o harababură de culori şi forme. O suprafaţă albă, plată deasupra; pereţi de un albastru întunecat; copertele colorate în roşu, verde şi portocaliu ale anticelor cărţi legate; candelabrele galbene din bronz, o statuie a lui Buddha; mobila construită de-a lungul unor linii convulsionate de epilepsie, incapabile de a fi cuprinse într-o ecuaţie.

Puteam cu greu îndura tot acel haos. Dar însoţitoarea mea avea în mod evident un organism mai puternic.

— Ăsta e preferatul meu… şi deodată şi-a dat seama. Un zâmbet-muşcătură, dinţi albi ascuţiţi. Vreau să spun, mai exact, că e cel mai absurd dintre toate „apartamentele”.

— Sau, şi mai precis, am corectat-o eu, dintre statele lor. Mii de state microscopice, într-un permanent război, la fel de necruţătoare ca…

— Desigur, asta e… a spus ea, părând a fi cât se poate

de serioasă.

Am traversat camera cu pătuţuri pentru copii (copiii din acele vremuri erau şi ei tot proprietate privată). Încă zece camere, oglinzi strălucitoare, şifoniere sobre, sofale intolerabil de ţipătoare, un imens „şemineu”, un pat mare din lemn de mahon. Moderna, frumoasa, transparenta, eterna noastră sticlă apărea doar în acele pătrate fragile şi mici ale ferestrelor.

— Şi apoi, imaginează-ţi! Aici toţi iubeau „pur şi simplu”, mistuindu-se, suferind... (Din nou au căzut storurile pleoapelor.) Ce consum stupid, nechibzuit de energie umană – nu crezi?

Părea să-mi vorbească de undeva dinăuntrul meu, îmi rostea gândurile. Dar în zâmbetul ei exista acel constant, iritant X. În spatele storurilor, ceva se întâmpla, acolo în interiorul ei – nu ştiu ce anume – ceva care mă făcea să-mi pierd răbdarea. Voiam să o contrazic, să-i strig (da, să strig), dar eram nevoit să mă declar de acord – era imposibil să nu fiu.

S-a oprit înaintea unei oglinzi. În acel moment i-am văzut doar ochii. M-am gândit: o fiinţă umană este alcătuită la fel de absurd ca aceste „apartamente” lipsite de noimă; capetele oamenilor sunt opace, având doar nişte ferestre mărunte – ochii. Ca şi când ar fi ghicit ce gândeam, s-a întors către mine. „Ei bine, uite ochii mei. Ei?” (Asta fără să deschidă gura, bineînţeles.)

În faţa mea, două ferestre înspăimântător de întunecate, şi dincolo de ele o viaţă atât de străină şi de misterioasă. Nu vedeam decât flăcările – un şemineu doar al ei licărind acolo – şi nişte forme semănând cu...

Asta era normal, fireşte: m-am văzut pe mine reflectat în ochii ei. Dar ceea ce simţeam nu era firesc şi nici nu semăna cu mine (probabil că era efectul opresiv al acelui loc). Chiar mi-era teamă. Mă simţeam prins în capcană, închis în acea peşteră primitivă, prins în vârtejul sălbatic al vieţii din vechime.

— Ştii ceva, a zis I-330. Du-te puţin în camera alăturată. Vocea ei a venit de acolo, din interior, de dincolo de

ferestrele întunecate ale ochilor, acolo unde se vedeau flăcările şemineului ei.

M-am dus în camera de alături şi m-am aşezat. Dintr-un raft de pe perete, fizionomia cârnă, asimetrică a unui poet antic (Puşkin, cred) îmi zâmbea şters drept în faţă. De ce stăteam eu aşa, acolo, suportând docil acel zâmbet? De ce toate astea? De ce eram acolo – de unde aceste senzaţii ridicole? Acea femeie iritantă, respingătoare, jocul ei ciudat…

Uşa unui dulap în perete a fost închisă dincolo de perete, un foşnet de mătase. Abia am reuşit să mă abţin să intru înăuntru… Nu-mi mai amintesc exact – cred că voiam să îi arunc nişte vorbe tăioase.

Dar ea intrase în cameră. Purta o rochie scurtă, veche, de un galben viu, o pălărie neagră, ciorapi negri. Rochia era din mătase uşoară. Puteam vedea ciorapii, foarte lungi, mai sus de genunchi. Şi gâtul dezgolit, şi umbra dintre…

— Ascultă, e evident că încerci să faci pe originala, dar nu…

— Evident, m-a întrerupt ea, a fi original înseamnă a fi într-un anumit fel diferit de ceilalţi. De aceea, a fi original înseamnă a încălca egalitatea. Şi ceea ce în limbajul anticilor era numit „a fi banal” este la noi doar îndeplinirea unei datorii. Deoarece…

— Da, da! Exact, n-am putut să mă abţin. Şi nu există nici un motiv ca dumneata să… să…

S-a îndreptat către statueta poetului cârn şi, trăgând iarăşi jos storurile peste flăcările sălbatice ale ochilor, arzând acolo înăuntru, în spatele ferestrelor ei, a zis un lucru foarte sensibil (de data asta, mi se pare, în întregime serios, probabil ca să mă mai înmoaie).

— Nu ţi se pare uimitor că a existat o vreme când oamenii tolerau astfel de personaje? Şi nu numai că le tolerau, ci chiar le venerau? Ce spirit de sclavi! Nu crezi?

— Evident… Vreau să spun… (Acel blestemat de „evident” din nou!)

— Oh, da, înţeleg. Dar, de fapt, aceşti poeţi erau stăpâni mult mai puternici chiar decât capetele încoronate. De ce

nu au fost izolaţi, exterminaţi? La noi…

— Da, la noi… am început, şi deodată ea a izbucnit în râs. Puteam vedea acel râs: curba lui ascuţită şi rezonantă, la fel de flexibilă şi rezistentă ca un bici.

Îmi amintesc, tremuram tot. Îmi venea să pun mâna pe ea şi… Nu-mi mai amintesc ce voiam să fac. Dar trebuia să fac ceva, orice. Cu un gest mecanic mi-am deschis ecusonul aurit şi mi-am privit ceasul. Şaptesprezece fără zece.

— Nu crezi că a venit timpul să plecăm? I-am spus asta cât de politicos am putut.

— Şi dacă te-aş ruga să rămâi aici cu mine?

— Ascultă, ştii… îţi dai seama ce spui? În zece minute eu trebuie să fiu în auditoriu…

— Şi toate numerele trebuie să urmeze cursurile prescrise despre artă şi ştiinţe, a zis, imitându-mi vocea. Apoi a ridicat storurile, a privit în sus; şemineul arunca flăcări prin ferestrele întunecate. Cunosc un doctor la Biroul Medical, este înregistrat cu mine. Dacă îl rog, o să îţi dea un certificat că ai fost bolnav. Ce zici?

Acum am înţeles. În sfârşit, am priceput în ce direcţie se îndrepta întregul ei joc.

— Deci asta era! Şi ştii că eu, ca orice număr cinstit, trebuie, de fapt să mă duc imediat la Biroul Gardienilor şi să…

— „De fapt”? – un zâmbet-muşcătură ascuţit. Sunt teribil de curioasă – o să te duci la Birou sau nu?

— O să rămâi aici? Mi-am pus mâna pe mânerul uşii. Era din alamă, şi mi-am auzit vocea – tot de alamă.

— O clipă… Se poate?

S-a apropiat de telefon, a cerut un număr – eram prea supărat să-mi amintesc care – şi a strigat:

— Te aştept la Casa Antică. Da, da, singură…

Am răsucit mânerul rece de alamă.

— Pot să iau aeroul?

— Da, sigur! Bineînţeles…

Afară, la soare, la intrare, bătrâna moţăia ca o legumă. Iarăşi m-a uimit faptul că gura ei complet lipită s-a deschis

şi a vorbit.

— Şi ea… a rămas acolo singură?

— Singură.

Gura bătrânei s-a lipit la loc din nou. A clătinat din cap. În mod evident, chiar şi mintea ei rătăcită înţelegea întreaga absurditate şi pericolul comportamentului acelei femei.

La şaptesprezece fix eram la curs. Şi abia atunci mi-am dat seama deodată că am minţit-o pe bătrână: I-330 nu rămăsese acolo singură. Poate că chestia asta – faptul că am minţit-o fără să vreau pe bătrână – mă chinuia şi mă împiedica să ascult. Da, nu era singură: asta era problema.

După ora douăzeci şi unu şi jumătate aveam o oră liberă. Puteam chiar atunci să mă duc la Biroul Gardienilor şi să le predau declaraţia mea. Dar m-am simţit foarte obosit după incidentul acela stupid. Şi, de altfel – limita legală în care puteam depune declaraţia era de două zile. O s-o fac mâine; mai am încă douăzeci şi patru de ore.

Însemnarea şapte

SUBIECTE
O geană
Taylor
Măselariţă şi lăcrămioare

Noapte. Verde, portocaliu, albastru. Instrument regal roşu. Rochie galben-portocalie. Un Buddha de bronz. Dintr-o dată îşi ridică genele grele de bronz şi începe să curgă seva din ele, din Buddha. Şi sevă din rochia galbenă, şi picături de sevă prelingându-se pe oglindă şi pe patul acela mare şi paturile de copii, şi acum eu însumi, scăldat în sevă – şi într-o ciudată, dulce, mortală spaimă…

M-am trezit: lumină uşoară albăstruie, licărul pereţilor de sticlă, scaune şi masă din sticlă. Asta m-a calmat; inima a încetat să îmi mai bată ca un ciocan. Sevă, Buddha… ce prostie!

E clar că sunt bolnav. N-am mai visat niciodată până acum. Se spune că la cei din vechime era ceva absolut obişnuit să aibă vise. Dar, bineînţeles, întreaga lor viaţă era un îngrozitor carusel – verde, portocaliu, Buddha, sevă. Noi, însă, ştim că visele sunt o boală psihică serioasă. Şi eu ştiu că până acum creierul meu a fost un mecanism cronometric precis, strălucitor, fără nici un fir de praf. Dar acum… Da, chiar aşa este: simt un fel de corp străin acolo în creierul meu, precum simţi cea mai fină geană în ochi. Nu-ţi simţi corpul, dar un ochi cu o geană în el îl simţi în fiecare clipă…

Soneria vioaie de cristal de deasupra capului meu: ora şapte, trezirea. În dreapta şi în stânga, prin pereţii de sticlă, mă văd pe mine, camera mea, hainele mele, mişcările mele – repetate de mii de ori. Asta te înviorează: te simţi o parte dintr-o mare, puternică, unică entitate. Şi frumuseţea precisă a acesteia – nici un gest inutil, nici o curbă, nici o răsucire.

Da, Taylor a fost fără îndoială cel mai mare geniu al anticilor. E adevărat, gândirea lui n-a ajuns destul de departe încât să extindă metoda sa asupra întregii vieţi, fiecărui pas, asupra tuturor celor douăzeci şi patru de ore ale fiecărei zile. N-a fost capabil să integreze sistemul său de la o oră la douăzeci şi patru. Totuşi, cum au putut ei să scrie biblioteci întregi de cărţi despre un oarecare Kant, şi, totodată, abia să-l observe pe Taylor, acest profet care a fost capabil să vadă înaintea sa la zece secole distanţă în viitor?

Micul dejun a luat sfârşit. Imnul Statului Unic este cântat la unison. În ritm perfect, câte patru, ne îndreptăm către elevatoare. Zumzetul abia perceptibil al motoarelor, şi repede – jos, jos, jos, cu o uşoară strângere de inimă…

Apoi, deodată, îmi revine visul acela stupid – sau vreo funcţie implicită a visului. Ah, da, ieri – coborârea cu aeroul. Totuşi, toate acelea au luat sfârşit. Punct. Şi este bine că am fost atât de decisiv şi de tăios cu ea.

În vagonul subteran am gonit către locul unde corpul graţios al Integralului, încă nemişcat, neanimat de puterea

focului, strălucea în soare. Închizându-mi ochii, am visat în formule. Încă o dată am calculat în minte viteza iniţială necesară pentru a desprinde Integralul de pe suprafaţa pământului. La fiecare fracţiune de secundă masa Integralului se va schimba (consumul combustibilului de explozie). Ecuaţia era foarte complexă, cu valoare transcendentală.

Ca printr-un vis – în acea fermă lume a numerelor – cineva s-a aşezat alături de mine, m-a înghiontit uşor şi a spus „Scuzaţi-mă”.

Mi-am deschis puţin ochii. La prima vedere (asociere cu Integralul), părea ceva gonind în spaţiu: un cap – gonind pentru că pe fiecare latură a sa erau întinse urechile rozalii ca nişte aripi. Apoi curbura cefei, umerii încovoiaţi – curbaţi dublu – litera S… şi prin pereţii de sticlă ai lumii mele algebrice, din nou acea geană – ceva neplăcut care trebuia făcut astăzi.

— Ah, nu, nu face nimic. Sigur. I-am zâmbit, înclinându-mă, vecinului. Numărul S-4711 strălucea de pe ecusonul lui. Aşadar, de aceea l-am asociat de la început cu litera S: o impresie vizuală, neînregistrată în mod conştient de către minte. Ochii săi au licărit – două sfredele mici şi ascuţite, învârtindu-se rapid, sfredelind din ce în ce mai adânc – într-o clipă or să atingă capătul şi vor vedea ceea ce nici eu însumi…

Acea tulburătoare geană dintr-o dată a devenit în întregime clară pentru mine. Era unul dintre ei, unul dintre Gardieni, şi era cel mai simplu să îi spun lui totul imediat, fără întârziere.

— Ştiţi, am fost la Casa Antică ieri… Vocea mea suna ciudat, oarecum plată, am încercat să-mi curăţ gâtul tuşind.

— A, asta e excelent. Ne oferă material pentru concluzii foarte instructive.

— Dar, vedeţi, n-am fost singur, am însoţit numărul I-330, şi…

— I-330? Mă bucur pentru dumneavoastră. O femeie talentată, foarte interesantă. Are mulţi admiratori.

Totuşi, poate şi el? Atunci în timpul plimbării… Şi ar

putea chiar să fie înregistrat cu ea? Nu, era imposibil, de neconceput să vorbesc cu el despre aşa ceva; asta era clar.

— Ah, da, da, da! Desigur, desigur! Am zâmbit din ce în ce mai larg şi mai prostesc, şi m-am gândit: Zâmbetul ăsta mă face să arăt gol, stupid.

Acele mărunte sfredele au ajuns până în capăt, şi apoi, sfredelind iute, s-au retras la loc în ochii lui. Cu un zâmbet cu două tăişuri, S a dat din cap afirmativ către mine şi s-a strecurat către ieşire.

M-am ascuns îndărătul ziarului meu – aveam senzaţia că toată lumea se uita la mine – şi am uitat instantaneu despre geană, sfredele, tot. Ştirile pe care le-am citit erau atât de tulburătoare încât mi-au alungat orice altceva din minte. Nu era decât un singur rând scurt:

„Potrivit unor surse de încredere, au fost descoperite noi urme ale organizaţiei secrete care are drept scop eliberarea de sub jugul benefic al Statului.”

„Eliberare?” De necrezut, până la ce nivel persistă în natura omenească instinctele criminale. Am folosit cuvântul „criminal” în mod deliberat. Libertatea şi crima sunt legate la fel de indivizibil ca şi… ei bine, ca şi mişcarea şi viteza unui aerou: atunci când viteza ajunge la zero, nu se mişcă; atunci când libertatea omului ajunge la zero, nu mai comite crime. Asta e clar. Singurul mijloc să descotoroseşti omul de crimă este să îl scapi mai întâi de libertatea sa. Şi acum, tocmai când ne-am descotorosit de ea (la scară cosmică, secolele sunt, bineînţeles, nu mai mari decât un „abia”), nişte blestemaţi cu jumătate de minte…

Nu, nu pot să înţeleg de ce nu m-am dus la Biroul Gardienilor ieri, imediat. Astăzi, după ora şaisprezece, am să mă duc fără îndoială.

La şaisprezece şi zece am ieşit, şi la colţ am văzut-o imediat pe O, trandafirie de plăcerea întâlnirii. „Uite pe cineva care are o minte simplă, rotundă. Ce noroc: ea o să mă înţeleagă şi o să mă susţină…” De fapt nu, n-aveam nevoie de nici un sprijin, luasem o decizie fermă.

Marşul răsuna armonios din trompetele Uzinei Muzicale – acelaşi Marş zilnic. Ce plăcere inefabilă în această repetiţie

zilnică, constanţa acestuia, claritatea de oglindă!

M-a luat de mână.

— Hai să ne plimbăm.

Ochii ei rotunzi, albaştri, deschişi larg către mine – ferestre albastre – şi puteam păşi înăuntru fără să mă împiedic de nimic; nu era nimic acolo – adică nimic străin, de prisos.

— Nu, nu ne plimbăm astăzi. Eu trebuie… I-am spus unde trebuie să merg. Spre surprinderea mea, cercul trandafiriu al buzelor sale s-a comprimat într-o semilună, cu colţurile în jos, de parcă ar fi gustat ceva acru. Am explodat.

— Voi, numerele-femei, am senzaţia că sunteţi roase în mod incurabil de prejudecăţi. Sunteţi total incapabile să gândiţi abstract. Iartă-mă, dar e o dovadă de stupiditate.

— Te duci la spioni…! Şi eu care ţi-am adus un parfum de lăcrămioare de la Muzeul Botanic…

— De ce acest „Şi eu”? Tipic pentru o femeie. Furios (recunosc) i-am smuls lăcrămioarele. Bine, astea sunt lăcrămioarele dumitale! Ei? Miroase-le – e plăcut, da? Atunci de ce nu poţi avea atâta logică? Lăcrămioarele au un miros plăcut. Foarte bine. Dar nu se poate vorbi de mirosul însuşi, de conceptul de „miros” ca fiind bun sau rău. Nu poţi, am dreptate? Există mireasma de lăcrămioare şi, tot aşa, există şi duhoarea de măselariţă: amândouă sunt mirosuri. Existau spioni în statul antic – există spioni şi în al nostru… da, spioni. Nu mi-e frică de cuvinte. Dar e evident că acei spioni erau măselariţa, iar ai noştri sunt lăcrămioarele. Da, lăcrămioarele!

Semiluna rozalie tremura. Acum îmi dau seama că a fost doar o părere – dar în acel moment eram sigur că o să izbucnească în râs. Şi am strigat şi mai tare:

— Da, lăcrămioare. Şi nu e nimic amuzant în asta, chiar absolut nimic.

Sferele rotunde şi netede ale capetelor celorlalte numere care pluteau prin preajmă s-au întors către noi. O m-a luat uşor de braţ.

— Eşti atât de ciudat astăzi… Eşti cumva bolnav?

Visul – galben – Buddha… Am înţeles imediat cât se

poate de clar că trebuie să merg la Biroul Medical.

— Ai dreptate, sunt bolnav, am strigat bucuros (o bucurie contradictorie – n-aveam de ce să mă bucur).

— Atunci trebuie să mergi imediat la medic. Trebuie să înţelegi şi dumneata – este o datorie să fii sănătos. Ar fi ridicol din partea mea să încerc să-ţi dovedesc asta.

— Dragă O, bineînţeles că ai dreptate. Absolută dreptate!

Nu m-am dus la Biroul Gardienilor. Nu puteam fi ajutat acolo, trebuia să mă duc la Biroul Medical; acolo m-au ţinut până la şaptesprezece.

Iar seara (deja nu mai conta – seara Biroul Gardienilor era închis) O a venit la mine. Storurile n-au fost coborâte. Am rezolvat probleme dintr-o veche culegere de matematică: e un lucru foarte relaxant şi te ajută să-ţi limpezeşti mintea. O-90 stătea în faţa caietului cu exerciţii, cu capul aplecat spre umărul său stâng, cu limba împingând pe dinăuntru obrazul stâng. Era un gest atât de copilăresc, atât de încântător. Şi înăuntrul meu totul era plăcut, calm şi simplu...

A plecat. Eram singur. Am respirat adânc de două ori – e un lucru benefic înainte de culcare. Apoi, deodată, un miros neprevăzut şi din nou ceva care mă tulbura... Curând l-am găsit: un parfum de lăcrămioare ascuns în patul meu. Imediat s-a format un vârtej care a ridicat totul din adânc. Nu, chiar fusese lipsită de tact să îl lase acolo. Foarte bine, nu m-am dus! Dar nu era vina mea că eram bolnav.

Însemnarea opt

SUBIECTE:
Rădăcina iraţională
Triunghi
R-13

Cât de mult timp a trecut de atunci, din timpul şcolii, când am întâlnit pentru prima dată √-1 – o amintire vie, ca

şi când ar fi tăiată în timp: sala sferică luminată strălucitor, sute de capete rotunde de băieţi şi Plapa, profesorul nostru de matematică. Îl poreclisem Plapa. Era foarte uzat, se dezintegra, iar când elevul de serviciu îl conecta, difuzoarele porneau întotdeauna cu un „Pla-pla-pla-tş-ş-sh,” şi abia apoi începea lecţia din acea zi. Într-o zi Plapa ne-a vorbit despre numerele iraţionale, şi îmi amintesc că am plâns, bătând cu pumnii în masă, şi am ţipat „Nu vreau √-1!! Scoateţi-l pe √-1 din mine”. Acest număr iraţional a crescut în mine ca ceva străin, îndepărtat, cumplit. M-a devorat – era imposibil de conceput, de anihilat, pentru că era dincolo de limitele raţiunii.

Şi acum din nou apare √-1. Tocmai am aruncat o privire prin notele mele şi e clar pentru mine: am tot evitat, m-am tot minţit – totul ca să mă feresc să mai văd √-1. E o prostie că aş fi bolnav şi toate chestiile astea sunt prostii. M-aş fi putut duce acolo acum o săptămână, sunt convins, m-aş fi dus acolo fără să ezit nici măcar o clipă. Dar acum? De ce?

Şi astăzi la fel. Exact la şaisprezece şi zece stăteam în faţa zidului strălucitor de sticlă.

Deasupra mea, scânteierea aurie, însorită, pură a literelor semnului de deasupra intrării în Birou. Înăuntru, prin sticlă, am văzut şirul lung de unife albăstrii. Feţe strălucind ca nişte candele într-o biserică antică: veniseră toţi să exercite o faptă măreaţă, să aducă jertfă pe altarul Statului Unic pe cei pe care îi iubeau, pe prietenii lor, pe ei înşişi. Şi eu – tânjeam să mă alătur lor, să fiu cu ei. Şi nu eram în stare: picioarele îmi erau sudate adânc în dalele de sticlă ale pavajului şi stăteam holbându-mă în gol, incapabil să mă mişc din loc.

— Ah, matematicianul nostru! Ce faci, visezi?

Am tresărit. Ochi negri, lăcuiţi de zâmbet; buze groase de negroid. Poetul R-13, vechiul meu prieten, şi împreună cu el, trandafiria O.

M-am întors supărat către ei. Dacă nu m-ar fi deranjat ei, cred că în sfârşit aş fi reuşit să smulg din mine acel √-1 cu tot cu carne şi aş fi intrat în Birou.

— Nu visez. Sunt în admiraţie, dacă vrei! am răspuns

tăios.

— Sigur, sigur! Tu, bunul meu prieten, n-ar fi trebuit să fii matematician, trebuia să fii poet! Da! Chiar aşa, de ce nu te transferi la noi, poeţii, ei? Cum ţi-ar plăcea asta? Pot aranja imediat, ei, ce zici?

R-13 vorbeşte cu un torent de stropi care îi ies zburând de pe buzele acelea groase. Fiecare „p” este o fântână; „poeţi” – o fântână.

— Am slujit şi voi continua să slujesc cunoaşterea, m-am încruntat eu. Mie nici nu-mi plac, nici nu-mi displac glumele, iar R-13 are prostul obicei de a glumi.

— Ah, cunoaşterea! Cunoaşterea asta a ta nu e altceva decât laşitate. Nu mă contrazice, e un adevăr. Tu pur şi simplu încerci să închizi infinitatea în spatele unui zid şi eşti îngrozit să arunci o privire dincolo de acel zid. Da! Încearcă numai să arunci o privire şi ai să-ţi închizi ochii. Da!

— Zidurile sunt fundaţia întregii umani... am început eu.

R izbucni în râs ca o fântână. O râse şi ea rotund, trandafiriu. Le-am făcut un semn cu mâna – râdeţi cât poftiţi, mie nu-mi pasă. Aveam alte lucruri la care să mă gândesc, aveam ceva care trebuia îndepărtat, trebuia să mă lepăd de acel blestemat √-1.

— De ce nu veniţi până în camera mea? am sugerat eu. Putem rezolva câteva probleme de matematică. Mi-am amintit de acea oră liniştită din seara trecută – poate va fi la fel de liniştită şi astăzi.

O i-a aruncat o privire lui R-13, apoi mie: ochii ei erau limpezi şi rotunzi. Obrajii ei au căpătat o clipă, vag, nuanţa aceea delicată, emoţionantă a cupoanelor noastre.

— Dar astăzi eu... Astăzi sunt repartizată cu el, şi dădu din cap către R, iar el seara e ocupat. Aşa că...

Buzele lăcuite şi umede ale lui R au mormăit cu bonomie:

— Ah, o jumătate de oră o să ne fie de ajuns. Nu-i aşa, O? Nu-mi pasă mie de problemele voastre, hai să mergem mai bine pe la mine puţin.

Mi-era teamă să rămân singur cu mine însumi sau, mai bine zis, cu acea nouă şi străină fiinţă care printr-o coincidenţă ciudată îmi purta numărul – D-503. Şi m-am

dus cu ei la R. E adevărat, el nu e precis, nu are ritm, are un fel de logică sucită, ironică; totuşi, suntem prieteni. Acum trei ani am ales-o împreună pe încântătoarea, trandafiria O. Lucrul acesta ne-a legat şi mai strâns decât anii pe care i-am petrecut împreună în şcoală.

Apoi, sus, în camera lui R. Totul părea să fie exact ca şi la mine: masa, scaunele de sticlă, dulapul, patul. Dar în momentul când a intrat R a mutat un scaun, apoi un altul, şi toate planurile s-au schimbat, totul a depăşit proporţiile stabilite, a devenit ne-euclidian. R a rămas la fel ca întotdeauna. În materie de Taylor şi de matematică, el fusese întotdeauna cel mai slab din clasă.

Ne-am amintit de vechiul Plapa, micile bileţele de mulţumire pe care noi, băieţii, le lipeam peste tot pe picioarele lui de sticlă (eram foarte ataşaţi de el). Ne-am adus aminte de profesorul nostru de legislaţie.[4]

Instructorul acesta avea o voce extraordinar de puternică; era parcă o izbucnire violentă de vânt care sufla din difuzoare, iar noi, copiii, ţipam textele repetând ce zicea el într-un cor asurzitor. Ne-am mai adus aminte şi cum indisciplinatul R-13 a îndesat o dată pâlnia difuzorului său cu hârtie mestecată şi fiecare text proiecta o rafală de ghemotoace de hârtie. R a fost pedepsit, bineînţeles; ceea ce făcuse era rău, fără îndoială, dar acum râdeam cu mare însufleţire – întregul nostru triunghi – şi trebuie să mărturisesc că şi eu râdeam.

— Dacă ar fi fost viu, cum erau profesorii din vechime, ei? N-ar fi fost ceva… – un nou jet de cuvinte de pe buzele lui groase.

Lumina soarelui – prin tavan, prin pereţi, soare – de deasupra, din laturi, reflectată de dedesubt. O stătea în braţele lui R şi mici picături de lumină solară străluceau în ochii ei albaştri. M-am simţit încălzit, oarecum revigorat. √-1 se stinsese, nu mă mai tulbura…

— Şi ce-ţi mai face Integralul? În curând o să pornim să educăm locuitorii altor planete, ha? Mai bine îi daţi bătaie

[4] Evident, materia acesteia nu era „Legea religioasă" sau „Legea dumnezeiască", aşa cum o numeau anticii, ci legea Statului Unic.

sau noi, poeţii, o să scoatem atâtea materiale încât nici măcar Integralul vostru n-o să poată să le ridice. În fiecare zi de la opt la unsprezece… R a dat din cap, s-a scărpinat la ceafă. Ceafa lui seamănă cu o mică valiză pătrată, ataşată din spate (îmi aminteşte acea pictură antică numită *În trăsură).*

— Şi tu scrii despre Integral? m-am interesat eu. Despre ce scrii astăzi, de exemplu?

— Astăzi despre nimic. Am fost ocupat cu altceva… Vorbele lui şi-au azvârlit stropii drept în mine.

— Ce altceva?

R făcu o grimasă.

— Ce, ce! Ei bine, dacă vrei tu, o sentinţă a tribunalului. Am versificat o sentinţă. Un idiot, poet de-al nostru şi el… Timp de patru ani a stat lângă mine şi totul părea să fie în regulă. Apoi, deodată, l-a apucat! „Eu sunt un geniu, a zis, un geniu care e deasupra legii.” Şi a mâzgălit o prostie de genul ăsta… Ei! mai bine să nu vorbim despre asta…

Buzele groase au început să atârne, lacul i s-a şters din ochi. R-13 a sărit în sus, s-a răsucit şi a început să se holbeze într-un punct de pe zid. M-am uitat la valijoara lui închisă ermetic gândindu-mă: ce-o fi răsucind el acolo, în valijoara aceea micuţă a lui?

Un moment de tăcere incomodă, asimetrică. Îmi era neclar care era, de fapt, care era necazul, dar ceva nu era în regulă.

— Din fericire, epocile acelea antediluviene ale tuturor acelor Shakespeare şi Dostoievski, sau cum naiba îi mai chema, s-au dus, am zis eu în mod deliberat cu glas tare. R şi-a întors chipul către mine. Cuvintele încă îi mai ţâşneau din gură, dar mi s-a părut că acea strălucire veselă din ochi îi dispăruse.

— Da, dragul meu matematician, din fericire, din fericire, din fericire! Noi suntem cele mai fericite medii aritmetice. Aşa cum ziceţi voi, matematicienii – integrare de la zero la infinit, de la un cretin la Shakespeare… da!

Nu ştiu de ce – mi s-a părut complet irelevant – dar mi-am amintit-o pe cealaltă, tonul ei, un fir subţire de tot părea

să se extindă de la ea la R. (Ce era?) Din nou acel √-1 a început să mă tulbure. Mi-am deschis ecusonul – era şaptesprezece fără douăzeci şi cinci. Le mai rămâneau patruzeci de minute pentru cuponul lor roz.

— Bine, eu trebuie să plec. Am sărutat-o pe O, i-am strâns mâna lui R şi am ieşit către elevator.

În stradă, după ce am traversat pe partea cealaltă, am aruncat o privire înapoi: clădirea, acest colos de sticlă, luminos, străbătut de soare, din loc în loc îşi etala pătratele storurilor coborâte – pătrate de fericire ritmică, taylorizată. La al şaptelea etaj am văzut pătratul lui R-13; deja lăsase storurile.

Drăguţa de O… Dragul de R… Şi în el exista, de asemenea (nu ştiu de ce „de asemenea”, dar las mâna să scrie în voie) – şi în el exista, de asemenea, ceva care nu-mi era drag întru totul. Şi, totuşi, el, eu şi O – noi suntem un triunghi, poate nu chiar echilateral, însă tot un triunghi. Ca să o spun în limbajul înaintaşilor (cititorii mei planetari, poate că acest limbaj vă e mai pe înţeles), noi suntem o familie. Şi este aşa de bine ca, uneori, chiar dacă numai pentru scurt timp, să te relaxezi, să te odihneşti, să te închizi într-un simplu şi puternic triunghi lăsând pe dinafară totul…

Însemnarea nouă

SUBIECTE:
Liturghie
Iambii şi troheii
O mână din fontă

O zi luminoasă, solemnă. În astfel de zile îţi uiţi slăbiciunile, impreciziile, indispoziţiile, şi totul e cristalin, imuabil, etern – ca şi sticla noastră.

Piaţa Cubului. Şaizeci şi şase de cercuri concentrice de tribune. Şaizeci şi şase de rânduri de chipuri tăcute şi

luminoase, ochi reflectând strălucirea soarelui sau, poate, strălucirea Statului Unic. Flori roşii sângerii – buzele femeilor. Ghirlande fragede de chipuri copilăreşti în rândurile din faţă, aproape de centrul acţiunii. O linişte austeră, profundă, gotică.

Potrivit descrierilor care s-au păstrat până la noi, ceva similar se întâmpla la antici în timpul „slujbelor religioase”. Dar ei proslăveau propriul lor Dumnezeu necunoscut, iraţional; noi îl servim pe cel raţional şi bine cunoscut al nostru. Dumnezeul lor nu le oferea nimic altceva decât o eternă, chinuitoare căutare; Dumnezeul lor n-a fost în stare să se gândească la ceva mai înţelept decât să se ofere pe sine ca sacrificiu dintr-un motiv incomprehensibil. Noi, pe de altă parte, oferim jertfa Dumnezeului nostru, Statului Unic – o jertfă calmă, raţională, inteligentă. Da, aceasta era liturghia noastră solemnă închinată Statului Unic, o comemorare a unor vremuri de teribile încercări, a Războiului de Două Sute de Ani, o grandioasă sărbătoare a victoriei tuturor asupra unuia, a sumei asupra individului.

Acela. Stătea pe treptele Cubului inundat de soare. Un chip alb – nu, nici măcar alb, deja lipsit de culoare: un chip de sticlă, buze de sticlă. Şi doar ochii – negri, lacomi, nişte găuri nesăţioase. Şi lumea înfiorătoare de care nu-l despărţeau decât câteva minute. Ecusonul auriu cu numărul său deja îi fusese scos. Braţele sale fuseseră legate cu o panglică purpurie – un vechi obicei. (Este evident că data din cele mai vechi timpuri, înainte ca astfel de lucruri să fie făcute în numele Statului Unic; în acele zile, condamnaţii simţeau, bineînţeles, că aveau dreptul să se opună, aşa că mâinile lor erau de obicei legate cu lanţuri.)

Şi sus de tot, deasupra Cubului, în apropierea Maşinii – silueta imobilă, ca din metal turnat, a Lui, a celui pe care îl numim Binefăcătorul. Figura sa nu poate fi văzută în detaliu de aici, de jos, tot ce se putea vedea era că avea trăsături maiestuoase, pătrate, aspre. Dar mâinile… Uneori se întâmplă în fotografii ca mâinile, plasate în prim-plan, prea aproape de aparatul de fotografiat, să iasă imense; îţi iau ochii şi acoperă restul. Aşa, cu aceste mâini grele încă

odihnindu-se calm pe genunchi. Şi era clar – erau de piatră, iar genunchii abia reuşeau să le suporte greutatea.

Apoi, deodată una dintre acele uriaşe mâini s-a ridicat încet – o mişcare lentă, de fontă. Şi din tribune, supunându-se mâinii ridicate, un număr s-a apropiat de Cub. Era unul dintre Poeţii Statului, a cărui fericită sarcină era de a încununa sărbătoarea cu versurile sale. Divini, iambii de aramă au tunat peste tribune – despre nebunul cu ochii de sticlă, care stătea acolo, pe trepte, aşteptând rezultatul logic al delirurilor sale.

Un foc arzător. În bătaia iambilor clădirile s-au clătinat, au ţâşnit în sus în jeturi de aur lichid, s-au prăbuşit. Copacii verzi s-au veştejit, s-au chircit, li s-a scurs seva – n-a mai rămas nimic din ei decât crucile negre ale scheletelor. Dar acum Prometeu (adică noi) a apărut.

„El a înhămat focul la maşină, în oţel,
Şi haosul l-a strunit în lanţurile Legii.”

Şi totul era nou, totul era oţel – un soare de oţel, copaci din oţel, oameni de oţel. Dar, deodată, un nebun „a slobozit focul” şi totul piere din nou.

Din nefericire, am o memorie slabă pentru versuri, dar îmi amintesc un lucru: ar fi fost imposibil să alegi nişte imagini mai frumoase, mai instructive.

Din nou gestul acela lent, greu, şi un al doilea poet a apărut pe treptele Cubului. Chiar m-am ridicat puţin de pe scaun: nu se poate! Nu, acelea erau buzele lui groase, era el… De ce nu-mi spusese dinainte că va avea această înaltă… Buzele îi tremurau, erau cenuşii. Am înţeles: să fii în faţa Binefăcătorului, înaintea întregii oştiri a Gardienilor… Totuşi – să fii atât de emoţionat…

Trohei iuţi, ascuţiţi – ca nişte lovituri de topor. Despre o crimă atroce, despre versurile profanatoare care îndrăzneau să-l numească pe Binefăcător… nu, mâna mea refuză să repete.

R-13 s-a scufundat în scaunul său, palid, fără să privească la nimeni (nu m-aş fi aşteptat din partea lui să fie

atât de timid). Pentru cea mai infimă fracţiune de secundă am zărit faţa cuiva – un chip întunecat, tăios, un triunghi ascuţit – ca o viziune pe lângă el, apoi dispărând deodată. Ochii mei, mii de ochi, s-au întors către Maşină. Al treilea gest de fontă al mâinii aceleia neomeneşti. Şi criminalul, clătinându-se sub bătaia unui vânt invizibil, a urcat încet o treaptă, apoi alta, şi acum – ultima treaptă din viaţa lui, iar acum este pe ultimul său pat, cu faţa către cer, capul dat pe spate.

Binefăcătorul, greu, de piatră, ca şi destinul, a ocolit Maşina, şi-a pus mâna Sa uriaşă pe mâner… Nici un sunet, nici o răsuflare – toţi ochii erau aţintiţi asupra acelei mâini. Ce izbucnire învăpăiată de exaltare trebuie să simtă cineva atunci când este instrumentul, rezultatul a o sută de mii de voinţe! Ce destin magnific!

O secundă infinită. Mâna s-a lăsat în jos, alimentând cu curent Maşina. O scânteie orbitoare a tăişului ascuţit al razei, ascuţit ca un tremur; trosnind încet tuburile Maşinii. Trupul întins a fost cuprins de pâclă strălucitoare, uşoară – se topea, se topea înaintea ochilor noştri, dizolvându-se cu o viteză îngrozitoare. Apoi nimic – doar o mică baltă de apă pură din punct de vedere chimic, care cu doar câteva clipe mai înainte pulsase roşie, sălbatică în inimă…

Toate acestea erau lucruri elementare şi cunoscute tuturor: da, disocierea materiei; da, dezintegrarea atomilor corpului omenesc. Şi, totuşi, de fiecare dată era un miracol – o mărturie a puterii supraomeneşti a Binefăcătorului.

Deasupra noastră, în faţa Lui, chipurile îmbujorate a zece numere-femei, cu buzele întredeschise de emoţie, cu flori legănându-se în vânt.[5]

Potrivit unui vechi obicei, zece femei împodobeau cu ghirlande de flori unifa Binefăcătorului încă umedă din cauza stropilor. Cu pasul maiestuos al unui înalt preot, El a coborât încet şi a trecut încet printre rânduri. Şi în cortegiul

[5] De la Muzeul Botanic, bineînţeles. Eu, personal, nu văd nimic frumos în flori sau în orice altceva aparţinând lumii primitive exilate în afara Zidului Verde. Doar ceea ce este raţional şi util este frumos: maşinile, încălţămintea, formulele, hrana etc.

Lui, delicatele ramuri albe ale braţelor de femei ridicate sus, iar apoi o furtună dintr-un milion de glasuri care strigau la unison. Uralele în onoarea oştirii Gardienilor, prezenţă invizibilă undeva aici, printre rândurile noastre. Cine ştie, poate chiar pe aceşti Gardieni i-a anticipat imaginaţia omului antic atunci când a creat înfricoşătorii şi blânzii „arhangheli” pe care îi primea fiecare om la naştere.

Da, era ceva din vechile rituri religioase, ceva purificator ca o furtună, în acea ceremonie solemnă. Voi, cei care veţi citi toate acestea – aţi cunoscut astfel de momente? Dacă nu, îmi pare rău pentru voi…

Însemnarea zece

SUBIECTE:
O scrisoare
O membrană
Păroasa mea persoană

Ziua de ieri a fost pentru mine ca o hârtie prin care îşi filtrează chimiştii soluţiile: toate particulele în suspensie, tot ce este de prisos rămâne pe această hârtie. Şi în această dimineaţă am coborât proaspăt distilat, transparent.

Jos, în vestibul, controloarea stătea la masa ei, privindu-şi ceasul şi notând numerele celor care intrau. Numele ei este U… dar ar fi mai bine să nu-i menţionez şi numărul, poate cumva o să spun ceva urât despre ea. Deşi, în esenţă, e o femeie destul de respectabilă, între două vârste. Singurul lucru care nu-mi place la ea este faptul că obrajii îi sunt lăsaţi ca branhiile de peşte (dar de ce ar trebui să mă deranjeze chestia asta?).

După un scârţâit de peniţă m-am văzut notat pe pagină – D-503 şi, alături de mine, o pată de cerneală.

Tocmai mă pregăteam să-i atrag atenţia, când ea îşi ridică fruntea şi îmi adresă un zâmbet de cerneală.

— Ai o scrisoare. Da. O să o primeşti, dragul meu, da, da, o s-o primeşti.

Ştiu că scrisoarea, pe care ea o citise, mai trebuia să

treacă şi de Biroul Gardienilor (cred că nu mai e nevoie să vă explic această procedură normală), aşa că va ajunge la mine nu mai târziu de ora doisprezece. Dar am fost deranjat de acel mic zâmbet; picătura de cerneală a întunecat soluţia mea transparentă. Atât de mult, încât mai târziu, în hala de construcţie a Integralului, n-am putut să mă concentrez şi chiar am greşit un calcul, lucru care nu mi s-a mai întâmplat niciodată.

La douăsprezece, din nou branhiile roz-maronii şi, în cele din urmă, scrisoarea a ajuns în mâinile mele. Nu ştiu de ce n-am citit-o imediat, ci doar am strecurat-o în buzunar şi m-am grăbit spre camera mea. Am deschis-o, am gonit prin ea şi m-am aşezat… Este o notificare oficială că numărul I-330 s-a înregistrat cu mine şi că eu urma să fiu în camera ei astăzi la ora douăzeci şi unu. Adresa era dată dedesubt.

Nu! După tot ce se întâmplase, după ce i-am arătat atât de tranşant ceea ce simt faţă de ea! În plus, nici măcar nu ştia dacă m-am dus sau nu la Biroul Gardienilor. La urma urmei n-avea de unde să ştie că fusesem bolnav – mă rog, că în general n-am putut… Şi în ciuda tuturor lucrurilor acestora…

În cap parcă mi se învârtea cu zumzet un dinam. Buddha, mătase galbenă, lăcrămioare, semiluna trandafirie… Ah, da, şi asta: O urma să mă viziteze astăzi. Era cazul să îi arăt notificarea cu privire la I-330? N-aveam idee. Nu m-ar fi crezut (şi cum ar fi putut să o facă?) că n-am nimic de a face cu chestia asta, că eram complet… Şi eram convins – ar fi o conversaţie dificilă, fără noimă, absolut ilogică… Nu, numai asta nu. Am să las totul să se rezolve automat: pur şi simplu am să-i trimit şi ei o copie a notificării.

Mi-am băgat grăbit hârtia în buzunar – şi deodată mi-am văzut acea mână îngrozitoare, de maimuţă. Îmi amintesc cum I-330 mi-a luat atunci mâna, în timpul plimbării, şi s-a uitat la ea. Oare ea chiar…

Şi apoi s-a făcut ora douăzeci şi unu fără un sfert. O noapte albă. Totul părea făcut din sticlă verzuie. Dar o sticlă foarte diferită de a noastră – fragilă, ireală, o cochilie subţire din sticlă; şi sub ea ceva se învârte, gonind,

zumzăind... Şi n-aş fi fost uimit dacă aş fi văzut cupolele auditoriilor înălţându-se în rotocoale lente, rotunde de fum, şi dacă bătrâna lună ar fi trimis un zâmbet de cerneală – ca femeia de azi-dimineaţă, şi dacă toate storurile s-ar lăsa deodată în toate casele, şi îndărătul lor...

O senzaţie ciudată: coastele parcă îmi deveniseră nişte gratii de fier, strângându-mi, chiar strângându-mi inima – nu mai era destul spaţiu pentru ea. Am stat în faţa uşii de sticlă cu cifre aurite: I-330. Stătea cu spatele la mine, la masă, scriind ceva. Am intrat.

— Poftim... I-am întins cuponul roz. Am fost notificat astăzi, aşa că am venit.

— Cât de prompt eşti! Un moment, se poate? Aşează-te, o să termin imediat.

Şi-a îndreptat din nou ochii spre scrisoare – şi ce se petrecea oare acolo, înăuntrul ei, în spatele acelor storuri lăsate? Ce-o să spună? Ce urma să fac eu în minutul următor? Cum puteam să aflu, cum să calculez, când ea, cu totul, era de acolo, din sălbaticul, anticul tărâm al viselor?

Am privit-o în tăcere. Coastele mele erau gratii de fier, nu puteam să respir... Când a vorbit, chipul ei era ca o roată iute, scânteietoare – nu-i puteai vedea fiecare spiţă. Dar acum roata era lipsită de mişcare. Şi am văzut o combinaţie ciudată: sprâncenele întunecate ridicate în sus către tâmple – un triunghi ironic, ascuţit. Şi totuşi mai era unul, îndreptat în sus – cele două linii adânci de la colţurile gurii către nas. Şi aceste două triunghiuri se contraziceau întrucâtva unul pe celălalt, tipăreau pe toată faţa ei un neplăcut şi iritant X, ca o cruce oblică. O faţă marcată cu o cruce.

Roata a început să se învârtă, iar spiţele să se contopească...

— Deci n-ai mai fost la Biroul Gardienilor?

— N-am mai... nu m-am putut duce... am fost bolnav.

— Bineînţeles. Aşa mi-am închipuit. Ceva trebuia să te fi împiedicat. (Dinţi ascuţiţi, zâmbet.) Dar acum eşti în întregime la mâna mea. Cred că îţi aminteşti: „Fiecare număr care în timp de 48 de ore nu a raportat la Biroul Gardienilor este considerat...”

Inima mi-a bătut atât de tare, încât gratiile acelea de fier s-au îndoit. Prins că greşisem, în mod stupid, ca un puşti. Şi, la fel de prosteşte, am tăcut în continuare. Şi simţeam că sunt prins în capcană, că nu pot mişca nici o mână sau un picior.

Ea s-a ridicat şi s-a întins leneş. Apoi a apăsat un buton şi storurile s-au lăsat, trosnind uşor. Eram izolat de lume, singur cu ea.

I-330 era undeva în spatele meu, în apropierea dulapului. Unifa ei a foşnit, a căzut. Eu ascultam, cu toată fiinţa – ascultam. Şi mi-am amintit... nu, m-a străfulgerat într-o sutime de secundă.

Am avut ocazia recent să calculez curba unui nou tip de membrană stradală (acele membrane, camuflate cu graţie, erau instalate pe fiecare stradă, înregistrând toate conversaţiile pentru Biroul Gardienilor). Şi mi-am amintit acea peliculă trandafirie, concavă, vibrantă, acea stranie creatură constând dintr-un singur organ – o ureche. În acel moment eram o astfel de membrană.

Un clinchet al închizătorii de la guler, la piept, mai jos. Mătasea foşneşte pe umeri, genunchi, cade pe podea. Am auzit, mai clar decât puteam vedea, un picior păşind din mormanul albastru-cenuşiu de mătase, apoi pe celălalt...

Membrana aceea întinsă la maxim tremura şi înregistra tăcerea. Nu: loviturile ascuţite ale unui ciocan în gratiile de fier, cu pauze interminabile. Şi am auzit-o – am văzut-o în spatele meu, gândindu-se o secundă.

Şi acum – uşile dulapului, clinchetul deschiderii unui sertar – şi, din nou mătase, mătase...

— Sunt gata.

M-am întors. Era îmbrăcată într-o rochie uşoară, model antic, de un galben-şofran. Lucrul acesta era de o mie de ori mai crud decât dacă n-ar fi purtat nimic. Două sfârcuri ascuţite prin pelicula de mătase, strălucind trandafiriu – doi tăciuni aprinşi prin cenuşă. Doi genunchi delicat rotunjiţi...

S-a aşezat într-un fotoliu scund. Pe masa dreptunghiulară din faţa ei, o sticlă conţinând otrăvitor de verde, două păhărele minuscule cu picior. La colţul buzelor o dâră de

fum – acea veche substanţă pentru fumat a celor din vechime în cel mai fin tub de hârtie (am uitat cum se chema).

Membrana încă mai tremura. Ciocanul lovea înăuntrul meu în gratiile incandescente de fier. Auzeam cu claritate fiecare lovitură şi… şi, deodată, m-am întrebat: dacă putea şi ea să le audă?

Dar ea pufăia liniştită, privindu-mă calm şi scuturând neglijent scrumul pe cuponul meu roz.

Am întrebat, străduindu-mă ca vocea să-mi sune cât mai liniştită:

— Ascultă, dacă aşa stau lucrurile, de ce te-ai mai înregistrat cu mine? Şi de ce m-ai obligat să vin aici?

Ea parcă nici n-a auzit. Şi-a turnat lichid din sticlă în pahar, l-a sorbit.

— Delicios lichior. Vrei şi tu?

Abia atunci am înţeles: alcool. Scena de ieri m-a izbit ca o lovitură de fulger: mâna de piatră a Binefăcătorului, raza orbitoare. Iar acolo, pe Cub, sus – corpul acela întins, cu capul pe spate. Am tresărit.

— Ascultă, am zis. Ştii că toţi cei care se otrăvesc cu nicotină şi în special cu alcool sunt distruşi fără milă de către Statul Unic…

Sprâncenele întunecate s-au ridicat sus către tâmple, un triunghi ironic, ascuţit.

— A distruge rapid câţiva este mai bine decât a da celor mulţi mai multe ocazii de a se distruge singuri? Şi apoi degenerare şi aşa mai departe. Aşa este – până la indecenţă.

— Da… până la indecenţă.

— Şi dacă adunătura asta de adevăruri goale, chelboase ar fi lăsată să umble pe străzi… Nu, imaginaţi-vă numai… Ei bine, să-l luăm pe cel mai constant admirator al meu – ah, dar deja îl cunoaşteţi – … imaginaţi-vă că şi-a lepădat întreaga falsitate a hainelor şi că stă printre oameni cu adevărata lui înfăţişare… Ah!

Râdea. Dar puteam să-i văd clar triunghiul acela trist – cele două linii adânci de la colţurile gurii până la nas. Şi, din

nu ştiu ce motiv, acele linii mi-au destăinuit: acea siluetă dublu-arcuită, gârbovită, cu aripile acelea în loc de urechi… a îmbrăţişat-o pe ea – aşa cum era ea acum… El…

Dar încerc să redau senzaţiile – senzaţiile anormale – pe care le-am avut în acel moment. Acum, când scriu toate acestea, sunt perfect conştient că totul este aşa cum ar trebui să fie. Ca orice număr de bună credinţă, are şi el un drept egal la bucurie şi ar fi injust… Ah, ei bine, dar asta e ceva.

I-330 a râs foarte ciudat şi îndelung. Apoi m-a privit mai intens – a privit parcă în interiorul meu.

— Dar lucrul cel mai important este că mă simt complet destinsă cu tine. Eşti atât de drăguţ – o, sunt convinsă de asta – n-ai să te duci niciodată la Birou ca să raportezi că am băut lichior, că am fumat. O să fii bolnav, sau o să fii ocupat, sau mai ştiu eu ce. Şi sunt chiar şi mai sigură că într-o clipă o să bei această minunată otravă împreună cu mine…

Tonul acela insolent, ironic. Acum chiar simţeam că o urăsc din nou. Dar de ce acel „din nou”? Am urât-o tot timpul. A dat peste cap tot paharul cu otrava aceea verde, s-a ridicat şi, răspândind strălucirea aceea trandafirie prin transparenţa galbenului-şofran, a făcut câţiva paşi… şi s-a oprit în spatele scaunului meu.

Deodată un braţ mi-a înlănţuit gâtul, ea şi-a lipit buzele de ale mele – nu, era ceva mai adânc, mai înfricoşător. Jur, am fost complet luat prin surprindere şi poate că acesta a fost singurul motiv pentru care… La urma urmei nu puteam – acum înţeleg foarte clar acest lucru – n-aveam cum să-mi doresc ceea ce s-a întâmplat după aceea.

Buze insuportabil de dulci (bănuiesc că era gustul „lichiorului”) – şi o înghiţitură de otravă a fost turnată în interiorul meu – apoi mai mult, şi mai mult… M-am desprins de pământ şi, ca o planetă separată, rotindu-mă nebuneşte, m-am avântat în jos, în jos pe o orbită necunoscută, necalculată…

Ceea ce a urmat poate fi descris doar cu aproximaţie, doar prin analogii mai mult sau mai puţin reuşite.

Nu mi s-a mai întâmplat niciodată înainte, dar asta e ceea ce s-a petrecut: noi toţi, cei de pe pământ, mergem tot timpul pe deasupra unei mări purpurii de flăcări, ascunsă acolo, dedesubt, în adâncul pământului. Nu ne gândim niciodată la lucrul acesta. Dar dacă crusta subţire de sub picioarele noastre s-ar transforma în gheaţă şi deodată am putea să vedem…

Eu am devenit sticlă. Am văzut – în interiorul meu.

Erau doi eu. Cel vechi, D-503, numărul D-503, şi celălalt… Înainte abia îşi arătase labele lui păroase din cochilie; acum a ieşit la iveală cu totul, cochilia s-a crăpat; doar o clipă şi s-ar sparge în bucăţi şi… Şi apoi… ce?

Cu toată puterea, ca şi cum m-aş fi agăţat de un pai, mi-am înţepenit mâinile pe braţele fotoliului şi am întrebat – să mă aud pe mine, celălalt eu, vechiul eu:

— De unde… de unde ai luat această… această otravă?

— Aaa, asta! Un medic, unul dintre…

— Unul dintre…? Unul dintre…?

Şi, deodată celălalt a sărit afară şi a ţipat:

— N-am să permit! Vreau să nu existe altcineva în afară de mine. O să ucid pe oricine care… Pentru că eu… Pentru că pe tine… Eu…

L-am văzut – a înşfăcat-o cu labele lui păroase, a rupt mătasea şi şi-a înfipt dinţii în… Îmi amintesc exact dinţii lui…

Nu ştiu cum, dar I-330 a reuşit să se smulgă din strânsoare. Şi acum – cu ochii ascunşi în spatele blestematelor de storuri – se sprijinea cu spatele de dulapul în perete şi mă asculta.

Îmi aduc aminte – eram pe podea, îmbrăţişându-i picioarele, sărutându-i genunchii, implorând-o:

— Acum, chiar în clipa asta, chiar acum…

Dinţi ascuţiţi, triunghi ascuţit, ironic al sprâncenelor. S-a aplecat şi în tăcere mi-a desprins ecusonul.

— Da! Da, draga mea, draga mea.

Am început grăbit să-mi arunc unifa, dar I-330, la fel de tăcută, mi-a arătat ceasul de la ecuson. Mai erau cinci minute până la douăzeci şi două şi jumătate.

Mi s-a făcut frig deodată. Ştiam ce însemna să fii văzut pe stradă după ora douăzeci şi două şi jumătate. Nebunia mi s-a împrăştiat de parcă ar fi fost spulberată. Eram eu însumi. Şi un lucru îmi era clar: o urăsc, o urăsc, o urăsc!

Fără să îmi iau rămas bun, fără să arunc o privire înapoi, m-am repezit afară din cameră, mi-am prins din fugă ecusonul, am coborât pe scări (de frică să nu mă întâlnesc cu cineva în elevator), am năvălit pe strada pustie.

Toate erau la locul lor – atât de simplu, obişnuit, normal: casele de sticlă strălucind de lumini, cerul palid de sticlă, noaptea verzuie, nemişcată. Dar, sub această sticlă tăcută şi rece, ceva violent, roşu-sângeriu, păros, gonea fără zgomot. Şi eu goneam, fără răsuflare, ca să nu întârzii.

Deodată am simţit că ecusonul prins în grabă s-a desprins şi a căzut, cu un clinchet, pe pavajul de sticlă. M-am aplecat să îl ridic şi în clipa aceea de tăcere am auzit în urma mea un zgomot de paşi. Am întors capul – ceva micuţ, aplecat, furişat după colţ, sau cel puţin aşa mi s-a părut atunci.

Am pornit din nou în goană, cu aerul şuierându-mi pe la urechi. La intrare m-am oprit: ceasul arăta un minut după ora douăzeci şi două şi jumătate. Am ascultat – nu era nimeni din urma mea. Era evident că fusese doar rodul absurd al imaginaţiei, efectul otrăvii.

A fost o noapte de chin. Patul meu se ridica şi se scufunda, ca să se ridice din nou sub mine, plutind pe valurile unei sinusoide. Încercam să mă conving pe mine: noaptea numerele trebuie să doarmă; este datoria lor, aşa cum este de datoria lor să muncească pe timpul zilei. Să nu dormi noaptea este o crimă din punct de vedere legal. Şi totuşi, nu puteam, nu puteam şi pace.

Mă sfârşesc. Sunt incapabil să îmi îndeplinesc îndatoririle faţă de Statul Unic… Eu…

Însemnarea unsprezece

SUBIECTE:
Nu, nu pot, pur şi simplu scriu, fără nici un plan

Seară. O ceaţă subţire. Cerul e ascuns de un văl auriu-lăptos şi nu se poate vedea ce e deasupra, dincolo de el. Cei din vechime ştiau că Dumnezeul lor, cel mare, sceptic şi plictisit – era acolo. Noi ştim că acolo nu e nimic altceva decât un nimic albastru-cristalin, gol, indecent. Dar acum nu mai ştiu ce e acolo: am învăţat prea mult. Cunoaşterea, când este absolut sigură de infailibilitatea ei, înseamnă credinţă. Am avut o credinţă fermă în mine însumi; am crezut că ştiu tot ce există înăuntrul meu. Şi acum…

Stau în faţa unei oglinzi. Şi pentru prima dată în viaţa mea – da, pentru prima dată – mă văd clar, acut, concis. Mă văd cu uimire ca pe un oarecare „el”. Ăsta sunt eu – el: sprâncene negre, tăiate în linie dreaptă şi între ele, ca o cicatrice, o cută verticală (nu ştiu dacă fusese acolo şi mai înainte). Ochi cenuşii ca oţelul, înconjuraţi de umbra unei nopţi nedormite. Şi acolo, dincolo de oţelul acela… se pare că n-am ştiut niciodată ce era acolo. Şi de „acolo” (acest „acolo” este în acelaşi timp aici şi infinit de departe), de „acolo” mă uit la mine – la el – şi ştiu: el, cu sprâncenele lui drepte, este un străin, străin de mine, cineva pe care îl întâlnesc pentru prima dată în viaţa mea. Şi eu, eu cel real, nu sunt el.

Nu. Punct. Toate acestea sunt nişte prostii, toate aceste senzaţii absurde nu sunt altceva decât delir, rezultatul otrăvirii de ieri… Otrăvire cu ce? Cu o înghiţitură de venin verde, sau cu ea? Nu contează. Scriu toate acestea ca să arăt cum ciudata raţiune omenească, atât de tăioasă şi de precisă, poate fi atât de mult tulburată şi aruncată în neant. Raţiune care a reuşit să facă chiar infinitatea, cea de care se temeau înaintaşii atât de mult, să o facă acceptabilă prin intermediul…

Anunţătorul ţăcăni: este R-13. Să vină; de fapt, chiar mă bucur. Este prea dificil pentru mine să fiu singur acum.

Douăzeci de minute mai târziu.

Pe suprafaţa plană de hârtie, în lumea bidimensională, aceste rânduri sunt unul lângă celălalt. Dar într-o lume diferită... Îmi pierd noţiunea cifrelor: douăzeci de minute ar putea fi două sute sau două sute de mii. Şi mi se pare atât de ciudat să scriu cu cuvinte calme, măsurate, alese cu grijă ceea ce tocmai s-a întâmplat între mine şi R. E ca şi cum aş sta într-un fotoliu lângă propriul meu pat, cu picioarele încrucişate, urmărind curios cum eu însumi scriu în pat.

Atunci când R-13 a intrat, eram perfect calm şi normal. Am vorbit cu admiraţie sinceră despre felul splendid în care a reuşit să versifice acea sentinţă, şi i-am spus că troheii lui au fost instrumentul cel mai eficient dintre toate în sfărâmarea şi distrugerea acelui nebun.

— Ba chiar aş spune – dacă mi s-ar cere să trasez o schiţă a Maşinii Binefăcătorului, aş găsi o modalitate, un fel de a încorpora versurile tale în schiţa de funcţionare, am conchis eu.

Dar deodată am observat că ochii lui R şi-au pierdut brusc strălucirea şi buzele i-au devenit cenuşii.

— Ce e?

— Ce-i, ce-i! Ah... Ah, pur şi simplu m-am săturat de asta. Toată lumea în jurul meu nu vorbeşte de nimic altceva decât de sentinţă. Nu mai vreau să aud despre asta. Pur şi simplu nu mai vreau!

S-a încruntat şi s-a scărpinat la ceafă – acea mică valijoară a lui cu conţinutul ei ciudat pe care eu nu-l înţelegeam. O pauză. Apoi a găsit o chestie în cutie, a scos-o afară, a deschis-o. Ochii i-au strălucit de râs şi a sărit în picioare.

— Însă pentru Integralul dumitale compun... Asta o să fie... Oh, da, asta o să fie ceva!

Redevenise vechiul R: buze groase care rostesc repezit,

împroşcând salivă şi o fântână de cuvinte.

— Vezi (la „z” o împroşcare)... vechea legendă despre paradis... Ei bine, este despre noi, despre prezent. Da! Gândeşte-te numai. Celor doi, în paradis, li s-a dat să aleagă: fericire fără libertate sau libertate fără fericire. Nu exista o a treia variantă. Idioţii aceia au ales libertatea, şi ce s-a ales din asta? Desigur, timp de veacuri după aceea au tânjit după lanţuri. Lanţurile – pricepi? Asta a însemnat tristeţea lumii. Timp de veacuri întregi! Şi abia noi am descoperit o cale să restaurăm fericirea... Nu, stai, ascultă mai departe! Străvechiul Dumnezeu şi noi – alături, la aceeaşi masă. Da! Noi l-am ajutat în cele din urmă pe Dumnezeu să îl învingă pe diavol – pentru că el a fost acela care a dus omul în ispită să încalce interdicţia şi să guste din distrugătoarea libertate, el, şarpele veninos. Şi noi am pus bocancul peste măruntul lui cap, şi – trosc! Acum totul e în regulă – avem din nou paradisul. Suntem din nou la fel de inocenţi şi cu inimi la fel de simple ca şi Adam şi Eva. Gata cu confuzia aceea dintre rău şi bine. Totul e simplu – dumnezeiesc, copilăresc de simplu. Binefăcătorul, Maşina, Cubul, Soneria cu gaz, Gardienii – toate acestea sunt binele, toate acestea sunt sublime, magnifice, nobile, elevate, pure ca cristalul. Deoarece protejează nelibertatea noastră – adică fericirea noastră. Cei din vechime ar începe să vorbească şi să gândească şi să-şi spargă capetele – etic, fără etică... Bine, atunci. Pe scurt, ce zici de un astfel de poem paradisiac, ha? Şi, bineînţeles, pe tonul cel mai serios. Înţelegi? E o chestie, nu? Pricepi?

Era suficient de simplu. Îmi amintesc că mă gândeam: o faţă atât de absurdă, asimetrică, şi totuşi o minte atât de dreaptă şi corectă. De aceea mi-e atât de apropiat, de mine, cel real (încă îl mai consider pe vechiul eu ca fiind cel real; toate acestea care mi se întâmplă acum sunt, fără îndoială, o boală).

R, în mod evident, mi-a citit aceste gânduri pe faţă. Şi-a pus braţul după umerii mei şi a izbucnit într-un râs zdravăn.

— Ah, tu... Adam! Da, fiindcă veni vorba despre Eva...

A scotocit prin buzunar, scoase un carneţel şi dădu

paginile.

— Poimâine… ba nu, peste două zile, O are un cupon roz să te viziteze. Cum e treaba? Ca mai înainte? Vrei ca ea să…

— Bineînţeles, normal.

— Am să-i spun. Ea, vezi tu, e puţin timidă… Ce poveste! Cu mine, nu-i nimic, ştii, numai un cupon roz, dar cu tine… Şi mie nu vrea să-mi spună cine e cel de-al patrulea care a pătruns în triunghiul nostru. Mărturiseşte, depravatule, cine e? Ei?

O cortină s-a ridicat în interiorul meu – un foşnet de mătase, o sticlă verde, nişte buze… Şi absolut fără sens, cuvintele mi-au năvălit din gură (dacă m-aş fi stăpânit!):

— Spune-mi, ai încercat vreodată nicotină sau alcool?

R îşi strânse buzele şi îmi aruncă o privire piezişă. I-am auzit cu cea mai mare claritate gândurile: Prieten, prieten, foarte bine… dar… Şi apoi, răspunsul lui:

— Cum să-ţi spun să mă înţelegi? De fapt, nu. Dar am cunoscut o femeie…

— I-330, am strigat.

— Aşadar, tu… şi tu? Cu ea? Se înecă de râs, gata să dea pe dinafară.

Oglinda mea atârna pe perete astfel încât puteam să mă văd doar pe deasupra mesei; de aici, de pe scaun, îmi vedeam doar fruntea şi sprâncenele. Şi acum eu – cel real – vedeam în oglindă linia răsucită, săltăreaţă a sprâncenelor, şi eu, cel real, am auzit un strigăt sălbatic, revoltat:

— Ce „şi tu”? Ce vrei să spui cu „şi tu”? Nu, îţi cer să-mi răspunzi!

Buze groase căscate, ochii holbaţi. Apoi eu – cel real – l-am apucat de guler pe celălalt eu, cel sălbatic, păros, cel care tremura de nervi. Eu cel real i-au spus lui R:

— Te rog să mă ierţi, în numele Binefăcătorului. Sunt foarte bolnav, nu pot nici să dorm. Nu ştiu ce se întâmplă cu mine…

Un zâmbet fugar pe buzele groase.

— Da, da! Înţeleg, înţeleg! E ceva familiar pentru mine… teoretic, bineînţeles. La revedere!

În prag s-a întors şi a ţopăit înapoi către mine ca o mică minge neagră, şi a aruncat o carte pe masă.

— Ultima mea… Am adus-o pentru tine – aproape uitasem despre asta. La revedere…

Şi s-a rostogolit afară din cameră.

Sunt singur. Sau, mai bine zis, singur cu celălalt „eu”. Stau pe scaun, cu picioarele încrucişate, urmărindu-mă cu curiozitate dintr-un „acolo” cum eu – propria mea persoană – scrie în pat.

De ce, de ce timp de trei ani întregi O, R şi eu am avut parte de o prietenie aşa de caldă, şi acum – un singur cuvânt despre cealaltă, despre I-330… Este posibil ca toată nebunia aceasta – dragoste, gelozie – să existe doar în acele cărţi idioate din vechime? Şi să te gândeşti că eu… Ecuaţii, formule, cifre, şi… asta! Nu mai înţeleg nimic… absolut nimic… Mâine am să mă duc la R şi am să-i spun că…

Nu, nu e adevărat, n-am să mă duc. Nici mâine, nici poimâine – n-am să mă duc niciodată. Nu pot, nu vreau să îl văd. Acesta e sfârşitul! Triunghiul nostru s-a rupt.

Sunt singur. Seară. O ceaţă uşoară. Cerul este ascuns sub un văl auriu-lăptos. Ah, dacă aş putea afla ce e acolo, dincolo de el! Dacă aş putea să aflu: Cine sunt eu, cum sunt?

Însemnarea doisprezece

SUBIECTE:
Limitarea infinităţii
Un înger
Reflecţii asupra poeziei

Am o senzaţie persistentă: o să-mi revin, pot să-mi revin. Am dormit foarte bine. Nici un vis din acelea sau alte simptome morbide. Mâine drăguţa de O va veni la mine, şi totul va fi la fel de simplu, de just şi de limitat ca un cerc. Nu mi-e teamă de acest cuvânt, „limitare”. Funcţia celei

mai elevate facultăţi umane, raţiunea, constă tocmai în limitarea continuă a infinităţii, în descompunerea infinitului în porţiuni convenabile, uşor digerabile – diferenţialele. Asta e ceea ce îi dă domeniului meu, matematica, frumuseţea aceasta divină. Şi înţelegerea acestei frumuseţi e ceea ce îi lipseşte celeilalte, I-330. Totuşi, e doar o asociere pasageră, întâmplătoare de idei.

Toate aceste gânduri se derulau pe clinchetul regulat, măsurat al roţilor trenului subteran. Am examinat atent ritmul roţilor şi poemele lui R (din cartea pe care mi-o dăduse cu o zi mai înainte). Apoi am realizat că cineva se apleca precaut peste umărul meu şi trăgea cu ochiul spre pagina deschisă. Fără să mă întorc, cu coada ochiului, am văzut urechile trandafirii răsfirate ca nişte aripi, curbura dublă... era el! Nu voiam să-l stânjenesc, m-am făcut că nu observ. Nu-mi pot imagina cum a ajuns acolo; nu părea să fie în vagon atunci când am intrat.

Acest incident, trivial în sine, a avut un efect foarte plăcut asupra mea; m-a întărit. Ce bine e să ştii că un ochi vigilent este fixat asupra ta, protejându-te cu dragoste de cele mai mici erori, de cei mai mici paşi greşiţi. Lucrul acesta poate să pară oarecum sentimental, dar îmi vine o analogie în minte – Îngerii Păzitori pe care îi visau cei din vechime. Cât de multe dintre lucrurile pe care ei abia le-au visat au fost realizate în viaţa noastră!

În momentul când am simţit Îngerul Păzitor în spatele meu, savuram un sonet intitulat „Fericire”. Cred că nu m-aş înşela dacă aş spune că este un poem de o rară şi profundă frumuseţe de gândire. Iată primele sale patru versuri:

Etern îndrăgostiţii doi ori doi.
Etern uniţi în pasionatul patru,
Cei mai aprigi iubiţi din lume –
Inseparabili, doi ori doi...

Şi tot aşa – despre înţeleapta, eterna beatitudine a tablei înmulţirii.

Fiecare poet adevărat este, inevitabil, un Columb.

America a existat de veacuri înainte de Columb, însă doar Columb a fost cel care a reuşit să o descopere. Tabla înmulţirii a existat de secole înainte de R-13, însă doar R-13 a fost cel care a găsit un nou Eldorado în pădurea virgină a cifrelor. Şi, într-adevăr, există vreo fericire mai înţeleaptă, mai neumbrită decât fericirea acestei lumi miraculoase? Oţelul rugineşte. Vechiul Dumnezeu a creat vechiul om, capabil de greşeală – şi astfel a greşit el însuşi. Tabla înmulţirii este mai înţeleaptă şi mai absolută decât vechiul Dumnezeu: Ea niciodată – înţelegeţi sensul deplin al cuvântului – niciodată nu greşeşte. Şi nu există cifre mai fericite decât cele care vieţuiesc potrivit legilor armonioase, eterne ale tablei înmulţirii. Fără ezitări, fără deziluzii. Există doar un singur adevăr, şi doar o singură cale adevărată; adevărul acesta este doi ori doi, iar calea adevărată – patru. Şi nu ar fi o absurditate dacă aceste fericite, ideal multiplicate cifre de doi ar începe să se gândească la cine ştie ce libertate lipsită de sens – adică, evident, la eroare? Pentru mine e axiomatic faptul că R-13 a reuşit să surprindă cea mai fundamentală, cea mai...

În acel moment am simţit încă o dată – mai întâi în ceafă, apoi la urechea mea stângă – respiraţia, caldă, delicată a Îngerului meu Păzitor. Observase în mod sigur că pusesem cartea pe genunchi şi că mă furaseră gândurile. Ei bine, eram pregătit, atunci şi acolo, să îmi deschid toate paginile minţii pentru el; era atâta seninătate, atâta bucurie în acest sentiment. Îmi amintesc: m-am întors şi l-am privit în ochi cu o insistenţă rugătoare, dar el n-a înţeles, sau n-a vrut să înţeleagă, şi nu m-a întrebat nimic. Doar un lucru îmi mai rămâne de făcut – să vă vorbesc vouă, cititorilor mei necunoscuţi, despre toate acestea. (În acest moment îmi sunteţi la fel de apropiaţi şi de intangibili cum mi-a fost el atunci).

Meditaţiile mele au pornit de la parte la întreg: partea, R-13; maiestuosul întreg, Institutul Poeţilor şi Scriitorilor Statului. M-am întrebat cum de a fost posibil ca oamenii din vechime să nu fi observat întreaga absurditate a literaturii şi poeziei lor. Enorma, magnifica putere a cuvântului literar

a fost complet irosită. E de-a dreptul ridicol – toţi scriau ce le trecea prin cap. La fel de ridicol şi de absurd era şi faptul că ei lăsau valurile oceanului să freamăte la ţărm douăzeci şi patru de ore pe zi, în timp ce milioane de kilogramometri din energia valurilor se consumau doar pentru a înălţa sentimentele îndrăgostiţilor. Noi, însă, am extras electricitatea din şoapta amoroasă a valurilor; am transformat bestia aceea sălbatică, scuipătoare de spumă într-un animal domestic; şi, în acelaşi fel, am îmblânzit şi înhămat ceea ce a fost odată elementul sălbatic al poeziei. Astăzi, poezia nu mai este acel leneş, neruşinat tril de privighetoare; poezia este un serviciu civic, poezia este utilă.

Să luăm, de exemplu, faimoasele noastre *Cuplete matematice.* Am fi putut noi învăţa în timpul şcolii să îndrăgim cele patru reguli ale aritmeticii atât de sincer şi atât de gingaş fără ele? Sau *Spini,* imaginea clasică: Gardienii ca spinii pe un trandafir, protejând delicata floare a Statului de atingerile grosolane… A cui inimă poate fi atât de împietrită să rămână indiferentă la buzele inocente, copilăreşti recitând ca pe o rugăciune: „Un băiat rău a mirosit obraznic trandafirul / Dar spinul oţelit l-a înţepat în nas / Şi băiatul s-a văietat: «vai, vai» / Şi a fugit cât l-au ţinut picioarele”, şi tot aşa. Sau *Odele zilnice aduse binefăcătorului?* Cine, după ce le-a citit, nu se va pleca cu pioşenie în faţa lucrării pline de abnegaţie ale acestui Număr între Numere? Sau în faţa teribilelor *Flori roşii ale Sentinţelor Curţii?* Sau în faţa nemuritoarei tragedii *Cel care a întârziat la lucru?* Sau îndrumarul *Stanţe despre Igiena Sexuală?*

Toată viaţa noastră, în întreaga ei complexitate şi frumuseţe, a fost gravată pentru vecie în aurul cuvintelor.

Poeţii noştri nu mai plutesc în înalturi; au coborât pe pământ; bat pasul cu noi alături pe ritmul Marşului auster, mecanic al Uzinei Muzicale. Lira lor cuprinde foşnetul matinal al periuţelor electrice de dinţi şi trosniturile ameninţătoare ale scânteilor din Maşina Binefăcătorului; ecourile maiestuoase ale Imnului Statului Unic şi clinchetul

intim al vasului de noapte din cristal strălucitor; foşnetul emoţionant al storurilor care cad, vocile vesele ale celei mai noi cărţi de bucate şi abia perceptibila şoaptă a membranelor de ascultare de pe străzi.

Zeii noştri sunt aici, dedesubt, cu noi – în birou, în bucătărie, la atelier, în toaletă; zeii au devenit ca noi. *Ergo,* noi am devenit ca zeii. Şi o să venim la voi, cititorii mei necunoscuţi pe planeta voastră îndepărtată, să vă facem viaţa la fel de divin-raţională ca şi a noastră…

Însemnarea treisprezece

SUBIECTE:
Ceaţă
Tu
Un incident absolut absurd

M-am trezit în zori – firmamentul trandafiriu mi-a întâmpinat ochii. Totul era minunat de rotund. Pe seară va veni aici O. Am simţit: sunt complet sănătos. Am zâmbit şi am adormit la loc.

Soneria de dimineaţă. M-am ridicat din pat. Dar acum totul era diferit în jurul meu: prin sticla tavanului, prin pereţi – peste tot – o ceaţă densă, pătrunzătoare. Nori bezmetici, când mai grei, când mai uşori. Nu mai existau nici un fel de limite între cer şi pământ; totul zbura, se topea, cădea – nimic de care să te poţi apuca. Nu mai existau case. Pereţii se topiseră în ceaţă precum cristalele de sare în apă. Din stradă, figurile întunecate din case păreau particule suspendate într-o soluţie lăptoasă, de coşmar, unele atârnând jos, unele mai sus, şi mai sus – tocmai sus până la etajul al zecelea. Şi totul era din rotocoale de fum, ca într-un incendiu silenţios, nimicitor.

Este exact unsprezece patruzeci şi cinci; m-am uitat în mod deliberat la ceas – ca să mă pot agăţa de cifre, de siguranţa solidă a cifrelor.

La unsprezece patruzeci şi cinci, înainte să mă îndrept către obişnuitul timp alocat muncii fizice de către Tabelul Orar, m-am oprit pentru o clipă în camera mea. Deodată, telefonul a sunat. Vocea – un ac lung, care mă înţeapă încet în inimă:

— A, eşti încă acasă? Mă bucur. Aşteaptă-mă la colţ. O să mergem… O să vezi tu unde.

— Ştii foarte bine că acum mă duc la lucru.

— Ştii foarte bine că o să faci aşa cum îţi spun eu. Pa. În două minute…

Două minute mai târziu eram la colţ. La urma urmei; trebuia să-i dovedesc că eu eram condus de Statul Unic, nu eram guvernat de ea. „O să faci cum îţi spun eu…” Şi e atât de sigură pe ea – puteam să simt asta în vocea ei. Ei bine, acum o să am o discuţie aşa cum se cuvine cu ea.

Unife gri, ţesute din ceaţa aceea brută, umedă, au prins contur în grabă pe lângă mine şi s-au dizolvat instantaneu înapoi în ceaţă. M-am uitat îndelung la ceas, eram cu totul un secundar ascuţit, tremurător. Opt minute, zece… Trei minute până la ora douăsprezece, două minute…

S-a sfârşit. Deja întârziasem la lucru. O urăsc. Dar trebuia să-i dovedesc…

La colţ, prin ceaţa albicioasă, sânge, o tăietură ca de cuţit bine ascuţit – buzele ei.

— Mă tem că te-am făcut să întârzii. Dar, la urma urmei, e tot aia. E deja prea târziu pentru tine acum.

Cât o… Dar avea dreptate, era prea târziu.

I-am privit în tăcere buzele. Toate femeile sunt buze, nimic altceva decât buze. Unele roz, ferme şi rotunde – un inel, o protecţie delicată împotriva întregii lumi. Dar acestea: acum o secundă nici nu existau şi acum… o tăietură de cuţit… şi sângele dulce o să se prelingă.

S-a apropiat de mine, şi-a sprijinit umărul de mine şi eram una, iar ceva curgea din ea în mine, şi am ştiut: aşa trebuie să fie. Am ştiut asta cu fiecare nerv, cu fiecare fir de păr, cu fiecare bătaie de inimă atât de dulce până în pragul durerii. Şi ce plăcere să mă supun acestui „trebuie”. O bucată de fier trebuie să simtă o astfel de bucurie când se

supune precisei, inevitabilei legi care o atrage către un magnet. Sau o piatră care, aruncată în sus, ezită un moment, apoi plonjează înapoi spre pământ. Sau un om, după agonia finală, mai trăgând o ultimă gură profundă de aer înainte de a muri.

Îmi amintesc că am zâmbit aiurit şi am spus, fără nici un motiv:

— Ceaţă… E atât de…

— Ţie îţi place ceaţa?

A folosit acel ton vechi al stăpânului care se adresează unui sclav. A pătruns în mine încet, tăios. Da, eram un sclav şi asta, de asemenea, era necesar, era bun.

— Da, ceva bun… Mi-am spus cu glas tare. Şi apoi către ea: Urăsc ceaţa. Mi-e frică de ceaţă.

— Asta înseamnă că o iubeşti. Ţi-e frică de ea pentru că e mai puternică decât tine; o urăşti pentru că ţi-e frică de ea; o iubeşti pentru că n-o poţi supune voinţei tale. Doar ceea ce e de nesupus poate fi iubit.

Da, e adevărat. Şi chiar de aceea, de aceea eu…

Ne-am plimbat, amândoi o fiinţă. Undeva, departe, prin ceaţă soarele cânta aproape fără să se audă, totul devenea imobil, perlat, aurit, trandafiriu, roşu. Lumea întreagă era o singură femeie necuprinsă, iar noi eram chiar în pântecul ei, nenăscuţi, pârguindu-ne în tihnă. Şi îmi era clar – ineluctabil – soarele, ceaţa, trandafiriul şi auriul erau totul pentru mine…

N-am întrebat încotro ne îndreptăm. Nu conta. Singurul lucru care conta era să mergem, să mergem, să ne pârguim, să ne împlinim cât mai mult…

— Aici. I-330 s-a oprit la o uşă. Cel despre care ţi-am spus atunci, la Casa Antică, lucrează astăzi aici.

Din depărtare, doar cu ochii, protejând ceea ce se împlinea în mine, am citit inscripţia: BIROU MEDICAL. Am înţeles.

O încăpere din sticlă umplută cu ceaţă aurie. Plafoane de sticlă, sticluţe colorate, borcane. Cabluri. Scântei albăstrii în ţevi.

Şi un om mărunt, cel mai mic om pe care l-am văzut

vreodată. Părea cu totul tăiat din hârtie şi, indiferent în ce parte se întorcea, n-avea altceva decât un profil, croit în linii tăioase: nasul – o lamă ascuţită, buzele ca nişte foarfece.

N-am auzit ce i-a spus I-330: am urmărit-o cum vorbea şi m-am trezit zâmbind fericit, incontrolabil. Buzele-foarfece au scânteiat şi doctorul a spus:

— Da, da. Înţeleg. Cea mai periculoasă boală – nu există ceva mai periculos… A râs şi a scris ceva iute cu măruntele lui mâini ca de hârtie şi i-a dat foaia ei; apoi a mai scris una şi mi-a dat-o mie.

Ne-a dat certificate că eram bolnavi şi nu ne putem prezenta la lucru. Furam munca mea de la Statul Unic, eram un hoţ, m-am văzut pus la Maşina Binefăcătorului. Dar toate acestea erau departe şi indiferente ca o poveste dintr-o carte… Am luat foaia fără să ezit nici măcar o clipă. Eu – cu toată fiinţa, ochii, buzele, mâinile – ştiam că aşa trebuie să fie.

La colţ, dintr-un garaj aproape gol, am luat un aerou. I-330 s-a aşezat la comenzi, aşa cum făcuse şi prima dată, şi a răsucit starterul pe „Înainte”. Ne-am desprins de la pământ şi am pornit. Şi totul părea că ne urmează pe noi: ceaţa trandafiriu-aurie, soarele, profilul fin ca o lamă de hârtie al doctorului, devenit deodată atât de simpatic. Înainte, totul se învârtea în jurul soarelui; acum ştiam: totul se învârtea în jurul meu, încet, extatic, cu ochii strâns închişi…

Bătrâna de la intrarea în Casa Antică. Gura simpatică, lipită laolaltă, cu razele sale de riduri. Probabil că tot timpul ăsta a fost închisă, dar acum s-a deschis, a zâmbit.

— Aaa, ştrengăriţă ce eşti! În loc să munceşti ca toată lumea… bine, bine, intră, intră! Dacă e ceva, o să vin să vă anunţ…

Uşa grea, opacă, s-a închis cu un scârţâit, şi imediat inima mi s-a deschis dureros de larg – şi mai larg – până la capăt. Buzele ei erau ale mele. Am sorbit şi am tot sorbit. M-am dezlipit, am privit tăcut în ochii ei, deschişi larg pentru mine şi din nou…

Crepusculul camerelor, coperţile din piele ale cărţilor albastre, galben-şofran, verde întunecat, zâmbetul de aur al lui Buddha, strălucirea oglinzilor. Şi vechiul meu vis, atât de uşor de înţeles acum – totul plin de sevă auriu-trandafirie, gata să se reverse, să ţâşnească.

S-a pârguit. Şi, inevitabil, ca fierul şi magnetul, în dulcea sa supunere la precisa, imuabila lege, m-am contopit cu ea. Nu exista nici un cupon roz, nici o contabilizare, nici un stat, nici măcar eu. Existau doar acei dinţi ai ei delicat ascuţiţi, încleştaţi, ochii de aur larg deschişi pentru mine şi prin ei am pătruns încet, adânc, tot mai adânc. Şi linişte. Doar în colţ, la mii de kilometri depărtare, picături căzând într-un lavabou, iar eu eram universul, şi de la o picătură la alta – eoni, milenii…

Trăgând pe mine unifa, m-am aplecat deasupra ei şi am mai sorbit-o din priviri încă o dată.

— Ştiam eu… Te-am ştiut… a rostit ea în şoaptă.

Ridicându-se repede, şi-a pus pe ea unifa şi şi-a reluat zâmbetul acela al ei obişnuit, ascuţit ca o muşcătură.

— Ei bine, înger decăzut. Eşti în pierzanie acum. Nu ţi-e frică? La revedere, atunci! Ai să te întorci singur. Hai.

A deschis uşa cu oglindă a garderobei; privindu-mă peste umăr, a aşteptat. Am ieşit ascultător. Dar abia am păşit peste prag, când deodată am simţit că trebuie să îi mai simt o dată umărul lipit de mine – doar pentru o clipă, doar umărul, nimic mai mult.

M-am repezit înapoi în cameră unde ea probabil că încă îşi mai aranja unifa în faţa oglinzii. Am intrat în fugă – şi m-am oprit. Am văzut limpede vechiul inel cu chei încă legănându-se în uşa garderobei, dar I-330 nu era acolo. Nu putea să fi plecat – nu exista decât o singură ieşire. Totuşi, ea nu mai era acolo. Am căutat-o peste tot, am deschis chiar şi garderoba şi am bâjbâit printre rochiile acelea strălucitoare, vechi. Nimeni…

Mă simt oarecum stânjenit, dragii mei cititori planetari, să vă povestesc despre o întâmplare atât de neplauzibilă. Dar ce altceva aş putea să spun dacă exact aşa s-a

întâmplat? Nu fusese întreaga zi, încă de dimineaţă, plină de improbabilităţi? N-a semănat totul cu acea boală antică – visele? Şi dacă aşa stau lucrurile, ce diferenţă mai poate face o absurditate în plus sau în minus? Şi apoi, sunt sigur că mai devreme sau mai târziu o să reuşesc să pun aceste absurdităţi în vreo formulă logică. Acest lucru mă linişteşte, şi sper că vă va aduce şi vouă liniştea.

Dar cât de plin mă simt – dacă aţi şti cât de plin mă simt – până la refuz!

Însemnarea paisprezece

SUBIECTE:
„Al meu”
Imposibil
Duşumeaua rece

Încă ceva despre ziua de ieri. Ora mea personală înainte de culcare a fost ocupată şi n-am putut să-mi notez ieri. Dar toate acestea mă rodeau şi, mai mult decât atât – poate pentru totdeauna – acea duşumea insuportabil de rece…

Seara O urma să vină la mine – era ziua ei. M-am dus jos la numărul de serviciu să obţin permisiunea să-mi cobor storurile.

— Ce-i cu dumneavoastră? m-a întrebat controlorul. Arătaţi puţin cam…

— Eu… Eu nu mă simt prea bine…

De fapt, era adevărat. Eram cu siguranţă bolnav. Toate acestea sunt o boală. Şi mi-am amintit: da, desigur, certificatul medicului… Mi-am pipăit buzunarul – a foşnit acolo. Atunci totul chiar s-a întâmplat, totul a fost real…

Am întins foaia de hârtie controlorului. Obrajii îmi ardeau. Fără să mă uit, l-am văzut privindu-mă uimit.

Şi apoi s-a făcut douăzeci şi unu şi jumătate. În camera din stânga, storurile erau lăsate. În camera din dreapta mi-

am văzut vecinul aplecat peste o carte – cu capul chel şi noduros ca o enormă parabolă galbenă. Mă plimbam chinuit prin cameră. Cum aş putea acum… cu O… după tot ce se întâmplase? Şi din dreapta am simţit clar ochii celui de acolo fixându-mă, am văzut distinct ridurile de pe fruntea lui – un şir de linii galbene ilizibile şi, nu ştiu de ce, am avut senzaţia că au legătură cu mine.

La douăzeci şi două fără un sfert un uragan vesel a năvălit la mine în cameră, un cerc puternic de braţe trandafirii mi-a încolăcit gâtul. Apoi am simţit cercul slăbind, slăbind. S-a desfăcut. Braţele ei s-au lăsat în jos.

— Nu mai eşti acelaşi, nu mai eşti cel de dinainte, nu mai eşti al meu!

— Ce e cu noţiunea asta primitivă – „al meu”? N-am fost niciodată… şi m-am poticnit. Mi-a venit: e adevărat; înainte de asta n-am fost niciodată… Dar acum? Acum nu mai trăiesc în lumea noastră clară, raţională; trăiesc într-o lume veche de coşmar, lumea rădăcinilor pătrate de minus unu.

Storurile au căzut. În spatele zidului din dreapta, vecinul şi-a scăpat cartea pe podea şi prin ultima crăpătură dintre storuri şi podea am văzut mâna aceea galbenă ridicând cartea şi singura mea dorinţă era să apuc acea mână şi să mă ţin cu toată puterea…

— Am crezut… am sperat să te întâlnesc astăzi în timpul plimbării. Am atât de multe lucruri pe care vreau să ţi le spun…

Drăguţa, sărmana de O! Gura ei trandafirie – semiluna ei trandafirie e cu colţurile în jos. Dar cum aş putea să îi spun ce s-a întâmplat? Nu pot, chiar dacă ar fi doar din simplul motiv că asta ar face-o un complice la crimele mele. Ştiam că n-ar fi avut destulă putere să se ducă la Biroul Gardienilor, aşa că…

S-a întins pe spate. Am sărutat-o încet. I-am sărutat cuta aceea naivă de la încheietura mâinii. Ochii ei albaştri erau închişi, iar semiluna trandafirie s-a deschis încet, s-a desfăcut şi am sărutat-o toată.

Apoi am simţit cât de gol, cât de secat eram – lăsasem totul în altă parte. Nu pot, nu trebuie. Trebuie… şi este

imposibil. Buzele mi-au devenit dintr-o dată reci…

Semiluna trandafirie a tremurat, a pălit, s-a chircit. O a tras pătura peste ea, s-a înfăşurat în ea cu faţa în pernă…

M-am aşezat pe podea lângă pat – ce podea incredibil de rece – şi am stat acolo tăcut. Frigul agonizant de jos urca tot mai sus şi mai sus. Cred că e la fel de frig acolo, în acel spaţiu interplanetar albastru, tăcut.

— Dar trebuie să înţelegi, n-am vrut să… am murmurat. Am făcut tot ce am putut…

Asta era adevărat. Eu, cel real, n-am vrut. Şi, totuşi, cum puteam să-i spun ei una ca asta? Cum să-i explic că fierul s-ar putea să nu vrea, dar legea este ineluctabilă, precisă…

O şi-a ridicat faţa din pernă şi a spus fără să-şi deschidă ochii:

— Pleacă. Dar plângea, şi cuvântul a ieşit ca un fel de „pleecă”, şi din nu ştiu ce motiv mi s-a întipărit în memorie acest amănunt stupid.

Îngheţat, amorţit complet de frig, am ieşit pe coridor. Afară, în spatele sticlei, o ceaţă uşoară, aproape invizibilă. La căderea întunericului probabil va fi densă din nou. Ce va fi în noaptea aceea?

O s-a strecurat tăcută pe lângă mine către elevator. Uşa a scos un clinchet.

— O clipă, am strigat, înfricoşat dintr-o dată.

Dar deja elevatorul pornise zumzăind, în jos, în jos, în jos.

Ea mi-l furase pe R.

Ea mi-o furase pe O.

Şi totuşi, şi totuşi…

Însemnarea cincisprezece

SUBIECTE:
Clopotul
Marea limpede ca oglinda
Am să ard pe vecie

Abia am intrat acolo unde se construieşte Integralul când Constructorul Secund s-a îndreptat în grabă către mine. Chipul îi era rotund, alb, ca de obicei – o farfurie de porţelan; şi cuvintele lui erau, ca un fel de mâncare excepţional de gustos, servite pe farfurie:

— Ei bine, în timp ce dumneavoastră binevoiaţi să fiţi bolnav ieri, am avut, aş spune, un pic de agitaţie aici, în absenţa şefului.

— Agitaţie?

— Oh, da! A sunat soneria la sfârşitul zilei de lucru şi toată lumea începuse să semneze de ieşire. Şi, imaginaţi-vă, portarul a prins un om nenumerotat. N-o să pot înţelege niciodată cum a reuşit să intre. A fost dus la Secţia Operaţiuni. Acolo or să ştie ei cum să-l facă să vorbească... (Şi toate acestea le spunea cu cel mai gustos zâmbet.)

În Secţiunea Operaţiuni lucrează cei mai buni şi mai experimentaţi medici, care îşi desfăşoară activitatea sub supravegherea directă a însuşi Binefăcătorului. Au o varietate de instrumente, cel mai eficient dintre ele fiind faimosul Clopot cu Gaz. În esenţă, este un experiment de laborator din vechea şcoală: un şoarece este pus sub un capac de sticlă, iar o pompă de aer rarefiază aerul de sub el. Şi tot aşa. Dar, bineînţeles, Clopotul cu Gaz este un dispozitiv mult mai perfecţionat, utilizând tot soiul de gaze. Şi, în plus, asta nu mai este torturarea unui mic şi neputincios animal. Serveşte o cauză nobilă: protejează securitatea Statului Unic – altfel spus, fericirea milioanelor. Cu aproape cinci secole în urmă, atunci când a fost înfiinţată Secţiunea Operaţiuni, au existat câţiva nebuni care au comparat-o cu vechea Inchiziţie, dar aşa ceva e absurd, la fel de absurd ca atunci când ai pune pe acelaşi plan un chirurg care face o traheoctomie cu un bandit la drumul mare; amândoi ar putea să aibă acelaşi fel de cuţit în mână, amândoi ar putea să facă acelaşi lucru – să taie gâtul unui om – numai că unul cu intenţii bune, iar celălalt e un criminal; unul e cu +, iar celălalt cu – ...

Toate acestea sunt cât se poate de clare – într-o singură secundă, la o singură rotire a maşinii logice. Apoi, deodată,

angrenajele agaţă minusul şi ceva complet diferit apare – inelul cu chei care încă se mai balansează în uşă. Uşa în mod evident a fost închisă, însă I-330 deja plecase, dispăruse. Aşa ceva maşina nu putea digera în nici un chip. Un vis? Dar chiar şi acum puteam simţi acea dulce durere în umărul meu drept – I-330 lăsându-se pe el, alături de mine prin ceaţă. „Îţi place ceaţa?” Da, iubesc ceaţa. Iubesc totul şi totul este neclintit, nou, uimitor, totul e bine…

— Totul e bine, am zis cu glas tare.

— Bine? Ochii farfuriei de porţelan s-au holbat la mine. Adică ce e bun în toată chestia asta? Dacă acel nenumerotat ar fi reuşit… înseamnă că sunt peste tot, în jurul nostru, tot timpul… ei sunt aici, în jurul Integralului, ei…

— Cine sunt aceşti ei?

— De unde să ştiu eu cine sunt? Dar îi simt, înţelegeţi? Tot timpul.

— Aţi auzit despre operaţia aceea nou inventată – extirparea imaginaţiei? (Auzisem şi eu ceva de genul ăsta cu câteva zile mai înainte.)

— Am auzit. Dar ce legătură are cu…?

— Numai atât: în locul dumneavoastră, m-aş duce şi aş cere să mi se facă o operaţie de genul ăsta.

Ceva la fel de acru ca o lămâie a apărut pe farfurie. Drăguţul de el – fusese jignit de aluzia aceea vagă că el ar fi putut poseda imaginaţie… Ei bine, cu doar o săptămână mai înainte m-aş fi simţit lezat şi eu. Nu acum. Acum ştiam că o am, că sunt bolnav. Mai ştiu şi că nu vreau să fiu tratat. Nu vreau şi, cu asta, basta. Am urcat pe scările de sticlă. Totul dedesubt era foarte clar vizibil, ca în palmă.

Voi, cei care citiţi aceste însemnări, oricine aţi fi – aveţi un soare deasupra capului. Şi, dacă aţi fost vreodată la fel de bolnavi cum sunt eu acum, ştiţi cum e soarele – cum poate fi – dimineaţa. Cunoaşteţi acel aur trandafiriu, transparent, cald, atunci când chiar şi aerul e puţin trandafiriu şi totul e inundat cu sângele delicat al soarelui, totul are viaţă: pietrele se însufleţesc şi sunt moi; fierul e în viaţă şi e moale; oamenii sunt în viaţă şi toată lumea

zâmbeşte. Într-o oră, toate acestea ar putea să piară, într-o oră sângele trandafiriu ar putea să se scurgă picătură cu picătură, dar, deocamdată, totul e viu. Şi pot vedea ceva pulsând şi curgând prin venele de sticlă ale Integralului. Văd – Integralul îşi meditează măreţul, extraordinarul său viitor, povara grea a inevitabilei fericiri pe care o va duce acolo, în sus, către voi, cei necunoscuţi, cei care căutaţi o veşnicie şi nu găsiţi niciodată nimic. O să găsiţi ceea ce căutaţi, o să fiţi fericiţi – este datoria voastră să fiţi fericiţi şi nu mai aveţi prea mult de aşteptat pentru asta.

Corpul Integralului este aproape gata: un elipsoid graţios, alungit, făcut din sticlă – la fel de etern ca aurul, la fel de flexibil ca oţelul. Am văzut cadrul transversal şi grinzile longitudinale cum au fost ataşate la corpul Integralului pe dinăuntru; la pupa se instala baza pentru motorul gigantic de rachetă. La fiecare trei secunde, o explozie; la fiecare trei secunde coada puternică a Integralului va arunca flăcări şi gaze în spaţiul cosmic, iar înflăcăratul Tamerlan al fericirii va zbura în sus, mai departe, tot mai departe...

I-am urmărit pe cei de dedesubt mişcându-se într-un ritm regulat, rapid, potrivit sistemului lui Taylor, îndoindu-se, dezdoindu-se ca pârghiile unei unice, uriaşe maşini. În mâini le străluceau tuburi; tăiau şi sudau cu ajutorul focului pereţii de sticlă, unghiurile, traversele, muchiile. Am văzut macarale monstruoase din sticlă rulând uşor pe şinele de sticlă, răsucindu-se şi aplecându-se la fel de ascultătoare ca şi oamenii, introducându-şi încărcăturile în măruntaiele Integralului. Şi toate acestea erau unul şi acelaşi lucru: maşini umanizate, oameni perfecţi. Era cea mai înaltă, cea mai cutremurătoare frumuseţe, armonie, muzică... Repede! Jos! Să intri în rândurile lor, să fii cu ei!

Şi acum, umăr la umăr, alipit laolaltă cu ei, prins în ritmul oţelului... Mişcări calculate; obraji fermi, rotunzi; frunţi limpezi ca oglinda, netulburate de nebunia gândirii. Am plutit pe marea aceea ca oglinda. Mă odihneam.

Deodată unul dintre ei s-a întors către mine senin:

— Mai bine astăzi?

— Mai bine? Ce e mai bine?

— Păi, ieri n-aţi venit. Ne-am gândit că ar putea fi ceva periculos… O frunte strălucitoare, un zâmbet inocent, ca de copil.

Sângele mi-a năvălit în obraji. Nu puteam, mi-era imposibil să mint acei ochi. Mă înecam în tăcere…

Chipul rotund şi alb al farfuriei de porţelan s-a aplecat printr-o trapă de deasupra.

— Hei! D-503! Vino sus, te rog! Avem un cadru rigid aici cu cuplaje şi e sub tensiune…

Fără să mai ascult până la capăt, m-am grăbit sus, la el. Evadam josnic, iar în goana mea n-am putut să îmi ridic ochii. Treptele strălucitoare de sticlă îmi clipoceau sub picioare şi fiecare pas mă arunca tot mai mult în deznădejde: nu-mi găseam locul aici – eu, criminalul, cel otrăvit. Niciodată n-am să mă mai pot integra în ritmul regulat, precis, mecanic, niciodată n-am să mai plutesc pe marea aceea netulburată ca o oglindă. Eram condamnat să ard pe vecie, să mă zbucium, să caut un colţ în care să îmi ascund ochii pentru totdeauna, până ce am să găsesc, în cele din urmă, puterea să intru pe acea uşă şi…

Apoi o scânteie de gheaţă m-a străbătut ca un glonţ: eu – bine, eu nu contam; dar eu ar fi trebuit să vorbesc şi despre ea, iar ea, şi ea, va fi…

M-am căţărat şi am ieşit prin trapă, şi m-am oprit pe punte. Nu ştiam încotro să mă îndrept acum, nu ştiam de ce venisem acolo. M-am uitat în sus. Soarele greoi al amiezii se ridica fără viaţă. Sub mine era Integralul, cenuşiu-sticlos, lipsit de viaţă. Sângele trandafiriu se scursese. Îmi era clar că toate acestea n-au fost decât în imaginaţia mea, că totul rămăsese aşa cum a fost înainte, şi totuşi era la fel de…

— Ce-i cu tine, 503, ai surzit? Am strigat şi am tot strigat… Ce s-a întâmplat? Constructorul Secund îmi striga în ureche. Cred că striga de ceva vreme.

Ce-i cu mine? Am pierdut cârma. Motorul huruie, aeroul trepidează şi goneşte la viteză maximă, dar nu există cârmă, nici control şi nu ştiu încotro zbor: în jos – să mă zdrobesc de pământ într-o clipă, sau în sus – în soare, în

flăcări…

Însemnarea şaisprezece

SUBIECTE:
Galben
Umbră bidimensională
Un suflet incurabil

N-am mai scris nimic câteva zile, nu ştiu câte. Toate zilele sunt o singură zi. Toate zilele au o singură culoare – galben, ca nisipul pârjolit, învăpăiat. Şi nu există nici un punct cu umbră, nici o picătură de apă… Tot aşa, fără sfârşit deasupra nisipului galben. Nu pot să trăiesc fără ea, totuşi, de atunci când a dispărut atât de inexplicabil în acea zi la Casa Antică, ea…

Am mai văzut-o doar o singură dată din acea zi, în timpul plimbării zilnice. Acum două, trei, patru zile – nu mai ştiu, toate zilele sunt la fel. Mi-a apărut în treacăt, ca să umple pentru o clipă lumea aceasta galbenă, goală. Şi, la braţ cu ea, până la umărul ei, dublu-arcuitul S şi doctorul din hârtie. Şi mai era un al patrulea – nu-mi amintesc altceva decât degetele lui: îi ieşeau în zbor de sub mânecile unifei ca un mănunchi de raze, incredibil de subţiri, albe, lungi. I-330 şi-a ridicat capul şi mi-a făcut cu mâna. Pe deasupra capului vecinului s-a aplecat către cel cu degetele din raze. Am prins cuvântul Integral. Toţi patru s-au uitat către mine. S-au pierdut toţi în albastrul cenuşiu al cerului, şi, din nou – drumul galben, uscat.

În seara aceea avea un cupon roz să mă viziteze. Am stat înaintea anunţătorului şi l-am implorat cu duioşie, cu ură să ţăcăne, să înregistreze cifrele albe: I-330. Uşile au pocnit; numere palide, înalte, trandafirii, negricioase au ieşit din elevator; storuri au fost trase peste tot. Ea nu era. N-a venit.

Şi, poate, chiar acum, în momentul ăsta, exact la

douăzeci şi două, când scriu lucrurile acestea, ea stă cu ochii închişi, sprijinindu-se de cineva cu umărul, întrebându-l: „Iubeşti?” Cine? Cine e acela? Cel cu degete din raze, sau buzatul, scuipătorul R? Sau S?

S… De ce tot aud paşii lui plaţi, pleoscăind ca prin băltoace? De ce mă tot urmăreşte zilele astea ca o umbră? Înaintea mea, alături, în urmă – o umbră cenuşiu-albastră, bidimensională. Alţii trec prin ea, calcă pe ea, dar e invariabil acolo, legată de mine ca printr-un invizibil cordon ombilical. Poate acest cordon e ea – I-330? Nu ştiu. Sau poate că ei, Gardienii, deja ştiu că eu…

Dacă ţi s-ar spune: umbra ta te vede, te vede tot timpul. Mă înţelegi? Şi deodată ai cel mai ciudat sentiment: mâinile tale nu sunt întru totul ale tale, sunt străine, doar interferând cu tine. Şi mă surprind pe mine însumi că dau din mâini absurd, nesincronizat cu ritmul paşilor. Sau deodată simt că trebuie să arunc o privire înapoi, dar e imposibil, oricât de mult încerc, gâtul meu e rigid, blocat. Şi fug, alerg din ce în ce mai repede şi simt cu spatele – umbra mea aleargă mai repede din urma mea şi nu există nici o scăpare, nici o scăpare.

Nicăieri…

Singur, în sfârşit, în camera mea. Dar aici apare altceva – telefonul. Am ridicat receptorul.

— Da, I-330, vă rog. Şi din nou aud un fâşâit în receptor, paşii cuiva pe coridor, în faţa camerei ei – şi linişte…

Arunc jos receptorul – nu pot, nu mai pot să îndur. Trebuie să fug acolo, la ea.

Asta s-a întâmplat ieri. Am gonit într-acolo şi, timp de o oră, de la şaisprezece la şaptesprezece, am hoinărit în apropierea casei unde locuieşte. Numerele mărşăluiau pe lângă mine, şiruri-şiruri. Mii de picioare păşeau ritmic, un monstru cu un milion de picioare plutea unduitor pe lângă mine. Şi doar eu eram singur, aruncat de o furtună pe o insulă pustie, căutând, căutând cu privirea printre valurile cenuşiu-albastre.

Doar o clipă şi o să văd unghiul ascuţit şi ironic al sprâncenelor ridicate către tâmple, ferestrele întunecate

ale ochilor, şi acolo, în ei, şemineul arzând, umbrele mişcătoare. Şi o să păşesc înăuntru direct, am să-i spun: „Tu ştii că nu pot să trăiesc fără tine. Atunci de ce…” O să folosesc acel cald, familiar „tu” doar „tu”.

Dar ea e tăcută. Deodată îi aud tăcerea, nu mai aud Uzina Muzicală şi îmi dau seama că e trecut de ora şaptesprezece, toată lumea a plecat, sunt singur, sunt în întârziere. În jurul meu – un deşert de sticlă, inundat de soarele galben. În sticla netedă a pavajului, ca în apă, văd zidurile strălucitoare suspendate cu susul în jos, şi pe mine atârnat caraghios cu capul în jos şi picioarele în sus.

Trebuie să mă grăbesc, chiar în clipa aceea, la Biroul Medical să-mi iau un certificat de boală, altfel or să mă ia şi… Poate că, totuşi, aşa ar fi mai bine? Să stau acolo şi să aştept calm până or să mă vadă şi or să mă ducă la Secţia Operaţiuni – şi aşa să pun capăt la toate, să ispăşesc pentru toate acum, imediat.

Un foşnet slab, o umbră dublu-arcuită în faţa mea. Fără să mă uit, am simţit două sfredele din oţel cenuşiu perforându-mă. Cu un ultim efort am zâmbit şi am spus – trebuia să spun ceva:

— Trebuie să merg la Biroul Medical.

— Şi atunci care e problema? De ce staţi aici?

Răsturnat absurd, atârnat de picioare, stăteam mut, arzând de ruşine.

— Veniţi după mine, mi s-a adresat S cu asprime. L-am urmat supus, legănându-mi braţele inutile, străine. Mi-era cu neputinţă să îmi ridic ochii; am mers tot drumul printr-o lume bizară, răsturnată: nişte maşini ciudate, cu baza în sus; oameni lipiţi ca la antipozi de tavan; şi, mai jos, sub toate acestea, cerul încarcerat în sticla groasă a pavajului. Îmi amintesc: ceea ce detestam cel mai mult era că, pentru prima dată în viaţa mea, vedeam totul răsturnat absurd, în starea asta ireală. Dar îmi era cu neputinţă să ridic ochii.

Ne-am oprit. În faţa mea au apărut nişte trepte. Încă un pas şi o să văd siluetele îmbrăcate în halate albe medicale, clopotul uriaş şi mut…

Cu un efort enorm, mi-am smuls în cele din urmă ochii de

la sticla de sub picioare şi, deodată, literele aurii ale BIROULUI MEDICAL mi-au năvălit în faţă. În acel moment nici măcar nu mi-a trecut prin cap de ce mă cruţase, de ce mă adusese aici în loc să mă ducă la Secţia Operaţiuni. Dintr-o singură mişcare am sărit peste trepte, am închis uşa cu putere în urma mea şi am inspirat adânc. Am simţit: Nu mai respirasem, parcă, de dimineaţă, inima nu-mi mai bătuse – şi abia acum trăsesem prima gură de aer, abia acum mi s-a deschis ecluza pieptului.

Erau doi: unul scund, cu picioare butucănoase, cântărind pacienţii din ochi, celălalt subţire, ca din hârtie, cu buze-foarfece strălucitoare, nasul ca o lamă dintre cele mai fine... Acelaşi. M-am repezit la el ca la cineva apropiat şi drag, mormăind ceva despre insomnie, vise, umbre, o lume galbenă. Buzele-foarfece au sclipit, zâmbind.

— Aveţi o zi proastă! Se pare că vi s-a format un suflet.

Un suflet? Acel ciudat, vechi, de mult timp uitat cuvânt. Uneori folosim cuvintele „însufleţit”, „fără suflet”, dar „suflet”?

— Este... foarte periculos? m-am bâlbâit eu.

— Incurabil, a tăiat foarfeca.

— Dar... în esenţă, ce înseamnă? Nu prea reuşesc să... nu pot să înţeleg.

— Vedeţi dumneavoastră... Cum aş putea să vă explic? Sunteţi matematician, nu?

— Da.

— Să spunem că avem un plan, o suprafaţă plană – oglinda asta, să zicem. Şi pe suprafaţa asta sunteţi dumneavoastră împreună cu mine, înţelegeţi? Ne mijim ochii către soare. Şi acolo, scânteia electrică albastră în acel tub, şi acolo – umbra unui aerou aflat în trecere. Toate acestea doar pe suprafaţă, doar un moment. Dar imaginaţi-vă o substanţă impermeabilă înmuiată în foc, nimic nu mai poate aluneca pe ea, totul intră în ea, în această lume-oglindă pe care o examinam cu atât de multă curiozitate atunci când eram copii. Copiii nu sunt chiar aşa de proşti, vă asigur. Planul a dobândit volum, a devenit un corp, o lume, şi totul este acum în interiorul oglinzii – în interiorul

dumneavoastră: soarele, bătaia de la elice, tremuratul buzelor dumneavoastră şi al buzelor altcuiva. Înţelegeţi? Oglinda rece reflectă, aruncă înapoi, dar aceasta absoarbe şi totul lasă o urmă pentru totdeauna. O clipă, o linie abia vizibilă pe chipul cuiva – şi rămâne în dumneavoastră pentru totdeauna. La un moment dat aţi auzit o picătură căzând în mijlocul tăcerii, şi o puteţi auzi şi acum…

— Da, da, exact. L-am apucat de mână. O aud acum – picături căzând încet din robinetul lavaboului. Şi am ştiut: asta era pentru totdeauna. Dar de ce, de ce dintr-o dată am un suflet? N-am mai avut niciodată unul, şi, deodată… De ce… Nimeni altcineva nu are, şi eu…?

L-am strâns şi mai violent de mâna aceea subţire; îmi era groază să nu pierd frânghia aceea de salvare.

— De ce? De ce nu avem pene, sau aripi – doar omoplaţi, baza pentru aripi? Pentru că aripile nu ne mai sunt necesare, avem aerourile, aripile doar ne-ar încurca. Aripile sunt pentru zbor şi nu mai avem unde să mai zburăm: am ajuns, am găsit ceea ce am tot căutat. Nu-i aşa?

Am aprobat din cap confuz. M-a privit râzând ascuţit ca un scalpel. Celălalt a auzit, a lipăit din biroul lui pe picioarele acelea butucănoase şi ne-a cântărit din ochi pe mine şi pe doctorul din hârtie.

— Care e necazul? Suflet? Suflet ai spus? Ce naiba! Dacă mai continuăm aşa o să ne trezim înapoi la holeră. V-am mai spus eu (ridicându-ne, pe doctorul mărunţel şi pe mine, în coarnele privirii) – v-am mai spus, trebuie să extirpăm imaginaţia. În toată lumea… Să extirpăm imaginaţia. Doar chirurgie, doar chirurgia va putea rezolva…

Şi-a săltat pe nas nişte ochelari enormi cu raze X, s-a învârtit îndelung în jurul meu, s-a uitat prin oasele craniului, examinându-mi creierul şi notându-şi ceva în carneţel.

— Ciudat, foarte ciudat! Ascultaţi, n-aţi fi de acord să… fiţi pus la păstrare în alcool? Ar fi extrem de util pentru Statul Unic… Ne-ar ajuta să prevenim o epidemie… Desigur, dacă nu aveţi anumite motive speciale să…

— Ei bine, vedeţi, a spus cel slab, numărul D-503 este Constructorul Integralului şi sunt convins că asta ar

încălca…

— M-hm, a mormăit celălalt şi a plecat lipăind înapoi în biroul său.

Am rămas singuri. Mâna aceea subţire din hârtie m-a pipăit uşor pe braţ, faţa aceea care n-avea decât profil s-a aplecat aproape de mine. A şoptit:

— O să vă fac o confidenţă – nu sunteţi singurul. Nu degeaba vorbea colegul meu despre o epidemie. Încercaţi să vă amintiţi – aţi observat ceva asemănător, foarte asemănător, foarte similar la altcineva? M-a privit fix şi atent. La cine făcea aluzie? La cine se referea? Să fi fost la…?

— Ascultaţi, am sărit eu de pe scaun.

Dar el deja vorbea cu glas tare despre alte lucruri.

— Cât despre insomnia şi visele dumneavoastră, pot să vă sugerez un singur lucru – mai mult mers pe jos. Începeţi mâine dimineaţă, ieşiţi şi faceţi o plimbare… ei bine, să zicem până la Casa Antică.

M-a străpuns din nou cu privirea, aruncându-mi cel mai subţire zâmbet posibil. Şi mi s-a părut că văd clar un cuvânt, o literă, un nume, singurul nume, înfăşurat în ţesutul cel mai fin al acelui zâmbet… Sau era doar imaginaţia mea din nou?

Abia mai puteam aştepta ca el să scrie certificatul de boală pentru ziua aceea şi pentru următoarea. I-am strâns în tăcere mâna din nou şi am fugit afară. Inima mea, rapidă şi uşoară ca un aerou, mă purta pe sus. Ştiam – mă aştepta o bucurie în ziua următoare. Ce era?

Însemnarea şaptesprezece

SUBIECTE:
Prin sticlă

Sunt mort
Coridoare

Sunt complet dezorientat. Ieri, chiar atunci când credeam că totul a fost desluşit, că toate X-urile au fost descoperite, au apărut cantităţi necunoscute noi în ecuaţia mea.

Punctul de plecare al tuturor coordonatelor în întreaga mea poveste este, fără îndoială, Casa Antică. Este centrul tuturor axelor, al tuturor X-urilor, Y-ilor şi Z-urilor pe care întreaga mea lume a fost clădită în ultima vreme. Pe linia X-urilor (bulevardul cincizeci şi nouă) m-am îndreptat pe jos către punctul de pornire a coordonatelor. Tot ceea ce se întâmplase ieri se învârtea ca un uragan în mine: oameni şi case cu susul în jos, chinuitoarele mâini străine, foarfecele strălucitor, picăturile sonore căzând în lavabou – toate acestea se întâmplaseră, se întâmplaseră la un moment dat. Şi toate acestea, sfâşiindu-mi carnea, se învârteau ca un vârtej nebun înăuntru, sub suprafaţa topită de foc, acolo unde era „sufletul”.

Ca să respect prescripţia medicului, am ales să merg urmând două linii în unghi drept în loc să urmez o ipotenuză. Eram deja la a doua linie – drumul pe lângă Zidul Verde. Din nelimitatul ocean verde de dincolo de Zid se ridica un val sălbatic de rădăcini, flori, crengi, frunze. S-a retras, iar într-o clipă se va rostogoli la loc şi mă va copleşi, şi n-am să mai fiu om – cel mai fin şi mai precis dintre instrumente: voi fi transformat în…

Însă, din fericire, între mine şi oceanul verde şi sălbatic era sticla Zidului. Ah, măreaţa, divina înţelepciune limitativă a zidurilor şi barierelor! Acestea sunt, poate, cele mai mari invenţii ale omenirii. Omul a încetat să fie un animal sălbatic doar atunci când a construit primul său zid. Omul a încetat să mai fie sălbatic doar atunci când a construit Marele Zid, atunci când noi am izolat lumea noastră mecanică de perfect iraţionala, hidoasa lume a copacilor, a păsărilor, a animalelor…

Prin sticlă, un animal cu botul turtit mă fixa înceţoşat, plictisitor; ochi galbeni, repetând persistent un singur şi

incomprehensibil gând. Pentru o vreme ne-am privit îndelung în ochi – ochii noştri erau ca nişte galerii de mină cu un capăt în lumea de la suprafaţă şi altul într-o lume din adâncuri. Şi o întrebare a început să mă frământe: dar dacă ea, această creatură cu ochi galbeni, în lumea ei dezordonată, mizerabilă, de frunze, în necalculata ei existenţă este, de fapt, mai fericită decât noi?

Mi-am ridicat mâna, ochii aceia galbeni au clipit, s-au dat înapoi şi au dispărut în verdeaţă. Amărâta aceea de creatură! Ce absurditate – că ar fi posibil să fie mai fericită decât suntem noi! mai fericită decât mine, poate; dar eu sunt doar o excepţie, eu sunt bolnav.

Dar chiar şi eu… Zidurile roşii-întunecate ale Casei Antice erau deja în faţa mea, şi gura lipită şi simpatică a bătrânei. Am întrebat-o nerăbdător:

— Ea e aici?

Gura lipită s-a deschis încet.

— Care „ea”?

— Ei, care, care! I-330, desigur… Am venit împreună în ziua aceea – cu aeroul…

— A – aha, aşa… aşa…

Razele ridurilor dimprejurul gurii, raze şirete din ochii galbeni, sondând în interiorul meu, adânc, tot mai adânc. Şi în cele din urmă:…

— Ei, da… bine, e aici, a ajuns puţin mai devreme.

E aici. Am văzut o tufă de pelin amar şi argintiu la picioarele bătrânei. (Curtea Casei Antice este o parte a muzeului, păstrată cu grijă în starea sa preistorică) O crenguţă de pelin se întindea lângă mâna bătrânei, iar ea o mângâia; o fâşie galbenă de lumină solară îi cădea pe genunchi. Şi pentru o clipă, eu, soarele, bătrâna, pelinul şi ochii aceia galbeni deveniserăm un tot unitar, conectat prin nişte vene invizibile, şi, pulsând prin vene, acelaşi sânge tumultuos, minunat…

Mi-e ruşine să scriu despre asta acum, dar am promis să fiu complet sincer în aceste însemnări. Ei bine, iată: m-am aplecat şi am sărutat gura lipită, moale, ca din muşchi de pădure. Bătrâna s-a şters la gură şi a râs.

Am alergat prin camerele familiare, obscure, cu ecou, direct în dormitor. Şi abia la uşă, abia când am apucat mânerul, abia atunci mi-a venit în minte gândul: „Dar dacă nu e singură?” M-am oprit şi am ascultat. Dar tot ce am putut auzi era bătaia inimii mele – nu înăuntrul meu, ci undeva, în apropierea mea.

Am intrat. Patul mare – întins, neatins. Oglinda. Altă oglindă pe uşa dulapului din perete, şi în gaura cheii – cheia cu inelul acela vechi. Nu era nimeni.

Am strigat încetişor:

— I-330! Eşti aici?

Iar apoi, şi mai încet, cu ochii închişi, abia respirând, ca şi când eram deja în genunchi înaintea ei:

— Dragă!

Tăcere. Doar picăturile căzând grăbit în lavabou din robinet. Nu-mi pot explica de ce, dar în momentul acela mă iritau. Am răsucit strâns robinetul şi am ieşit. Era clar, nu era acolo. Asta însemna că, probabil, era în alt „apartament”.

Am alergat pe scările largi şi întunecoase, am încercat o uşă, alta, o a treia. Încuiat. Totul era încuiat în afară de apartamentul „nostru” – iar acela era gol…

Şi, totuşi, m-am întors acolo din nou fără să ştiu de ce. Am păşit încet, cu dificultate; tălpile îmi deveniseră deodată grele ca plumbul. Îmi amintesc că mă gândeam: e o greşeală să presupui că forţa gravitaţională este constantă. Totuşi, toate formulele mele…

Gândul s-a întrerupt brusc: O uşă a fost trântită jos, la parter, paşii cuiva au tropăit repede pe dale. Eu – uşor din nou, cum nu se poate mai uşor – m-am repezit spre balustradă, m-am aplecat; ca să spun totul într-un cuvânt, am strigat: „Tu”…

Am îngheţat: dedesubt, profilat pe umbra pătrată a cadrului ferestrei, fâlfâindu-şi urechile-aripi trandafirii, capul lui S, urcând grăbit.

Ca fulgerul, fără nici un motiv (încă nu ştiu motivul), mi-a trecut prin minte: Nu trebuie să mă vadă, nu trebuie!

Pe vârfurile degetelor, lipindu-mă de perete, m-am

strecurat sus pe scări, către apartamentul descuiat.

O clipă la uşă. Paşii lui tropăiau pe scări, venea încoace. Dacă uşa… Imploram uşa, dar era din lemn, a scârţâit, a ţiuit. Am trecut ca o furtună pe lângă cărţile cu coperte verzi şi roşii, pe lângă galbenul Buddha; eram înaintea uşii aceleia de dulap cu oglindă: faţa îmi era palidă, ochii avizi la pândă, atenţi, buzele… Prin tumultul sângelui am auzit uşa scârţâind din nou… Era el, el…

Am apucat cheia; inelul s-a legănat. O străfulgerare a memoriei – din nou un gând, gol, fără logică, o aşchie de gând: „Atunci, I-330…” Am deschis repede uşa dulapului din perete; înăuntru, în întuneric, am închis-o bine. Un pas, şi podeaua s-a mişcat sub picioarele mele. Uşor, încet, am plutit undeva în jos, ochii mi s-au întunecat, am murit.

Mai târziu, când am început să notez aceste ciudate evenimente, am căutat prin memorie şi prin nişte cărţi. Acum, bineînţeles, pricep totul: a fost o stare de moarte temporară, familiară celor din vechime, dar, din ce ştiu eu, complet necunoscută nouă.

N-am nici o idee cât de mult am fost mort – poate nu mai mult de cinci sau zece secunde. Dar după o vreme am reînviat şi am deschis ochii. Era întuneric şi m-am simţit ducându-mă în jos, tot mai în jos…Am întins mâna şi am încercat să mă apuc de ceva – mâna mi-a fost zgâriată de un perete zgrunţuros care se mişca cu repeziciune. Aveam sânge pe deget – şi este sigur că toate acestea nu erau produsul bolnavei mele imaginaţii. Atunci ce era?

Îmi auzeam respiraţia frântă, tremurătoare (mi-e ruşine să mărturisesc asta, dar totul era atât de neaşteptat şi de incomprehensibil). Un minut, două, trei – în jos, tot în jos. În fine, o izbitură uşoară; podeaua, care se mişcase în jos sub picioarele mele, se oprise acum complet. În întuneric am găsit un mâner, l-am împins; o uşă s-a deschis. Lumină difuză. În spatele meu am văzut o mică platformă pătrată ridicându-se repede. M-am repezit către ea – prea târziu: eram prins acolo – dar ce era acel „acolo” nu ştiam.

Un coridor. O linişte grea ca de o mie de tone. Pe tavanul

boltit, becuri – o linie nesfârşită, tremurătoare, pâlpâitoare de puncte. Locul acela semăna puţin cu „tuburile” reţelei noastre subterane, dar mult mai îngust şi făcut nu din sticla noastră, ci dintr-un material antic. M-a străfulgerat un gând – amintirea unor adăposturi subterane unde se presupune că înaintaşii noştri se ascundeau în timpul Războiului de Două Sute de Ani…Nu contează, trebuie să merg înainte.

Cred că am mers vreo douăzeci de minute, apoi am făcut la dreapta. Coridorul era mai larg acolo, becurile mai luminoase. Un zumzet vag. Poate nişte maşini, poate voci, nu mi-am putut da seama, dar eram aproape de o uşă opacă – sunetul venea din spatele acesteia.

Am bătut. Apoi din nou, mai tare. Zumzetul a încetat. Ceva a clămpănit, iar uşa s-a deschis larg, greoi, încet.

Nu ştiu care dintre noi era mai uimit: înaintea mea stătea doctorul cel ascuţit ca o lamă şi subţire ca o foaie de hârtie.

— Tu? Aici? Şi buzele lui s-au închis cu o forfecătură. Iar eu – ca şi cum nu mai auzisem în viaţa mea o vorbă omenească – mă holbam tăcut la el fără să pricep o boabă din ce spunea. Cred că îmi spunea să plec, pentru că m-a împins repede cu burta lui plată ca o foaie de hârtie până la capătul secţiunii mai luminoase a coridorului, apoi m-a răsucit şi m-a bătut pe spate.

— Dar, îmi pare rău… Am vrut… Am crezut că I-330… Dar în spatele meu…

— Aşteaptă aici, mi-a retezat-o doctorul şi a dispărut.

În sfârşit! În sfârşit ea era aproape de mine, aici – şi ce mai conta unde era acel „aici”? Mătasea aceea familiară, galben-şofran, zâmbetul-muşcătură, ochii învăluiţi… Buzele mele, mâinile, genunchii, toate tremurau; iar în capul meu, cel mai prostesc gând: vibraţia înseamnă sunet. Tremuratul probabil că produce un sunet. Atunci de ce nu este perceptibil?

Ochii ei s-au deschis către mine, am intrat…

— N-am mai putut suporta! Unde ai fost? De ce? Vorbeam repede, fără noimă, ca în delir, fără să-mi iau ochii de la ea. Sau poate doar gândeam lucrurile acestea. Era o umbră care mă urmărea… Am murit – în dulap… Din cauza

acelui doctor… vorbeşte cu foarfece…Am un suflet… Incurabil…

— Un suflet incurabil! Bietul de tine!

I-330 a râs – m-a învăluit cu râsul ei, iar delirul luase sfârşit şi hohotele ei de râs răsunau ca nişte scântei peste tot în jur, şi totul, totul era frumos.

Doctorul apăru din nou de după colţ – admirabilul, magnificul, cel mai subţire doctor.

— Ei? S-a oprit lângă ea.

— Nu-i nimic, e totul în regulă! O să-ţi povestesc mai târziu. Doar un accident… Spune-le că o să revin în… uh, cincisprezece minute…

Doctorul s-a făcut nevăzut după colţ. Ea a aşteptat. Uşa s-a închis înfundat. Apoi I-330 încet, încet şi-a sprijinit umărul în mine, braţul, s-a sprijinit cu tot corpul, parcă înfigând un ac dulce şi ascuţit adânc, tot mai adânc în inima mea, şi ne-am plimbat împreună, noi doi – ca o singură fiinţă…

Nu-mi aduc aminte pe unde am cotit prin întuneric, şi tot prin întuneric – în sus pe nişte scări, la nesfârşit, în tăcere. Nu puteam să văd, dar ştiam: ea mergea la fel ca mine, cu ochii închişi, orbeşte, cu capul pe spate, muşcându-şi buzele – şi asculta muzica tremurului meu abia auzit.

Mi-am revenit în unul dintre nenumăratele unghere din curtea Casei Antice. Un gard – coastele golaşe şi dinţii galbeni ai zidurilor dărâmate. Şi-a deschis ochii şi a spus:

— Poimâine la şaisprezece. Şi a plecat.

Chiar s-au întâmplat toate acestea? Nu ştiu. O să aflu poimâine. Doar o urmă e reală – pielea zdrelită de pe vârfurile degetelor de la mâna mea dreaptă. Dar Constructorul Secund m-a asigurat că m-a văzut când am atins roata polizorului din greşeală cu degetele şi asta e tot. Ei bine, ar putea fi aşa. Se poate. Nu ştiu – nu mai ştiu nimic.

Însemnarea optsprezece

SUBIECTE:
O junglă logică
Răni şi plasture
Niciodată

Ieri m-am dus la culcare şi m-am scufundat instantaneu în cel mai adânc somn, ca o corabie răsturnată, supraîncărcată. O masă greoaie, densă de apă verde care unduia. Şi apoi m-am ridicat încet de la fund, iar undeva pe la mijlocul adâncimii mi-am deschis ochii: camera mea, dimineaţă, încă verde, congelată. O aşchie de soare prin oglinda de pe uşa dulapului, drept în ochi, împiedicându-mă să respect cu punctualitate orele de somn prescrise de Tabelele Orare. Cel mai bine ar fi fost să deschid uşa dulapului din perete. Dar mă simţeam înfăşurat cu totul în pânze de păianjeni, se întinseseră chiar şi peste ochi; n-aveam nici un pic de putere să mă ridic…

Totuşi m-am ridicat şi am deschis-o – şi, deodată, în spatele uşii cu oglindă, străduindu-se să iasă din rochie, trandafirie toată, I-330. Dar mă obişnuisem atât de mult cu cele mai incredibile întâmplări, încât, după câte îmi amintesc, nici măcar n-am mai fost surprins şi n-am pus nici măcar o întrebare. Am intrat repede în dulap şi, fără suflare, orbeşte, lacom, m-am împreunat cu ea. Acum văd: prin crăpătura în întuneric, o rază ascuţită de soare spărgându-se ca o limbă de fulger pe podea, pe peretele dulapului, ridicându-se mai sus… iar acum nemiloasa, strălucitoarea lamă a căzut pe gâtul întins al lui I-330. Şi asta era atât de înfricoşător încât n-am mai putut suporta, am ţipat şi mi-am deschis din nou ochii.

Camera mea. Dimineaţă, încă verde, congelată. O aşchie de soare prin uşa dulapului. Eu – în pat. Un vis. Dar inima mea încă mai bătea nebuneşte, tresălta, împroşca durere; mă dureau degetele, genunchii. Nu era nici o îndoială că

toate acestea se întâmplaseră. Iar eu nu mai puteam să-mi dau seama ce era vis şi ce era realitate. Valorile iraţionale creşteau prin orice aveam solid, familiar, tridimensional, şi, în loc de planuri lustruite, ferme, eram înconjurat de lucruri noduroase, păroase...

Mai era încă mult până la sunetul soneriei. Stăteam întins şi mă gândeam – un lanţ logic extrem de ciudat mi s-a desfăşurat în minte.

Fiecare ecuaţie, fiecare formulă din lumea de la suprafaţă are o curbă sau un corp corespondent. Dar pentru formulele iraţionale, pentru √-1, nu cunoaştem nici un corp corespondent, nu le-am văzut niciodată... Dar tocmai aici e toată groaza, în faptul că aceste corpuri invizibile există, trebuie, trebuie în mod inevitabil să existe: în matematică, umbrele lor fantastice, înţepătoare – ale formulelor iraţionale – trec prin faţa noastră ca pe un ecran. Şi nici matematica, nici moartea nu fac vreodată greşeli. Aşa că, dacă nu putem vedea aceste corpuri în lumea noastră, înseamnă că trebuie să fie, inevitabil trebuie să existe o lume vastă, o lume întreagă acolo – dincolo de suprafaţă.

Am sărit în picioare fără să mai aştept să sune soneria şi am început să umblu prin cameră. Matematica mea – până acum singura insulă fermă şi solidă din întreaga mea lume dislocată – şi-a rupt şi ea ancorele, pluteşte şi ea, în vârtej. Asta înseamnă, atunci, că acest „suflet” iraţional este la fel de real precum unifa mea, precum cizmele, deşi în acest moment nu le văd? (Sunt după uşa aceea cu oglindă a dulapului). Şi dacă cizmele nu sunt o boală, atunci de ce „sufletul” este?

Am căutat şi nu am reuşit să găsesc o cale de ieşire din acest sălbatic hăţiş logic. Era aceeaşi necunoscută şi sinistră junglă ca aceea de dincolo de Zidul Verde, locuită de creaturi extraordinare, incomprehensibile care vorbeau fără cuvinte. Mi se părea că vedeam prin sticla groasă ceva infinit de mare şi în acelaşi timp infinit de mic, ca un scorpion, cu o înţepătură ascunsă, dar care se face permanent simţită – √-1... Însă e posibil să nu fie altceva

decât „sufletul” meu, care, ca şi legendarul scorpion al celor din vechime, se înţeapă singur atunci când este în primejdie…

Soneria. Se făcuse zi. Toate acestea, fără să moară, fără să dispară, erau doar acoperite de lumina zilei, la fel ca obiectele vizibile, care, tot fără să moară, sunt acoperite în timpul nopţii de întuneric. O ceaţă ştearsă, tremurătoare, mi-a umplut capul. Prin ceaţă am văzut mesele lungi din sticlă, capetele sferice mestecând încet, în linişte, la unison. Din depărtare, prin ceaţă am auzit bătaia metronomului, şi, o dată cu această muzică familiară, mângâietoare, am numărat mecanic până la cincizeci împreună cu toţi ceilalţi: cincizeci de mestecări prescrise pentru fiecare muşcătură. Şi, mecanic, menţinând ritmul, am coborât şi mi-am bifat numele în registrul de ieşire – ca toţi ceilalţi. Dar simţeam că trăiam separat de toţi ceilalţi, singur, în spatele unui zid moale care estompa sunetele din exterior. Şi aici, în spatele acestui zid – lumea mea…

Totuşi, dacă această lume este doar a mea, de ce trece în aceste însemnări? De ce înregistrez toate aceste „vise” absurde, dulapuri, coridoare nesfârşite? Mă întristează să văd că, în locul unui poem armonios şi strict matematic în onoarea Statului Unic, produc un soi de roman fantastic de aventuri. Ah, dacă n-ar fi nimic altceva decât un roman şi nu viaţa mea reală, plină de X-uri, $\sqrt{-1}$ şi căderi.

Totuşi, poate totul e spre bine. Voi, necunoscuţii mei cititori, sunteţi, cel mai probabil, copii în comparaţie cu noi, pentru că noi am fost crescuţi de către Statul Unic şi, de aceea, am atins culmile cele mai înalte pe care le poate atinge omul. Şi, precum copiii, o să înghiţiţi fără crâcnire toate lucrurile amare pe care le veţi primi de la mine atâta timp cât sunt bine ascunse în siropul aventurii.

Seara:

Ştiţi cum este când goniţi cu un aerou sus, tot mai sus în spirala albastră, când fereastra este deschisă şi vântul sălbatic vă şuieră în faţă? Nu există Pământ, uitaţi

Pământul, e la fel de departe ca Saturn, Jupiter, Venus. Aşa trăiesc eu acum. Un vânt vijelios îmi bate în faţă şi am uitat Pământul, am uitat-o pe dulcea, trandafiria O. Şi, totuşi, Pământul există; mai devreme sau mai târziu trebuie să aterizez înapoi pe el şi să închid ochii înaintea zilei în care numele ei – O-90 – este trecută în Tabelul meu Sexual.

În seara aceasta distantul Pământ mi-a amintit de existenţa lui.

Urmând sfaturile medicului (eu sincer, foarte sincer vreau să mă fac bine), am hoinărit timp de două ore prin deşerturile din sticlă ale bulevardelor noastre precise, drepte. Toţi ceilalţi erau în auditorii, aşa cum era prescris prin Tabelul Orar, numai eu eram singur… În esenţă era o privelişte nefirească: imaginaţi-vă un deget omenesc tăiat din întreg, de la mână – un deget omenesc separat, alergând, adus de spate şi săltăreţ, de colo până colo pe pavajul de sticlă. Eu eram degetul acela. Şi cel mai ciudat şi nefiresc lucru dintre toate era că degetul n-avea nici cea mai mică dorinţă de a fi pe mână, de a fi cu ceilalţi. Voiam ori să rămân aşa, de unul singur, sau să… Dar de ce să mai încerc să mă mai ascund – să fiu cu ea, cu I-330, încă o dată să mă contopesc cu ea prin umăr, prin mâinile împletite…

M-am întors acasă când soarele deja apunea. Cenuşa trandafirie a înserării strălucea pe zidurile din sticlă, pe săgeata aurie a Turnului Acumulator, în vocile şi zâmbetele numerelor pe care le întâlneam. Ce ciudat: razele muribunde ale soarelui cad în exact acelaşi unghi ca cele care se aprind dimineaţa, însă totul este complet diferit. Trandafiriul este diferit: acum era potolit, puţin amărui, iar dimineaţa va fi din nou arzător, răsunător.

Jos, în vestibul, U, controloarea, a scos o scrisoare de sub un teanc de plicuri acoperite cu cenuşă trandafirie şi mi-a înmânat-o. Repet: e o femeie cât se poate de respectabilă şi sunt sigur că sentimentele ei în ceea ce mă priveşte sunt cele mai prietenoase.

Şi, totuşi, de fiecare dată când văd acei obraji căzuţi, ca nişte branhii, am o senzaţie neplăcută.

Întinzându-mi scrisoarea cu mâna ei noduroasă, U a oftat. Dar oftatul ei abia a reuşit să mişte cortina care mă separa de lume; întreaga mea fiinţă era centrată în jurul plicului care îmi tremura în mâini – conţinea fără doar şi poate o scrisoare de la I-330.

Un al doilea oftat, mai evident, subliniat cu două linii, m-a făcut să mă desprind de plic. M-am uitat în sus: printre branhii, prin storurile sfioase ale genelor lăsate în jos – un zâmbet compătimitor, învăluitor, afectuos. Şi apoi:

— Sărmanul meu prieten, cu un oftat subliniat cu trei linii şi un semn discret din cap către scrisoare, cu conţinutul căreia era familiarizată, pentru că asta îi era meseria, fireşte.

— Nu, serios, eu… Dar de ce?

— Nu, nu, dragul meu, eu te cunosc mai bine decât te ştii tu însuţi. Te-am urmărit de multă vreme şi mi-am dat seama că ai nevoie de cineva care să păşească braţ la braţ cu dumneata prin viaţă, cineva care a învăţat viaţa mulţi ani…

M-am simţit cu totul acoperit ca de plasturi cu zâmbetul ei dezgustător – plasturi pentru rănile care îmi vor fi provocate de scrisoarea din mâinile mele tremurătoare. Şi, în cele din urmă, prin storurile sfioase ale genelor, aproape şoptind:

— Am să mă gândesc la asta, dragul meu, am să mă gândesc la asta. Şi să fii liniştit: dacă o să simt că am destulă putere… Însă nu, mai întâi trebuie să mă gândesc la asta…

Binefăcătorule mare! Eu o să… vrea să spună că…

Vedeam tot felul de puncte în faţa ochilor, mii de sinusoide, iar scrisoarea îmi tresălta în mână. M-am apropiat de zid, mai aproape de lumină. Soarele se stingea, iar cenuşa posomorâtă, trandafirie, a căzut, îngroşându-se regulat, peste mine, pe podea, pe mâinile mele, pe scrisoare.

Am rupt plicul şi, repede – semnătura, rana: nu era I-330, era… O. Şi încă o rană: o pată de cerneală întinsă în colţul din dreapta jos al paginii – acolo unde a căzut picătura…

Detest petele, orice le-ar fi făcut să apară – cerneala sau… orice altceva. Şi ştiu că înainte ar fi fost doar o chestie neplăcută, ochii mei ar fi fost deranjaţi, doar, de acea pată neplăcută. De ce, atunci, acel mic punct cenuşiu ca un nor făcea totul să pară mai întunecat, mai plumburiu? Sau era iarăşi vorba de „sufletul” meu?

Scrisoarea:

„Ştii… sau, poate, nu ştii… Nu pot s-o spun aşa cum trebuie, dar nu contează: acum ştii că fără tine n-o să mai fie nici o zi, nici o dimineaţă, nici o primăvară pentru mine. Pentru că R este pentru mine doar… dar asta nu te interesează pe tine. În orice caz, îi sunt foarte recunoscătoare. Fără el, singură, în aceste zile, nu ştiu ce m-aş fi… În aceste zile şi nopţi am trăit cât în zece sau douăzeci de ani. Şi parcă acum camera mea nu mai este dreptunghiulară, ci rotundă şi fără capăt – de jur împrejur, şi totul e la fel, şi nu sunt uşi nicăieri.

Nu pot trăi fără tine – pentru că te iubesc. Pentru că văd, înţeleg: acum nu ai nevoie de nimeni, de nimeni pe lume în afară de ea, de cealaltă, şi… înţelegi – tocmai pentru că te iubesc trebuie…

Am nevoie doar de două sau trei zile să pun laolaltă bucăţile în care m-am risipit, să alcătuiesc ceva care să semene cu vechea O-90 şi apoi am să mă duc să le spun eu însămi că vreau să îmi retrag înregistrarea mea cu tine. Iar tu trebuie să te simţi eliberat, să fii fericit. Niciodată n-am să mai… Adio”.

Niciodată. Da, e mai bine aşa, are dreptate. Dar de ce, atunci, de ce…

Însemnarea nouăsprezece

SUBIECTE:
Infinitezimala de ordinul trei
O privire încruntată peste parapet

În acel ciudat coridor cu linia punctată de becuri cu lumina slabă… sau nu, nu, nu acolo, a fost mai târziu, când deja eram într-un colţ ascuns din curtea Casei Antice… atunci ea a zis: „Poimâine”. Asta înseamnă astăzi, şi totul prinde aripi. Ziua zboară. Integralul nostru e gata de lansare: Motorul rachetei purtătoare deja a fost instalat şi a fost testat astăzi la sol. Ce sufluri magnifice, puternice, pentru mine fiecare dintre ele erau un salut în cinstea ei, singura, unica – în onoarea zilei de azi.

În timpul primei salve, vreo zece numere care lucrau pe lângă Integral au neglijat să se ferească – n-a mai rămas nimic din ele în afară de câteva resturi şi funingine. Înregistrez cu mândrie faptul că acest incident n-a perturbat ritmul activităţii noastre nici o secundă. Nimeni n-a dat înapoi; atât noi, cât şi maşinile, ne-am continuat mişcările rectilinii şi circulare cu aceeaşi precizie ca şi înainte, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Zece numere reprezintă mai puţin decât unu la o sută de milioane din Populaţia Statului Unic; practic privind, este o infinitezimală de ordinul trei. Doar cei din vechime erau predispuşi la mila aceea ignorantă din punct de vedere aritmetic; pentru noi e ridicol.

Şi mi se mai pare ridicol faptul că ieri am dat atenţie unei amărâte de pete cenuşii şi chiar am şi scris despre lucrul acesta aici. Toate acestea nu înseamnă decât o aceeaşi „înmuiere” a suprafeţei care în fapt ar trebui să fie ca diamantul – la fel ca zidurile noastre.

Ora şaisprezece. Nu am ieşit pentru plimbarea suplimentară; cine ştie, poate că o să-i treacă prin cap să vină chiar acum, când totul răsună de strălucirea soarelui…

Sunt aproape singur în tot imobilul. Prin zidurile îmbibate de soare văd până departe, spre stânga, spre dreapta şi în jos, camerele goale suspendate în aer, repetându-se ca într-o oglindă. Şi doar pe scările albăstrui, o umbră schiţată vag de soare, o umbră înclinată, cenuşie alunecă în sus. Aud paşii acum – pot să văd prin uşă – simt zâmbetul-plasture lipit de mine. Apoi pe lângă uşa mea şi în jos pe

alte scări…

Anunţătorul a scos un clinchet. M-am aruncat către fanta albă şi îngustă, şi… am văzut un număr-bărbat necunoscut (începea cu o consoană). Elevatorul a zumzăit, uşa a fost izbită. În faţa mea – o frunte grea, lăsată neglijent pieziş, peste faţă. Şi ochii… o impresie ciudată, cuvintele parcă îi ieşeau de sub fruntea încruntată, de acolo unde erau ochii.

— O scrisoare pentru dumneavoastră de la ea, am auzit ieşind de sub frunte. V-a rugat să faceţi exact ceea ce v-a scris.

De sub sprâncene a pornit o privire încruntată împrejur. Nu e nimeni, nu-i nimeni aici; dă-mi-o mai repede! După o altă privire cercetătoare împrejur, mi-a strecurat plicul şi a plecat. Eram singur.

Nu, nu singur: în plic, cuponul roz şi o mireasmă aproape imperceptibilă – a ei. E ea, o să vină, o să vină la mine. Repede, scrisoarea – să o citesc cu ochii mei, să o cred până la capăt…

Dar nu, nu poate fi adevărat! Citesc din nou, sărind peste rânduri: „Cuponul… şi nu uita să laşi storurile ca şi când noi chiar am fi acolo… Este absolut necesar ca ei să creadă că eu sunt… Îmi pare foarte, foarte rău…”

Am rupt scrisoarea în bucăţi. Îmi zăresc în oglindă, pentru o clipă, sprâncenele frânte, distorsionate. Am luat cuponul să îl rup, aşa cum am rupt şi bileţelul ei…

„V-a rugat să faceţi exact ce v-a scris”, mi-a răsunat din nou în cap.

Mâinile mi-au slăbit. Cuponul a căzut pe masă. Ea e mai puternică decât mine. Mi-e teamă că am să fac ceea ce îmi spune. Şi totuşi… totuşi, nu ştiu: vom vedea, mai e mult până deseară… Cuponul e pe masă.

Sprâncenele mele torturate, frânte – în oglindă. De ce n-am certificat medical şi pentru astăzi? M-aş plimba şi m-aş tot plimba la nesfârşit, în jurul întregului Zid, apoi m-aş prăbuşi în pat, în adânc… Dar trebuie să mă duc în auditoriul treisprezece, trebuie să mă strâng laolaltă să stau două ore – două ore – fără să mă clintesc… când mie îmi vine să urlu şi să bat din picioare.

Prelegerea. Ce ciudat e că vocea care iese din aparatul strălucitor nu este metalică, cum e de obicei, ci oarecum moale, ca de blană, ca muşchiul de pădure. O voce de femeie. Mi-o imaginez aşa cum probabil a fost la un moment dat: micuţă, o bătrână încovoiată, ca aceea de la Casa Antică.

Casa Antică... Şi totul ţâşneşte ca o fântână de dedesubt – şi trebuie să-mi pun la lucru toată puterea să mă fac la loc, din oţel, altfel o să inund auditoriul cu ţipete. Cuvintele acelea moi, ca de blană pufoasă trec prin mine, şi tot ceea ce rămâne este faptul că spun ceva despre copii, despre creşterea copiilor. Sunt ca o plăcuţă fotografică. Reţin orice impresie cu o precizie ciudată, străină, indiferentă şi insensibilă: o semilună aurie – lumina reflectată în difuzor; sub ea, un copil, o ilustraţie vie, se întinde către semilună; ţine marginea unifei sale microscopice în gură; un pumn minuscul strâns, cu măruntul său deget mare prins în pumn; o umbră uşoară de-a lungul încheieturii, o cută mică, durdulie. Ca o plăcuţă fotografică, eu înregistrez: piciorul gol atârnă peste margine acum, evantaiul trandafiriu al degetelor de la picioare calcă aerul – o secundă şi se va prăbuşi pe podea.

Ţipătul unei femei; o unifă, deschizând ceva ca nişte aripi transparente, a zburat până pe podium, a prins copilul, a atins cu buzele cuta minusculă de la încheietură; a pus copilul pe mijlocul mesei, a coborât de pe podium. Mecanic, mintea mea a înregistrat semiluna trandafirie a buzelor, colţurile în jos, ochii albaştri ca nişte farfurioare umplute să dea pe dinafară. O. Şi, ca şi când aş fi citit vreo formulă armonioasă, deodată am realizat necesitatea, logica acestui incident neînsemnat.

S-a aşezat chiar în spatele meu, spre stânga. Am aruncat o privire înapoi; şi-a desprins cuminte ochii de la masa pe care era aşezat copilul; apoi s-a uitat la mine, m-a pătruns cu privirea, şi, din nou: ea, eu şi masa de pe podium – trei puncte, şi prin aceste trei puncte – linii, proiecţii ale unor evenimente inevitabile, încă nevăzute.

M-am îndreptat spre casă de-a lungul străzii verzi, crepusculare, cu lumini deja strălucind din loc în loc. M-am auzind ticăind ca un ceas. Iar acele ceasului urmau să treacă într-o clipă pe deasupra unei cifre – urma să fac ceva fără cale de întoarcere. Ea, I-330, are nevoie ca cineva să creadă că este cu mine. Iar eu am nevoie de ea, şi ce-mi pasă mie de „nevoia” ei. N-o să fiu un stor pentru altcineva – nu vreau.

În spatele meu, paşi cunoscuţi, călcând ca prin băltoace. Nu mă mai uit înapoi: ştiu că e S. O să mă urmărească până la uşă, apoi, probabil, va sta jos, pe trotuar, cu sfredelele făcându-şi drum în sus, spre camera mea – până or să cadă storurile, ascunzând crima altcuiva…

El, Îngerul meu Păzitor, mi-a pus punct gândurilor. Am decis: Nu, n-o s-o fac. Am hotărât.

Când am intrat în camera mea şi am aprins lumina, nu mi-am putut crede ochilor: lângă masă stătea O. Sau, mai degrabă stătea atârnată, ca o rochie goală care fusese scoasă de pe trup. De parcă nu mai rămăsese nici măcar un resort sub rochie; braţele îi erau căzute, fără vlagă; picioarele, vocea îi atârna neputincioasă.

— Eu… aş vrea să ştiu despre scrisoarea mea. Ai primit-o? Da? Trebuie să îmi dai răspunsul, trebuie – chiar acum.

Am ridicat din umeri. Exultând, ca şi cum ea era de vină pentru tot, m-am uitat la ochii ei albaştri, plini până la refuz, şi am întârziat să răspund. Apoi, cu încântare, înjunghiind-o cu fiecare cuvânt în parte, am spus:

— Un răspuns? Bine… Ai dreptate. Pe deplin. Despre toate.

— Atunci… (a încercat să îşi ascundă tremuratul cu un zâmbet, dar am observat). Foarte bine! O să plec – o să plec chiar acum.

Atârna în continuare deasupra mesei. Ochi lăsaţi în jos, mâini neputincioase, picioare. Cuponul roz, mototolit al celeilalte era încă pe masă. Am deschis repede manuscrisul – *Noi* – şi am ascuns sub el cuponul – mai mult de mine, poate, decât de O.

— Vezi, încă mai scriu. Sunt deja 170 de pagini… Iese

ceva atât de neaşteptat…

O voce, o umbră de voce:

— Îţi aminteşti… la pagina şapte… mi-a căzut o lacrimă, şi tu…

Farfurioarele albastre – picături tăcute, grăbite se revarsă peste margine, în jos pe obraji, şi cuvinte se revarsă grăbite peste margine.

— Nu pot, o să plec imediat… Niciodată n-o să mai… fie aşa cum spui. Dar vreau, trebuie să am cu tine un copil – fă-mi un copil şi o să plec, o să plec!

Am văzut-o tremurând sub unifă şi am simţit: într-o clipă, şi eu… Mi-am dus mâinile la spate şi am zâmbit:

— Eşti nerăbdătoare să iei loc în Maşina Binefăcătorului?

Şi cuvintele ei ca un şuvoi din spatele unui baraj:

— Nu contează! Dar o să-l simt, o să-l simt în mine. Şi apoi, chiar dacă numai pentru câteva zile… Să văd, să văd măcar o dată acea cută mică, aşa – ca la copilul acela de pe masă. Doar o zi!

Trei puncte: ea, eu şi micuţul pumn, acolo, pe masă, cu o cutişoară durdulie…

Odată, îmi amintesc, când eram copil, am fost duşi la Turnul cu Acumulatori. Chiar pe platforma de sus, m-am aplecat peste parapetul din sticlă. Dedesubt, oamenii ca nişte puncte, iar inima mea a tresărit dulce: Şi dacă? Atunci m-am apucat mai strâns de balustradă; acum, am sărit.

— Deci asta vrei? Deşi ştii bine că…

Ochii i s-au strâns, de parcă s-ar fi uitat în soare. Un zâmbet umed, radios.

— Da, da! Vreau!

Am smuls cuponul roz de sub manuscris – cuponul celeilalte – şi am alergat pe scări până jos, la controlorul de serviciu. O mi-a prins mâna, mi-a strigat ceva, dar am înţeles ce a zis abia când m-am întors.

Stătea pe marginea patului, cu mâinile strânse între genunchi.

— Acela era… cuponul ei?

— Ce mai contează? Bine, da, era al ei.

Ceva a pocnit. Sau, poate, doar s-a mişcat O. Stătea cu

mâinile strânse între genunchi, tăcută.

— Ei? Grăbeşte-te... Am apucat-o brutal de mână, şi pe încheietura ei, lângă cuta aceea de copil, au apărut puncte roşii (mâine se vor învineţi).

Asta a fost ultimul lucru. Apoi – un clinchet de întrerupător, toate gândurile s-au stins, întuneric, scântei – am zburat peste parapet, în jos...

Însemnarea douăzeci

SUBIECTE:
Descărcare
Materialul de idei
Piscul zero

Descărcare – aceasta e cea mai potrivită definiţie. Acum văd că a fost exact ca o descărcare electrică. Pulsul ultimelor mele zile a devenit tot mai uscat, mai rapid, mai tensionat; polii s-au apropiat tot mai mult – o trosnitură uscată – încă un milimetru: explozie, apoi – linişte.

Totul în mine este foarte liniştit şi gol, ca într-o casă atunci când toţi ceilalţi sunt plecaţi şi tu stai întins, singur, bolnav, auzind cât se poate de clar acel tic-tac ascuţit, metalic al gândurilor tale.

Poate că această „descărcare” m-a vindecat, în sfârşit, de chinuitorul meu „suflet”, şi am devenit din nou la fel ca noi toţi. În fine, acum pot să o văd în gând fără nici un fel de durere pe O pe treptele Cubului; pot să o văd în Clopotul cu Gaz. Iar dacă mă numeşte acolo pe mine, în Secţia Operaţiuni, nu contează: în ultima mea clipă o să sărut pios şi cu recunoştinţă mâna pedepsitoare a Binefăcătorului. Să sufăr o pedeapsă este dreptul meu faţă de Statul Unic, şi n-o să renunţ la acest drept. Noi, numerele Statului nostru, nu vom renunţa, nu trebuie să renunţăm la acest drept – singurul şi, prin asta, cel mai preţios drept pe care îl posedăm.

Gândurile mele ticăiau în linişte, cu claritate metalică. Un aerou invizibil mă poartă spre înălţimile albastre ale mult-iubitelor mele abstracţiuni. Şi acolo, în cel mai pur şi mai rarefiat aer, îmi văd conceptul meu de „drept” plesnind ca un pneu. Şi văd limpede că e doar o aruncare înapoi către una dintre prejudecăţile absurde ale celor din vechime – noţiunea lor de „drepturi”.

Există idei din lut, dar şi idei încrustate pentru totdeauna în aur sau în sticla noastră preţioasă. Şi, pentru a putea

determina materialul din care e făcută o idee, este destul să torni peste ea o singură picătură de acid puternic. Unul dintre aceşti acizi era cunoscut şi celor din vechime: *reductio ad finem.* Cred că aşa îl numeau. Dar le era teamă de această otravă, ei preferau să vadă chiar şi un cer pentru o zi, sau chiar unul de jucărie, decât albastrul nimic. Dar noi, mulţumită Binefăcătorului, suntem adulţi, n-avem nevoie de jucării.

Ei bine, atunci, să presupunem că o picătură de acid este aplicată pe ideea de „drepturi”. Chiar şi printre cei din vechime, cel mai matur dintre ei ştia faptul că sursa dreptului este forţa, că dreptul este o funcţie a puterii. Şi aşa, avem talgerele balanţei: pe de o parte un gram, pe cealaltă – o tonă; pe de o parte „Eu” – pe cealaltă „Noi”, Statul Unic. A presupune că „Eu” poate avea „drepturi” faţă de Statul Unic nu este ca şi cum ai crede că un gram ar putea clinti balanţa, când pe celălalt talger ar fi o tonă? De aici, diviziunea: drepturile pentru tonă, îndatoririle pentru gram. Iar calea naturală de la non-entitate la măreţie este să uiţi că eşti un gram şi să te simţi mai degrabă o milionime dintr-o tonă.

Voi, venusieni rumeni în obraji şi plini la trup, şi voi, uranieni, negricioşi ca nişte fierari, vă aud murmurul protestelor în tăcerea mea albastră. Dar trebuie să învăţaţi să înţelegeţi: tot ceea ce este măreţ este simplu; doar cele patru reguli aritmetice sunt eterne şi neschimbătoare. Şi doar o etică constituită pe baza celor patru poate fi măreaţă, neschimbătoare şi eternă. Aceasta este cea mai pură înţelepciune, vârful piramidei pe care oamenii, scăldaţi de sudoare, cârtind şi gâfâind, s-au căţărat de secole. Şi de pe acest pisc, tot ceea ce se află dedesubt, în adâncuri, acolo unde încă se mai zbate ca nişte viermi mizerabili acel ceva care a supravieţuit în noi, provenind de la strămoşii noştri sălbatici, de pe această culme toate apar la fel. Mama ilegitimă – O; criminalul; nebunul care a îndrăznit să îşi fluture versurile în faţa Statului Unic. Iar judecata va fi aceeaşi pentru toţi: moartea înainte de vreme. Aceasta este judecata divină la care visau oamenii din casele făcute

din piatră în lumina naivă, trandafirie a zorilor istoriei. „Dumnezeul” lor pedepsea blasfemia împotriva Sfintei Biserici la fel de sever ca şi omuciderea.

Voi, uranienilor, la fel de austeri şi de întunecaţi ca vechii spanioli care au avut înţelepciunea de a arde delincvenţii în flăcări, pe rug, voi sunteţi tăcuţi; cred că sunteţi de partea mea. Dar îi aud pe trandafiriii venusieni murmurând ceva despre tortură, execuţii, o întoarcere la epoca barbariei. Dragii mei prieteni, mi-e milă de voi: sunteţi incapabili de o gândire filosofic-matematică.

Istoria omenirii evoluează în cercuri, ca un aerou. Cercurile diferă – unele sunt din aur, altele sângerii. Dar toate sunt divizate egal în trei sute şaizeci de grade. Iar mişcarea este de la zero – înainte, spre zece, douăzeci, două sute, trei sute şaizeci de grade – înapoi la zero. Da, ne-am întors la zero – da. Dar pentru mintea mea matematică este clar că acest zero este complet diferit, cu totul nou. Am pornit de la zero spre dreapta, ne-am întors la zero dinspre stânga. Totuşi, în loc de plus zero avem minus zero. Înţelegeţi?

Văd acest Zero ca pe un pisc enorm, tăcut, îngust, ascuţit ca un cuţit. În întunericul dens, aspru, ţinându-ne respiraţia, am pornit de pe versantul negru ca noaptea al Piscului Zero. Timp de secole noi, Columbii, am navigat şi am tot navigat; am înconjurat întregul pământ. Şi, la sfârşitul sfârşiturilor, uraaaaaaa! O salvă de salut, şi toţi sus, pe catarguri: înaintea noastră este o latură diferită, necunoscută până acum a Piscului Zero, iluminată de luminile boreale ale Statului Unic – o masă albastră, scântei, curcubee, sori, sute de sori, miliarde de curcubee…

Dacă suntem doar la o grosime de cuţit distanţă faţă de cealaltă parte, partea întunecată a piscului? Cuţitul este cea mai puternică, nemuritoare, cea mai strălucită dintre creaţiile omului. Cuţitul a fost şi ghilotină; este metoda universală de a descâlci toate nodurile; pe muchia cuţitului este drumul tuturor paradoxurilor – singurul drum demn de o minte neînfricată.

Însemnarea douăzeci şi unu

SUBIECTE:
Datoria unui autor
Gheaţa se umflă
Cea mai dificilă iubire

Ieri a fost ziua ei, şi încă o dată n-a venit, şi încă o dată a trimis un bilet neclar, prin care nu explica nimic. Dar sunt calm, complet calm. Dacă totuşi urmez indicaţiile din bilet, dacă duc cuponul jos la controlorul de serviciu şi apoi, coborând storurile, stau în camera mea singur, nu este pentru că nu sunt capabil să acţionez împotriva dorinţelor ei. Ridicol! Sigur că nu. Este simplu, deoarece, protejat cu ajutorul storurilor de toate acele zâmbete-plasturi vindecătoare, pot să scriu în linişte aceste pagini. Ăsta e un motiv. Al doilea, mi-e teamă că o pierd pe I-330, o să pierd şi ceea ce e, poate, singura cheie pentru descoperirea tuturor necunoscutelor (incidentul cu dulapul, moartea mea temporară, şi tot aşa). Iar eu, fie şi numai ca autor al acestor însemnări, simt că sunt dator să găsesc răspunsurile. Ca să nu mai menţionez faptul că toate necunoscutele sunt ostile la un nivel organic omului, iar *homo sapiens* este uman în deplinul sens al cuvântului doar atunci când gramatica sa este lipsită de semne de întrebare, când nu are altceva decât semne de exclamare, puncte şi virgule.

Şi astfel, îndemnat, mi se pare mie, tocmai de datoria mea de autor, am luat un aerou astăzi la ora şaisprezece şi m-am mai dus încă o dată la Casa Antică. Am zburat împotriva unui vânt foarte puternic. Aeroul tăia cu dificultate prin desişurile aerului, ramurile lui invizibile biciuindu-l şuierător. Oraşul de dedesubt îmi părea construit în întregime din blocuri albastre din gheaţă. Deodată – un nor, o umbră iute, piezişă, iar gheaţa s-a transformat în plumb, s-a umflat ca gheaţa de pe un râu primăvara, când stai pe mal şi aştepţi: un moment, şi apoi totul explodează, se revarsă, formează un vârtej şi

porneşte puhoi. Dar minutele trec, iar gheaţa încă mai ţine; şi simţi că te umfli şi tu, iar inima îţi bate repede, mai repede, mai repede, cu nelinişte (Dar de ce scriu toate acestea, şi de unde aceste ciudate senzaţii? Pentru că e sigur că nu există nici un spărgător de gheaţă capabil să zdrobească cel mai transparent, cel mai rezistent cristal din viaţa noastră…)

Nu era nimeni la intrarea în Casa Antică. M-am plimbat primprejur şi am găsit-o pe bătrâna portărească lângă Zidul Verde. Cu mâna streaşină la ochi, privea în sus. Acolo, deasupra Zidului – triunghiurile ascuţite, negre ale unor păsări. Croncănind, s-au năpustit peste bariera solidă, invizibilă de unde electrice, s-au regrupat şi – din nou deasupra Zidului.

Le-am văzut umbrele piezişe alunecând iute peste faţa ei întunecată, plină de riduri, apoi mi-a aruncat o privire rapidă.

— Nu e nimeni, nu-i nimeni aici! Nimeni! Şi n-ai de ce să intri. Nu…

Ce voia să însemne, n-am de ce? Şi ce noţiune ciudată – să mă privească doar ca pe o umbră a cuiva! Şi dacă ei toţi sunt doar umbrele mele? Şi nu cumva eu am fost cel care am populat cu ei toate aceste pagini – care cu un foarte mult timp în urmă erau doar deşerturi dreptunghiulare? Fără mine, ar fi fost ei văzuţi vreodată de către acei pe care am să-i conduc în urma mea de-a lungul îngustei poteci a rândurilor?

Normal, ei nu i-am spus nimic din toate acestea. Din propria mea experienţă ştiu că cel mai crud lucru e să faci pe cineva să se îndoiască de propria lui realitate, realitatea tridimensională. I-am spus sec că meseria ei era să deschidă uşa, şi mi-a dat drumul în curte.

Pustiu. Linişte. Vântul afară, dincolo de ziduri, îndepărtat ca ziua aceea când, umăr lângă umăr, contopiţi, am ieşit de dedesubt, din coridoare – dacă, într-adevăr, asta chiar s-a întâmplat cu adevărat. Mergeam pe sub arcadele de piatră acolo unde ecoul paşilor mei, răsunând în bolţile umede, părea să cadă în urma mea, ca şi când cineva ar fi călcat pe

urmele mele. Pereţii galbeni cu cicatrice de cărămidă roşie mă urmăreau prin pătratele întunecate de sticlă ale ferestrelor, mă urmăreau cum deschid uşile scârţâitoare ale magaziilor, cum scotoceam colţurile, fundăturile şi cotloanele. O poartă prin gard şi un maidan gol şi dezolant – un monument al Marelui Război de Două Sute de Ani. Ridicându-se din pământ – coaste golaşe din piatră, fălcile galbene despărţite într-un zâmbet, o veche sobă cu un coş vertical – o navă împietrită pentru totdeauna printre ţâşnirile de cărămidă roşie şi galbenă.

Mi se părea că am mai văzut aceşti dinţi galbeni şi mai înainte, vag, ca prin apă, la fundul unui lac adânc. Şi am început să caut. M-am rostogolit în gropi, m-am împiedicat de pietre; gheare ruginite mi se prindeau de unifă; picături ascuţite, sărate de sudoare mi se prelingeau de pe frunte în ochi…

Nu era acolo! Nu puteam să găsesc nicăieri – acea ieşire de dedesubt, din coridoare. Nu era acolo. De fapt, poate e mai bine aşa: pare mai probabil ca tot ce se întâmplase să fie unul dintre absurdele mele „vise”.

Epuizat, plin de praf şi de pânze de păianjen, deja deschisesem poarta să mă întorc în curtea principală. Deodată – un foşnet în spatele meu, paşi ca prin băltoace şi, acolo, când m-am întors – urechile trandafirii ca nişte aripi, zâmbetul dublu-arcuit al lui S.

Mijind ochii, m-a înţepat cu sfredelele sale, apoi m-a întrebat:

— La o plimbare?

Am tăcut. Mâinile mă încurcau.

— Cum e, vă simţiţi mai bine acum?

— Da, vă mulţumesc. Cred că revin la normal.

M-a lăsat – şi-a ridicat ochii, şi-a dat capul pe spate şi, pentru prima dată, i-am observat mărul lui Adam.

Deasupra noastră, la o înălţime nu mai mare de cincizeci de metri, zumzăiau câteva aerouri. După altitudinea lor joasă, zborul încet, după braţele negre ale dispozitivelor de observaţie, le-am recunoscut: erau aerourile Gardienilor – nu un grup obişnuit de două-trei, ci zece sau douăsprezece

(din nefericire, trebuie să mă mulţumesc doar cu o cifră aproximativă).

— De ce sunt atât de multe astăzi? m-am aventurat să întreb.

— De ce? Hm… Un adevărat medic îşi începe munca de vindecare când omul este sănătos, când omul urmează să se îmbolnăvească abia mâine, sau poimâine, sau într-o săptămână. Profilaxie, înţelegeţi?

A dat din cap şi a pornit lipăind pe dalele din piatră ale curţii. Apoi s-a întors şi a zis peste umăr:

— Fiţi atent!

Eram singur. Linişte. Pustiu. Departe de tot, deasupra Marelui Zid, păsările se zvârcoleau prin aer, vântul bătea. Ce voise să spună?

Aeroul meu aluneca uşor purtat, de curent. Umbre uşoare, grele de nori; dedesubt – cupole albastre, cuburi din gheaţă de sticlă devenite plumburii, umflate…

Seara

Mi-am deschis manuscrisul să mâzgălesc în aceste pagini nişte gânduri care cred eu că se vor dovedi utile (pentru voi, cititorii mei), gânduri despre marea Zi a Unanimităţii, care se apropie. Apoi am realizat că nu pot să scriu nimic în seara aceasta. Ascultam întruna vântul cum îşi zbătea aripile întunecate în fereastră, mă tot întorceam, aşteptând. Ce aşteptam? Nu ştiam. Iar atunci când branhiile acelea maroniu-trandafirii au apărut în camera mea, mărturisesc că m-am bucurat. Ea s-a aşezat, şi-a îndreptat modest o cută a unifei între genunchi, m-a acoperit repede cu plasturii zâmbetelor, câte o bucată pe fiecare crăpătură – m-am simţit legat într-un mod ferm, plăcut.

— Ştii, am intrat astăzi în clasă (lucrează la Uzina de creştere a copiilor) şi am găsit o caricatură pe perete. Da, da, aşa a fost! M-au desenat ca pe un fel de peşte. Poate că eu chiar…

— Ah, nu, nu, sigur că nu, m-am grăbit eu să spun. (De aproape, faţa ei nu avea nimic care ar fi putut semăna cu

nişte branhii, iar cuvintele mele despre branhii fuseseră în întregime deplasate.)

— Ei, oricum, asta nu e atât de important. Dar, înţelegi, actul în sine. Normal, am chemat Gardienii. Îmi plac foarte mult copiii, şi cred că cea mai dificilă şi nobilă dragoste este cruzimea. Mă înţelegeţi?

Cum să nu pricep! Era un ecou al propriilor mele gânduri. Nu m-am putut abţine să-i citesc un fragment din Însemnarea douăzeci, care începea cu „Gândurile mele ticăiau în linişte, cu claritate metalică”.

Fără să mă uit, am văzut tremurul obrajilor ei maroniu-trandafirii, trăgându-se tot mai aproape de mine, şi acum degetele ei uscate, grele, aproape înţepătoare erau în mâinile mele.

— Dă-mi-o, dă-mi-o! Am să o înregistrez şi o să-i pun pe copii să o memoreze. Avem nevoie de asta mai mult decât venusienii tăi, avem nevoie de ea – astăzi, mâine, poimâine.

A aruncat o privire peste umăr şi aproape a şoptit:

— Ai auzit? Se vorbeşte că în Ziua Unanimităţii…

Am sărit ca ars.

— Ce – ce se vorbeşte? Ce e cu Ziua Unanimităţii?

Zidurile confortabile dispăruseră. M-am simţit aruncat afară, acolo unde vântul acela uriaş se zvârcolea pe deasupra acoperişurilor, iar norii piezişi, crepusculari, se scufundau mai jos, tot mai jos…

U m-a apucat ferm, hotărât de umeri, deşi am observat că, parcă reacţionând la propria mea stare de agitaţie, degetele ei tremurau.

— Stai jos, dragul meu, nu te nelinişti. Oamenii spun tot felul de lucruri, nu contează. Şi apoi – dacă o să ai nevoie, voi fi cu tine în acea zi. O să-mi las copiii cu altcineva şi o să stau cu tine; pentru că tu, dragul meu, eşti tot un copil, şi ai nevoie de…

— Nu, nu, am dat eu din mâini ca să mă apăr. În nici un caz! Atunci chiar ai crede că sunt un copil, că nu pot… de unul singur… Sub nici o formă! (Trebuie să mărturisesc că aveam alte planuri pentru acea zi.)

Ea a zâmbit. Înţelesul nerostit al zâmbetului era evident:

— Ah, ce băieţel încăpăţânat! Ea s-a aşezat, şi-a lăsat ochii în jos, cu mâinile îndreptând din nou, modest, cuta de la unifă care se forma între genunchii ei. Şi apoi a trecut la altceva.

— Cred că trebuie să decid… pentru binele tău… Nu, te implor, nu mă grăbi, încă mai trebuie să mă gândesc la chestia asta…

Eu n-o grăbeam, deşi am realizat că ar fi trebuit să fiu mulţumit şi că nu era o onoare mai mare decât să umpli de graţie anii de amurg ai cuiva.

Toată noaptea aceea am fost tulburat de aripi. Mă plimbam ferindu-mi capul cu mâinile de păsări. Apoi – era şi un scaun. Nu unul de-al nostru, nu un scaun modem, din sticlă, ci unul vechi din lemn. Mergea ca un cal – piciorul din dreapta din faţă, cel din spate-stânga, faţă-stânga, spate-dreapta. A alergat până la patul meu, s-a urcat pe el şi am făcut dragoste cu scaunul din lemn. A fost incomod şi dureros.

Uimitor: n-a putut nimeni inventa un remediu pentru această boală a viselor? Sau măcar să o transforme în ceva raţional, sau chiar util?

Însemnarea douăzeci şi doi

SUBIECTE:
Valuri îngheţate
Totul este în curs de perfecţionare
Eu sunt un microb

Imaginaţi-vă că sunteţi pe un ţărm: valurile se ridică ritmic, apoi, ridicate fiind, deodată rămân aşa – îngheţate, congelate. La fel de sinistru şi anormal mi s-a părut şi atunci când plimbarea noastră zilnică, prescrisă de Tabelul Orar, a fost întreruptă brusc în mijlocul timpului alocat şi

toată lumea a fost aruncată în confuzie. Ultima dată când s-a întâmplat ceva asemănător, potrivit cronicilor noastre, a fost cu 119 ani în urmă, atunci când a căzut un meteorit cu şuier şi fum chiar în mijlocul şirurilor de oameni care mărşăluiau.

Ne plimbam ca de obicei, ca războinicii de pe basoreliefurile asiriene: o mie de capete, două picioare contopite, integrale, două braţe integrale, cadenţate. La capătul bulevardului, acolo unde zumzăia Turnul Acumulator, un dreptunghi se mişca spre noi. În faţă, în spate şi pe laturi – gărzi; la mijloc – trei oameni, cu numerele aurite deja scoase de pe unife. Şi totul era îngrozitor de clar.

Ceasul uriaş din vârful Turnului devenise o faţă; aplecat printre nori, scuipând în jos secunde, aştepta indiferent. Iar apoi, la exact şase minute după ora treisprezece, ceva s-a întâmplat în interiorul dreptunghiului. S-a întâmplat destul de aproape de mine, şi am văzut totul în detaliu; îmi amintesc clar gâtul lung şi subţire şi reţeaua de vene albastre la tâmple, ca nişte râuri pe harta unei lumi mărunte şi necunoscute, iar această lume necunoscută era, evident, un om foarte tânăr. Probabil că o fi observat pe cineva în rândurile noastre; ridicându-se pe vârfuri, şi-a întins gâtul şi s-a oprit. Un clinchet: un membru al gărzii a aruncat raza albastră a unui bici electric peste el, s-a auzit un scâncet subţire, ca un chelălăit. Apoi – o serie de clincheturi distincte, cam la fiecare două secunde: un clinchet – un scâncet, un clinchet – un scâncet.

Noi ne-am continuat mersul ritmic, asirian, şi, uitându-mă la zig-zagurile graţioase ale scânteilor, m-am gândit: Totul în societatea umană este în mod continuu în curs de perfecţionare – şi aşa trebuie. Ce armă hidoasă era biciul antic – şi cât de frumos…

Dar în acel moment, ca o piuliţă care sare de la o maşină în plină rotaţie, un număr-femeie subţire s-a rupt din rândurile noastre şi strigând: „Destul! Să nu îndrăzniţi să…” – s-a aruncat în mijlocul dreptunghiului. A fost ca acel

meteorit, cu 119 ani în urmă: toată procesiunea a încremenit pe loc, iar şirurile noastre s-au transformat în acele creste cenuşii de valuri congelate de un îngheţ instantaneu.

Pentru un moment m-am uitat la ea ca un străin, ca toţi ceilalţi. Nu mai era un număr – era doar o fiinţă omenească, exista doar ca substanţa metafizică a unei insulte aruncate în faţa Statului Unic. Dar apoi una dintre mişcările ei – o răsucire, şi-a răsucit şoldurile spre stânga – şi deodată am simţit: cunosc, cunosc acest corp suplu ca un bici! Ochii mei, buzele mele, braţele mele îl cunosc! În acel moment eram absolut sigur de asta.

Două gărzi au pornit să o intercepteze. Într-o secundă, traiectoriile lor se vor întâlni deasupra acelui punct încă limpede ca oglinda al pavajului – într-o clipă va fi reţinută… Inima mea a zvâcnit, s-a oprit şi, fără să gândesc – dacă e voie sau e interzis, raţional sau absurd –, m-am aruncat către acel punct.

Am simţit aţintiţi spre mine mii de ochi rotunjiţi de groază, dar asta îi stârnea şi mai tare disperata, exuberanta putere acelui sălbatic cu braţele păroase care evadase din mine şi alerga din ce în ce mai tare. Mai erau doar doi paşi. Ea s-a întors…

Înaintea mea era un chip tremurător, pistruiat, cu sprâncene roşcate… Nu era ea, nu era I-330.

O izbucnire sălbatică de bucurie. Am vrut să strig ceva de genul: „Aşa, prindeţi-o!” dar abia s-a auzit o şoaptă. Şi pe mâna mea – o mână grea. Am fost ţinut, eram dus undeva, am încercat să le explic…

— Dar ascultaţi-mă, trebuie să înţelegeţi, am crezut că…

Dar cum să explic tot ce era de spus despre mine, toată boala mea, înregistrată în aceste pagini? M-am potolit şi i-am urmat supus… O frunză ruptă dintr-un pom de o pală neaşteptată de vând cade supusă spre pământ, dar până jos se răsuceşte, se agaţă de fiecare crenguţă familiară, de fiecare nod. La fel mă agăţam şi eu de fiecare cap tăcut şi sferic, de gheaţa transparentă a pereţilor, de săgeata albastră a Turnului cu Acumulatori înfiptă într-un nor.

În acel moment, atunci când o cortină impenetrabilă era gata-gata să mă izoleze de această lume minunată, am văzut în apropiere, fluturându-şi urechile ca nişte aripi trandafirii, alunecând peste pavajul ca oglinda, un cap imens, familiar.

Şi o voce familiară, estompată:

— Este de datoria mea să vă informez că numărul D-503 este bolnav şi incapabil să îşi controleze emoţiile. Sunt sigur că a fost mânat de o indignare normală…

— Da, da, m-am agăţat de vorbele lui. Chiar am şi strigat: prindeţi-o!

Din spatele meu:

— Nu aţi strigat nimic.

— Da, dar am vrut – vă jur pe Binefăcător, am vrut.

Pentru o secundă, ochii aceia cenuşii ca nişte sfredele reci m-au străpuns. Nu ştiu dacă văzuse în mine că asta era (aproape) adevărat, sau dacă a avut vreun scop secret al lui să mă cruţe din nou pentru încă o vreme, dar a scris un bilet şi l-a dat unuia dintre cei care mă ţineau. Şi eram din nou liber, sau, ca să fiu mai precis, am fost redat regulatelor, nesfârşitelor şiruri asiriene.

Dreptunghiul, conţinând şi faţa pistruiată şi tâmpla cu harta de vene albăstrui, a dispărut după colţ pentru totdeauna. Am mers – un singur corp cu un milion de capete, şi în fiecare dintre noi acea bucurie umilă care probabil umple vieţile moleculelor, atomilor, fagocitelor. În lumea antică acest lucru a fost înţeles de către creştini, singurii noştri predecesori (oricât de imperfecţi ar fi fost): smerenia este o virtute, iar mândria un viciu; „Noi” este de la Dumnezeu, iar „Eu” de la diavol.

Acum mergeam în cadenţă cu ceilalţi – totuşi separat de ei. Încă mai tremuram după agitaţia recentă, ca un pod după trecerea în goană peste el a unui tren de fier cum erau cele din vechime. Mi-am simţit fiinţa. Însă doar un ochi cu un fir de praf în el, un deget umflat, un dinte infectat se simt, sunt conştiente de propria lor individualitate; un ochi sănătos, un deget sau un dinte nu sunt simţite – par că nici nu există. Nu e clar că o conştiinţă individuală este, de fapt,

o boală?

Poate că nu mai sunt o fagocită, devorând preocupată şi calmă microbi (cu tâmple albăstrui şi pistrui). Poate că sunt un microb, şi, poate, deja, microbii sunt cu miile printre noi, continuând să pretindă că sunt tot fagocite...

Dacă incidentul în esenţă nesemnificativ de astăzi... dacă este doar un început, doar primul meteorit dintr-un iureş de pietre bubuitoare turnat de infinitate peste paradisul nostru din sticlă?

Însemnarea douăzeci şi trei

SUBIECTE:
Flori
Dizolvarea unui cristal
Numai dacă

Se spune că există flori care înfloresc doar o dată la o sută de ani. De ce să nu existe şi altele care înfloresc o dată la o mie, zece mii de ani? Poate că până acum n-am ştiut nimic despre asta doar pentru că acel „o dată la o mie de ani” a venit abia astăzi?

Fericit, ca un om beat, am coborât pe scări la numărul de serviciu şi, peste tot în jurul meu, oriunde îmi cădea privirea, muguri de o mie de ani explodau înflorind. Totul înflorea – fotolii, încălţăminte, ecusoane aurii, becurile, ochii întunecoşi şi lânoşi ai cuiva, coloanele faţetate ale balustradei, o batistă pe care cineva o scăpase pe scări, tabelul numărului de serviciu, obrajii de un maroniu delicat, pistruiaţi ai lui U pe deasupra mesei. Totul era extraordinar, nou, delicat, trandafiriu, umed.

U luă cuponul roz şi, deasupra capului său, prin zidul de sticlă, luna, de un albastru palid, înmiresmată, parcă agăţată de o ramură invizibilă. Am arătat triumfal la lună şi am spus:

— Luna – înţelegi?

U m-a privit, apoi s-a uitat la numărul de pe cupon şi am văzut din nou acea încântător de modestă, familiară mişcare de mână, aşezând cutele unifei între genunchi.

— Dragul meu, nu arăţi bine, pari bolnav – pentru că anormalitatea şi boala sunt unul şi acelaşi lucru. Te distrugi singur, şi nimeni, nimeni n-o să-ţi spună asta.

Acel „nimeni” se referă, bineînţeles, la numărul de pe cupon: I-330. Dragă şi minunată U! Sigur că ai dreptate: sunt imprudent, sunt bolnav, am suflet, sunt un microb. Dar înflorirea nu e o boală? Nu e dureroasă deschiderea unui mugur? Şi nu găseşti că spermatozoizii sunt cei mai groaznici dintre microbi?

Din nou sus, în camera mea. În caliciul larg deschis al scaunului – I-330. Eu sunt pe podea, îmbrăţişându-i picioarele, cu capul la ea în poală. Nu vorbim. Tăcere, bătăi de inimă… Iar eu sunt un cristal, mă dizolv în ea. Simt cât se poate de limpede cum faţetele lustruite care mă delimitează în spaţiu se topesc, se topesc complet – eu dispar, mă dizolv în poala ei, în ea, mă micşorez tot mai mult şi în acelaşi timp devin mai mare, tot mai mare, răspândindu-mă în imensitate. Pentru că ea nu e doar ea, ci e universul. Şi pentru o clipă eu şi acest scaun de lângă pat, pătruns de bucurie, suntem una. Şi bătrâna cu zâmbetul magnific de la poarta Casei Antice, şi jungla sălbatică de dincolo de Zidul Verde, şi acele ruine argintii pe pământ negru, moţăind ca şi bătrâna, şi o uşă trântită undeva, incomensurabil de departe – toate acestea sunt în mine, cu mine, ascultând bătaia inimii mele şi gonesc prin secunda fericită…

În cuvinte absurde, încâlcite, care vin potop, încerc să-i spun că sunt un cristal, şi că de aceea există o uşă în mine, şi de aceea pot simţi fericirea scaunului pe care stă. Dar cuvintele sunt fără noimă, încât mă opresc, ruşinat: eu – şi deodată…

— Dragă, iartă-mă! Nu ştiu – spun atâtea prostii, fără noimă…

— Şi de ce socoteşti că prostiile sunt un lucru rău? Dacă prostia omenească ar fi fost la fel de atent îngrijită şi

cultivată cum a fost inteligenţa timp de secole, poate că eu m-aş fi transformat în ceva extrem de preţios.

— Da… (Cred că are dreptate – cum ar putea să nu aibă acum dreptate?)

— Şi pentru o singură acţiune prostească – pentru ce ai făcut ieri în timpul plimbării – te iubesc şi mai mult, mult mai mult.

— Dar de ce m-ai chinuit, de ce n-ai venit, de ce mi-ai trimis doar cupoanele şi m-ai făcut să…

— Poate că am simţit nevoia să te testez? Poate că trebuia să aflu dacă vei face tot ceea ce vreau – dacă eşti în întregime al meu?

— Da, cu totul!

Mi-a luat faţa – m-a luat cu totul – în mâinile ei şi mi-a ridicat capul.

— Şi ce se mai aude despre „îndatoririle fiecărui număr cinstit”? Ei?

Dinţi dulci, albi, ascuţiţi; un zâmbet. În caliciul deschis al scaunului e ca o albină – un ac şi miere.

Da, îndatoriri… Răsfoiesc în minte paginile ultimelor mele însemnări: nici o urmă de gând pe nicăieri că, de fapt, eu ar trebui…

Tac. Am zâmbit extatic (şi probabil prosteşte), m-am uitat în pupilele ochilor ei, mi-am plimbat ochii de la una la cealaltă şi în fiecare dintre ele mă vedeam pe mine: eu, mărunt, infinitezimal, sunt prins în aceste închisori mărunte de curcubeu. Şi apoi din nou – albine – buze, dulcea durere a înfloririi…

În fiecare număr există un metronom invizibil, ticăind încet, şi ştim cât e ora cu o exactitate de până la cinci minute fără să ne uităm la ceas. Dar acum metronomul meu se oprise, nu ştiam cât de mult timp trecuse. Speriat, mi-am scos ecusonul cu ceas de sub pernă.

Slavă Binefăcătorului! mai avem încă douăzeci de minute. Dar minutele, ridicol de scurte, aleargă repede şi eu trebuie să-i spun atât de multe – totul, tot ce este de spus despre mine: despre scrisoarea lui O, despre seara îngrozitoare când i-am dăruit un copil; şi, de asemenea,

fără nici un motiv anume, despre copilăria mea – despre matematicianul Plapla, despre √-1 – despre cum a fost prima dată la Ziua Unanimităţii, când am plâns cu amărăciune pentru că, într-o zi ca aceea, am descoperit o pată de cerneală pe unifa mea.

I-330 şi-a ridicat capul şi s-a sprijinit în cot. La colţurile buzelor, două linii lungi, ascuţite şi unghiul întunecat al sprâncenelor ei ridicate: o cruce.

— Poate că în acea zi... S-a oprit, sprâncenele i s-au întunecat. Mi-a luat mâna şi a strâns-o tare. Spune-mi, n-ai să mă uiţi, ai să-ţi aminteşti de mine întotdeauna?

— De ce vorbeşti aşa? Ce vrei să spui? Draga mea!

Ea tăcea, iar ochii ei priveau prin mine, dincolo de mine, în depărtare. Am auzit dintr-o dată vântul izbindu-şi aripile uriaşe în sticlă (desigur, asta se întâmplase tot timpul, dar n-auzisem până atunci), şi din nu ştiu ce motiv mi-am amintit de păsările acelea pe deasupra Zidului Verde.

A scuturat capul ca şi când ar fi vrut să se elibereze de ceva. Din nou, pentru o clipă, m-a atins cu toată fiinţa ei – aşa cum un aerou atinge pentru o clipă, ca un arc, pământul înainte să aterizeze.

— Hai, dă-mi ciorapii! Grăbeşte-te!

Ciorapii ei, aruncaţi pe masă, pe paginile deschise ale manuscrisului meu (la pagina 193). În graba mea, am dat peste manuscris, paginile s-au amestecat, n-o să le mai pot pune niciodată în ordine. Şi chiar dacă aş fi reuşit, tot n-ar fi o ordine reală, unele goluri, unele obstacole, nişte X-uri tot or să rămână.

— Nu mai pot continua aşa, am zis. Eşti aici, alături de mine şi, totuşi, îmi pare că eşti după un zid opac, antic. Aud foşnete, voci de dincolo de zid, dar nu pot înţelege cuvintele, nu ştiu ce e acolo. Nu mai pot suporta. Întotdeauna ţii ceva sub tăcere, nu mi-ai spus unde am ajuns atunci în Casa Antică, şi ce erau coridoarele acelea, şi de ce doctorul... Sau, poate, lucrurile acestea nici măcar n-au fost reale?

I-330 şi-a pus mâinile pe umerii mei şi, încet, încet, a pătruns adânc în ochii mei.

— Vrei să ştii totul?
— Da, vreau. Trebuie.
— Şi n-o să-ţi fie teamă să mă urmezi oriunde, până la capăt – oriunde te-aş duce?
— Oriunde!
— Bine. Îţi promit: după sărbătoare, numai dacă… Ah, da, tot timpul uit, cum merge cu Integralul? Tot timpul uit să te întreb – cât de curând?
— Nu, ce vrei să spui cu „numai dacă”? Din nou? „Numai dacă” ce?
Dar ea, deja la uşă:
— Ai să vezi singur…
Sunt singur. Tot ce-a mai rămas din ea e o mireasmă ştearsă, o rămăşiţă a polenului dulce, galben, uscat al unor flori de dincolo de Zid. Şi, de asemenea – nişte mici cârlige-întrebări înfipte bine în mine – ca acelea folosite de cei din vechime să prindă peşte (Muzeul de Preistorie).
De ce s-o fi gândit deodată la Integral?

Însemnarea douăzeci şi patru

SUBIECTE:
Limita funcţiei
Să şterg totul
Paşte

Sunt ca o maşină care merge la viteză prea mare: rulmenţii sunt supraîncălziţi; încă un minut şi metalul topit va începe să se scurgă, şi totul se duce de râpă. Repede – apă rece, logic. O torn cu găleata, dar logica sfârâie pe rulmenţii înroşiţi şi se risipeşte în aer în rotocoale de abur alb, imperceptibil.
Bineînţeles, limpede: pentru a determina adevărata valoare a funcţiei este necesar să o ducem până la limită. Şi e clar că acea „disoluţie a universului” de ieri ne-a adus la ultimul ei punct, adică moartea. Pentru că moartea este

tocmai cea mai completă disoluţie a sinelui în univers. De aici, dacă notăm dragostea cu „D” şi moartea cu „M”, atunci D = f(M). Altfel spus, dragoste şi moarte…

Da, exact, exact. De aceea mi-e frică de I-330, îi rezist, nu vreau să… Dar de ce acest „nu vreau” există în mine împreună cu „vreau”? De aici porneşte toată groaza – tânjesc pentru moartea aceea fericită de seara trecută din nou. De aici porneşte toată groaza, până şi acum, când funcţia logică a fost integrată, când e evident că moartea este implicită în această funcţie, încă o doresc, cu buzele, braţele, pieptul, cu fiecare milimetru din mine…

Mâine este Ziua Unanimităţii. Ea, bineînţeles, va fi acolo, o s-o văd, dar numai de la distanţă. De la distanţă – asta o să fie dureros, pentru că eu trebuie, sunt irezistibil atras către ea, astfel încât mâinile ei, umărul, părul… Dar tânjesc chiar şi după această durere – să vină.

Binefăcătorule Mare! Ce absurd – să tânjesc după durere. Cine nu ştie că durerea e o valoare negativă şi că suma durerilor diminuează suma pe care o numim fericire? Şi totuşi…

Şi uite – nu există nici un „totuşi”. Totul e curat. Gol.

Seara:

Prin pereţii de sticlă ai casei – un apus cu vânt, de un trandafiriu febril, neliniştitor. Îmi trag scaunul departe de trandafiriul ăsta obositor şi întorc paginile însemnărilor. Şi văd: am uitat din nou că nu scriu pentru mine, ci pentru voi, necunoscuţi cititori, pe care vă iubesc şi de care mi-e milă – pentru voi, cei care încă vă mai târâţi picioarele undeva jos, în urmă, în negura secolelor.

Ei bine – despre Ziua Unanimităţii, această mare sărbătoare. Întotdeauna mi-a plăcut, încă din copilărie. Mi se pare că pentru noi înseamnă cam ceea ce însemna „Paştele” pentru cei din vechime. Îmi amintesc că în ajun îmi pregăteam un fel de calendar pe ore – şi apoi ştergeam fericit fiecare oră cu o cruce: cu o oră mai aproape, o oră mai puţin de aşteptat… Dacă aş fi sigur că nimeni nu l-ar vedea, vorbesc serios, aş purta un calendar din acela micuţ

cu mine chiar şi astăzi, urmărind pe el câte ore mai rămân până mâine, când am să văd – chiar dacă numai de la distanţă…

(Am fost întrerupt: mi-au adus o nouă unifă, direct de la fabrică. E o tradiţie să primim unife noi pentru această zi. În hol, afară – paşi, exclamaţii bucuroase, zgomot.)

Să continui. Mâine voi vedea spectacolul care se repetă an de an, şi care, totuşi, este întotdeauna înnoit, trezind o nouă emoţie: măreţul potir al armoniei, mâini ridicate cu reverenţă. Mâine este ziua realegerii anuale a Binefăcătorului. Mâine o să pun în mâinile Binefăcătorului cheile de la fortăreaţa eternă a fericirii noastre.

Normal, e ceva complet diferit faţă de alegerile dezordonate, dezorganizate ale celor din vechime, atunci când – absurd de zis – rezultatele alegerilor nu erau ştiute dinainte. Să construieşti statul pe baza unor eventualităţi complet imprevizibile, orbeşte – ce poate fi mai lipsit de raţiune? Şi, totuşi, se pare că au trebuit să treacă ceva secole înainte ca omul să înţeleagă acest lucru.

Nu mai trebuie să spun, între noi fie vorba, că pentru acest lucru, ca şi pentru celelalte, nu e loc pentru eventualităţi, nu poate avea loc nimic întâmplător. Iar alegerile însele sunt doar simbolice, menite să ne aducă aminte că suntem doar un organism unic, magnific, cu milioane de celule, că – în cuvintele celor din vechime – noi suntem Biserica, unică şi indivizibilă. Pentru că istoria Statului Unic nu cunoaşte nici un caz când măcar o singură voce să fi îndrăznit să încalce maiestuosul unison.

Se spune că cei din vechime organizau alegerile oarecum în secret, ferindu-se ca nişte hoţi. Unii dintre istoricii noştri chiar afirmă că veneau la ceremoniile de alegeri mascaţi cu grijă. (Îmi pot imagina priveliştea aceea fantastică şi sumbră: noaptea, o piaţă, siluete în mantale întunecate furişându-se pe lângă ziduri, flacăra purpurie a torţelor aplecate sub bătaia vântului…) Nimeni n-a descoperit încă motivul adevărat al acestor secrete; cel mai probabil e că aceste alegeri erau conectate cu cine ştie ce ritualuri mistice, superstiţioase sau chiar criminale. Dar noi n-avem

nimic de ascuns sau de care să ne fie ruşine; sărbătorim alegerile deschis, cinstit, la lumina zilei. Îi văd pe ceilalţi cum îl votează pe Binefăcător; toţi ceilalţi mă văd pe mine cum îl votez pe Binefăcător. Şi, într-adevăr, cum ar putea fi altfel, de vreme ce „ceilalţi” şi „Eu” suntem un singur „Noi”. E infinit mai nobil, mai sincer, mai înălţător decât acel „secret” laş al celor din vechime! Şi, totodată, la noi e mai eficient. Deoarece, chiar dacă am presupune imposibilul – vreo disonanţă în obişnuita monofonie – nevăzuţii Gardieni sunt chiar acolo, în rândurile noastre. Ei pot imediat să observe numerele celor care au apucat pe o cale greşită şi îi pot salva de la a mai face alţi paşi greşiţi – salvând astfel Statul Unic de ei. Şi, în fine, încă ceva…

Prin peretele din stânga – o femeie scoţându-şi grăbită unifa în faţa uşii cu oglindă a dulapului. Şi pentru o secundă, ochi, buze, două puncte ascuţite, trandafirii… Apoi storul cade şi tot ce s-a întâmplat ieri reînvie în mine şi nu mai ştiu ce e acel „în sfârşit, încă ceva”, nu vreau să mă gândesc la aşa ceva, nu vreau! Doresc doar un singur lucru – o doresc pe I-330. O doresc cu mine în fiecare minut, în orice minut, întotdeauna – doar cu mine. Şi tot ceea ce am scris despre Unanimitate este inutil, complet fără sens, vreau să şterg tot, să rup tot, să arunc. Pentru că ştiu (asta ar putea fi blasfemie, dar este un adevăr) că singura sărbătoare pentru mine este să fiu cu ea, să o am aproape, umăr lângă umăr. Şi fără ea, soarele zilei de mâine nu va fi nimic altceva decât un mic cerc tăiat din tinichea, iar cerul, tinichea colorată în albastru, şi eu…

Am smuls receptorul telefonului.

— I-330, tu eşti?

— Da, eu. Suni atât de târziu.

— Poate nu e prea târziu. Vreau să te rog… Vreau să fii cu mine mâine. Dragă…

Am rostit ultimul cuvânt aproape în şoaptă. Şi nu mai ştiu de ce, amintirea unui incident de astăzi dimineaţă, în hala de construcţie, m-a străfulgerat. Pentru distracţie, cineva a pus un ceas sub un ciocan de o sută de tone – ciocanul a oscilat, o pală de vânt în faţă şi o sută de tone s-au aşezat

delicat, în linişte peste acel ceas fragil.

O pauză. Mi se pare că aud şoapta cuiva acolo, în camera ei. Apoi vocea ei:

— Nu, nu pot. Înţelegi – chiar eu aş fi… Nu, nu, nu pot. De ce? O să vezi mâine.

Noapte.

Însemnarea douăzeci şi cinci

SUBIECTE:
Coborârea din Rai
Cea mai mare catastrofă din istorie
Cunoscutul a luat sfârşit

Înaintea ceremoniei, toţi stăteau nemişcaţi şi, ca o cupolă solemnă, domoală, Imnul a unduit pe deasupra capetelor – sute de trompete de la Uzina Muzicală şi milioane de voci omeneşti – şi pentru o secundă am uitat totul. Am uitat acele neliniştitoare indicii ale lui I-330 cu privire la sărbătoarea de astăzi, cred că am uitat chiar şi de ea. Redevenisem copilul care a plâns odată în această zi din cauza unei pete pe unifă, pe care numai el putea s-o vadă. Nimeni din jur nu poate vedea petele negre, de neşters cu care sunt acoperit, dar ştiu că eu – un criminal – nu am nici un drept să fiu printre aceste feţe oneste, larg deschise. Dacă aş putea să mă ridic şi să strig, să urlu totul despre mine! Chiar dacă asta ar însemna sfârşitul – fie! – dacă doar pentru un moment aş putea să mă simt la fel de pur şi lipsit de gânduri ca acest cer albastru, nevinovat ca un copil.

Toţi ochii priveau în sus. În albastrul imaculat al dimineţii, încă umed de lacrimile nopţii – o pată aproape invizibilă,

acum întunecată, acum strălucind în razele soarelui. Era El, noul Iehova, coborând între noi din ceruri, la fel de înţelept, de crud şi de iubitor ca acel Iehova al celor din vechime. S-a apropiat mai mult, tot mai mult, şi milioane de inimi s-au ridicat mai sus, tot mai sus ca să-L întâmpine. Acum El ne vede. Şi, împreună cu El, mă uit cu ochiul minţii în jos de acolo, de sus, în cercurile concentrice ale tribunelor, marcate cu liniile punctate subţiri ale unifelor noastre, ca nişte cercuri ale unei pânze de păianjen stropite cu sori microscopici (ecusoanele noastre strălucitoare). Şi într-o clipă, El va coborî în mijlocul pânzei de păianjen, albul şi înţeleptul Păianjen – Binefăcătorul purtând o robă albă, cel care ne-a legat cu înţelepciune de mâini şi de picioare în plasele benefice ale fericirii.

Dar acum coborârea Sa maiestuoasă din ceruri a luat sfârşit, tonurile de alamă ale Imnului au tăcut, toată lumea s-a aşezat – şi instantaneu am ştiut: toate acestea erau cea mai fină pânză de păianjen, era întinsă la maxim, tremura – într-o clipă se va rupe şi ceva de neînchipuit se va întâmpla…

Ridicându-mă puţin pe scaun, am privit în jur şi ochii mei au întâlnit alţi ochi iubitori şi neliniştiţi trecând de la o faţă la alta. Acum un număr şi-a ridicat mâna şi, cu o mişcare abia perceptibilă a degetelor, a făcut altuia un semn. Şi apoi – un semnal de răspuns. Şi un altul… Am înţeles: aceştia erau Gardienii. Ştiam că erau alarmaţi de ceva; pânza de păianjen, întinsă, tremura. Şi înlăuntrul meu – ca într-un receptor radio potrivit pe aceeaşi lungime de undă – exista un tremur de răspuns.

Pe podium, un poet recita o odă pre-electorală, dar n-am auzit nici un singur cuvânt din ea – măsurăm doar bătaia pendulului hexametric, şi cu fiecare mişcare aducea mai aproape nu ştiu ce oră stabilită. Încă mai cercetam febril rândurile – faţă după faţă, ca pe pagini – şi încă nu reuşeam să o descopăr pe ea, pe singura pe care o căutam, trebuia s-o găsesc, repede, pentru că într-o clipă pendulul va bate şi apoi…

El, era el, bineînţeles. Dedesubt, după podium, urechile

trandafirii înaripate alunecau pe deasupra sticlei strălucitoare, corpul, în fuga lui, s-a reflectat ca un întunecat, dublu-arcuit S. Se grăbea să ajungă undeva în pasajele încâlcite dintre tribune.

S, I-330 – există un fir care îi conectează (tot timpul am simţit acest fir între ei; încă nu ştiu ce este; într-o bună zi am să-l descâlcesc.) Mi-am agăţat ochii de el, ca un ghem de bumbac s-a rostogolit mai departe, trăgând firul din urmă. Acum s-a oprit, acum…

Rapid ca un fulger, ca o descărcare la înaltă tensiune electrică: am fost străpuns şi răsucit într-un nod. În rândul meu, la mai mult de patruzeci de grade faţă de mine, S s-a oprit şi s-a aplecat. Am văzut-o pe I-330, şi lângă ea pe buzatul R-13, rânjind.

Primul meu impuls a fost să mă reped spre ei şi să strig: „De ce eşti cu el astăzi? De ce n-ai vrut ca eu să…? Dar pânza aceea de păianjen invizibilă, benefică m-a strâns de picioare şi de mâini; cu dinţii încleştaţi, am rămas aşezat ţeapăn ca fierul, cu ochii fixaţi pe ei. Îmi amintesc limpede durerea ascuţită, fizică din inimă. M-am gândit: Dacă nişte cauze non-fizice pot produce durere fizică, atunci este clar că…

Din nefericire, n-am mai reuşit să ajung până la concluzie. Îmi amintesc doar că m-a străfulgerat ceva despre „suflet”, şi apoi zicala aceea absurdă, din vechime: „I s-a făcut inima cât un purice”. Şi am amorţit. Hexametrii tăcuseră. Acum va începe… Dar ce?

Pauza pre-electorală obişnuită de cinci minute. Liniştea pre-electorală obişnuită. Dar acum nu mai era liniştea aceea obişnuită ca de rugăciune, pioasă: acum era ca la cei din vechime, atunci când Turnurile cu Acumulatori erau încă necunoscute, ca atunci când cerul nu fusese încă îmblânzit şi mai dezlănţuia din vreme în vreme „furtuni”. Această linişte a fost liniştea aceea dinainte de furtună, a celor din vechime.

Aerul – fontă transparentă. Trebuia să deschizi gura larg să poţi respira. Urechea, tensionată până la pragul de durere, înregistra, de undeva din spate, şoapte neliniştite,

ca ronţăitul unor şoareci. Cu ochii plecaţi, îi vedeam înaintea mea tot timpul pe cei doi, I-330 şi R, unul lângă celălalt, umăr lângă umăr, iar pe genunchii mei, mâinile străine, păroase, tremurătoare, pe care le urăsc – mâinile mele…

În mâinile fiecăruia dintre noi, ecusonul cu ceas. Unul. Două. Trei… cinci minute… De pe podium – răsună agale, glasul din fontă:

— Cei care sunt „pentru” să ridice mâinile.

Dacă aş putea să-L privesc în ochi ca în trecut – direct şi devotat: „Iată-mă, în întregime. Ia-mă!” Dar acum nu îndrăzneam. Cu un efort imens ca şi când încheieturile îmi erau ruginite, mi-am ridicat mâna.

Foşnetul milioanelor de mâini. Cineva a oftat înăbuşit: „Ah!” Şi am simţit că ceva deja a început, cădea vertiginos, dar nu ştiam ce şi nici nu aveam puterea – nici îndrăzneala să mă uit…

— Cine este împotrivă?

Acesta a fost întotdeauna cel mai solemn moment al ceremoniei: toţi continuau să stea nemişcaţi, plecându-şi capul pentru a primi jugul benefic al Numărului între Numere. Dar de data aceasta, cu groază, am auzit din nou un foşnet, uşor ca un oftat – dar mai puternic decât trompetele de alamă ale Imnului. Aşa oftează omul pentru ultima dată în viaţă şi toate feţele din jurul lui devin palide şi le apar picături reci pe frunţi.

Mi-am ridicat ochii, şi…

Mi-a trebuit o sutime de secundă: am văzut mii de mâini ridicate în sus – „împotrivă” şi apoi s-au lăsat. Am văzut chipul palid, ca o cruce al lui I-330, mâna ei ridicată. Peste ochi mi s-a lăsat întunericul.

Încă un firicel. Pauză. Linişte. Pulsul meu. Apoi, deodată, ca la un semnal al unui dirijor nebun, strigăte, izbucnind din toate tribunele, vârtejul de unife fluturând în goană, feţele Gardienilor agitându-se neputincioşi, nişte călcâie în aer în faţa ochilor mei şi lângă ele gura cuiva deschisă larg într-un ţipăt disperat, neauzit. Dintr-un oarecare motiv, lucrul acesta mi s-a întipărit în minte mai clar decât orice altceva:

mii de guri strigând fără glas, ca pe un ecran monstruos.

Şi exact ca pe un ecran – undeva departe, jos, pentru o secundă – buzele palide ale lui O. Înghesuită în zidul unui pasaj, stătea protejându-şi pântecele cu braţele încrucişate. Apoi a dispărut, a fost luată de val, sau am uitat de ea pentru că...

Lucrurile acestea nu mai erau ca pe un ecran – erau în mine, în inima mea strânsă, în tâmplele mele izbite parcă de ciocane. Deasupra capului meu spre stânga, R-13 a sărit deodată sus pe o bancă – împroşcător, roşu, turbat. În braţele sale – I-330, albă la faţă, cu unifa sfâşiată de la umăr până la piept, pătată de sânge... Îl ţinea strâns de gât, iar el, respingător şi agil ca o gorilă, o purta în sus, departe, sărind cu salturi uriaşe de pe o bancă pe alta.

Ca în timpul unui incendiu în vechime, totul mi s-a făcut roşu în faţa ochilor, şi mi-a mai rămas doar un impuls – să sar şi să îi ajung. Nu pot să-mi explic de unde am putut găsi atâta putere, dar, ca un berbece, mi-am croit drum prin mulţime, călcând peste umeri, peste bănci – şi i-am ajuns; l-am prins pe R de guler:

— Să nu îndrăzneşti! Să nu îndrăzneşti, îţi spun. Dă-i drumul. Chiar acum! (Nu mi se auzea glasul – toţi ţipau, toţi fugeau.)

— Cine-i? Ce-i? Ce? R s-a întors, iar buzele lui împroşcau, tremurând. Probabil credea că a fost înhăţat de vreun Gardian.

— Ce-i? Nu-ţi permit, n-o să-ţi permit! Las-o din braţe – acum!

R a pleoscăit din buze mânios, a scuturat din cap şi a continuat să fugă. Şi atunci – mi-e teribil de ruşine să scriu despre asta, dar simt că trebuie, trebuie să înregistrez asta, astfel încât voi, necunoscuţii mei cititori, să puteţi înţelege povestea bolii mele până la *capăt* – în acel moment mi-am repezit pumnul către capul lui. Înţelegeţi – l-am lovit! Îmi amintesc cu claritate asta. Şi îmi amintesc, de asemenea, şi sentimentul de eliberare, uşurarea care s-a răspândit prin corpul meu de la această lovitură.

I-330 a alunecat repede din braţele lui.

— Pleacă, a strigat ea la R. Nu înţelegi, el e… Pleacă, R, du-te!

Dezgolindu-şi dinţii albi de negroid, R mi-a împroşcat nu ştiu ce vorbă în faţă, s-a scufundat, a dispărut. Iar eu am ridicat-o pe I-330 în braţe, am lipit-o strâns de mine, şi am pornit cu ea.

Inima îmi zvâcnea în piept – enormă – şi cu fiecare bătaie ridica un val plin de bucurie năvalnică, fierbinte. Şi cui îi păsa că ceva, undeva, fusese sfărâmat în bucăţi – ce conta! Doar să o duc aşa, în continuu…

Seara. Ora 22.

Ţin cu dificultate stiloul în mână: sunt atât de extenuat după toate aceste evenimente năucitoare de dimineaţă. Este posibil ca zidurile seculare care au protejat atâta vreme Statul Unic să se fi prăbuşit? E posibil să fi rămas din nou fără adăpost, în starea aceea sălbatică de libertate, ca îndepărtaţii noştri strămoşi? Chiar nu mai este Binefăcătorul? Împotrivă… În Ziua Unanimităţii? Mi-e ruşine, sunt îndurerat şi înspăimântat pentru ei. Dar, de fapt, cine sunt „ei”? Şi cine sunt eu? „Ei”, „Noi” – am vreo idee?

Ea s-a aşezat pe banca din sticlă încălzită de soare, pe tribuna cea mai înaltă, unde o dusesem eu. Umărul ei drept şi, mai jos – începutul miraculoasei, incalculabilei curbe – e descoperit; un firicel subţire, unduitor, roşu de sânge. Ea nu părea să observe sângele, sânul dezgolit… nu, văzuse tot – dar asta era tocmai ceea ce-i trebuia acum, iar dacă unifa ei ar fi fost încheiată, ar fi rupt-o cu mâna ei, ea…

— Iar mâine… respira lacom printre dinţii ei albi, strălucitori, încleştaţi. Nimeni nu poate şti ce va fi mâine. Înţelegi – nu ştiu, nimeni nu ştie – mâine este necunoscutul! Înţelegi că tot ceea ce e cunoscut a luat sfârşit? Acum toate lucrurile vor fi noi, diferite, nemaiîntâlnite.

Dedesubt, mulţimile clocoteau, goneau, ţipau. Dar toate acestea erau foarte departe, şi se tot îndepărtau, pentru că ea s-a uitat la mine, m-a absorbit domol în ea printre ferestrele înguste aurii ale pupilelor. Îndelung, în tăcere. Şi

mi-am amintit felul cum, odată, cu mult timp în urmă, m-am uitat prin Zidul Verde în ochii galbeni de neînţeles ai unei fiinţe, şi păsările rotindu-se pe deasupra Zidului (ori asta s-a întâmplat altă dată?).

— Ascultă, dacă nu se întâmplă o mare minune mâine, o să te duc acolo – înţelegi?

Nu, nu înţelegeam. Dar am dat din cap tăcut. Fusesem dizolvat, eram infinit de mic, eram un punct…

Există, la urma urmei, o logică proprie (cea a prezentului) în această stare: un punct conţine mai multe necunoscute decât orice altceva, nu trebuie decât să-l agiţi, să-l mişti şi poate forma mii de curbe, mii de corpuri.

Mi-era teamă să mă agit: în ce o să mă transform? Şi mi s-a părut că toţi, ca şi mine, erau îngroziţi chiar şi de cea mai mică mişcare. În acest moment, când scriu lucrurile acestea, toţi stau în propriile lor cuşti din sticlă, aşteptând ceva. Nu aud zumzetul elevatorului, obişnuit la ora asta, nu aud râsete, paşi. Din când în când, câte doi, aruncând priviri peste umeri, oameni pe vârfuri pe coridor, şoptind…

Ce se va întâmpla mâine? În ce o să mă transform mâine?

Însemnarea douăzeci şi şase

SUBIECTE:
Lumea există
O erupţie
41°

Dimineaţă. Prin tavan, cerul – solid, rotund, cu obrajii rumeni ca întotdeauna. Cred că aş fi mult mai puţin uimit dacă aş vedea deasupra mea un soare pătrat sau cine ştie ce minunăţie; oameni în veşminte multicolore din piei de animale; piatră, ziduri opace. Asta înseamnă, atunci, că lumea – lumea noastră – încă mai există? Sau toate acestea sunt doar din inerţie? Generatorul are deja alimentarea

întreruptă, dar angrenajele încă zornăie, răsucindu-se – două rotiri, trei, şi la a patra or să se oprească…

Vă e cunoscută această stare ciudată? Te trezeşti noaptea, îţi deschizi ochii în întuneric şi, deodată, simţi că te-ai rătăcit – şi repede, începi să pipăi în jur căutând ceva familiar, solid – un perete, un lampadar, un scaun. Aşa am pipăit şi eu în jurul meu, am căutat în grabă prin paginile Gazetei Statului Unic – repede, repede. Şi apoi:

„Ieri am sărbătorit Ziua Unanimităţii, pe care toată lumea o aştepta de mult timp cu nerăbdare. Pentru a patruzeci şi opta oară, Binefăcătorul, care şi-a arătat în atât de multe rânduri înţelepciunea, a fost ales printr-un vot unanim. Sărbătoarea a fost umbrită de anumite perturbări provocate de către duşmanii fericirii. Aceşti duşmani, fireşte, au renunţat la dreptul de a fi cărămizi la fundaţia Statului Unic – o fundaţie înnoită prin alegerile de ieri. Este limpede pentru oricine că a lua în considerare voturile acestora ar fi la fel de absurd ca şi când am considera că strănuturile unor persoane bolnave din audienţă ar face parte dintr-o magnifică simfonie eroică.”

Ah, înţeleptule! Suntem salvaţi, după toate acestea? Într-adevăr, ce obiecţie poate fi adusă acestui silogism de limpezimea cristalului?

Şi încă două rânduri mai departe:

„Astăzi la ora douăsprezece va avea loc o şedinţă comună a Biroului Administrativ, a Biroului Medical şi a Biroului Gardienilor. O importantă acţiune statală va avea loc în următoarele câteva zile.”

Nu, zidurile sunt încă intacte. Sunt aici – pot să le pipăi. Şi mi-a dispărut senzaţia aceea că sunt pierdut, că sunt în nu ştiu ce loc necunoscut şi m-am rătăcit. Şi nu mai e surprinzător că pot vedea cerul albastru, soarele rotund. Şi toată lumea – ca de obicei – merge la lucru.

Am păşit pe bulevard cu paşi deosebit de fermi, răsunători, şi aveam impresia că toţi ceilalţi mergeau la fel de siguri. Dar când am ajuns la intersecţie am văzut că toţi ocoleau larg clădirea din colţ, ca şi cum o conductă s-ar fi spart acolo şi ar fi împroşcat apă rece, făcând imposibilă

utilizarea trotuarului.

Încă cinci, zece paşi, şi am fost şi eu scăldat în apa rece, zguduit, aruncat de pe trotuar… La o înălţime de câţiva metri o foaie dreptunghiulară de hârtie era lipită pe perete, având pe ea o inscripţie veninoasă, verde, incomprehensibilă:

MEFI

Şi sub aceasta, spatele acela arcuit în formă de S, urechile-aripi transparente, tremurând de furie sau de emoţie. Mâna sa dreaptă ridicată, stânga întinsă neputincios în spate, ca o aripă rănită, ruptă, sărea cât putea de sus, încercând să rupă hârtia – nu putea s-o ajungă, mai avea un pic.

Fiecare trecător probabil avea acelaşi gând: dacă am să mă apropii, doar eu dintre toţi ceilalţi – n-o să creadă că sunt vinovat de ceva şi că tocmai de aceea vreau să…

Mărturisesc că aveam acelaşi gând. Dar mi-am amintit că de atâtea ori a fost cu adevărat îngerul meu Păzitor, şi de multe ori mă salvase – şi m-am îndreptat cu îndrăzneală spre el, am întins mâna şi am smuls foaia de hârtie.

S s-a întors, m-a sfredelit iute până la capăt, a găsit ceva acolo. Apoi şi-a ridicat sprânceana stângă şi a făcut un semn cu ea către zidul unde tocmai fusese foaia cu MEFI. A fluturat un colţ de zâmbet către mine – zâmbet care mi-a părut uimitor de vesel. Dar, la urma urmei, chiar nu e nimic de mirare în asta. Un medic preferă întotdeauna o erupţie şi o febră de patruzeci de grade în locul unei chinuitoare creşteri de temperatură din timpul perioadei de incubaţie: cel puţin, aşa natura bolii e clară. Acest MEFI împrăştiat pe ziduri astăzi este erupţia. Aşa că i-am înţeles zâmbetul.[6]

Cobor către trenul subteran şi, sub picioare, pe sticla imaculată a treptelor – din nou foaia albă de hârtie: MEFI. Şi pe zidul de dedesubt, pe o bancă, pe o oglindă în vagon

[6] Trebuie să mărturisesc că am descoperit adevăratul motiv al acestui zâmbet doar după multe zile pline de cele mai ciudate şi mai neaşteptate evenimente.

(evident lipite în grabă, strâmb), peste tot aceeaşi erupţie albă, înfricoşătoare.

În linişte, zumzetul distinct al roţilor ca tumultul sângelui în vene. Cineva a fost atins pe umăr; a tresărit speriat şi a scăpat un pachet de hârtii. Şi în stânga mea, un altul – citind acelaşi rând din ziarul său la nesfârşit, iar ziarul îi tremură imperceptibil în mâini. Simţeam că peste tot – în roţi, mâini, ziare, gene – pulsul bătea din ce în ce mai tare. Şi, probabil, astăzi, când o să ajung acolo cu I-330, temperatura va fi de treizeci şi nouă, patruzeci, patruzeci şi unu de grade – marcată pe termometre cu o linie neagră.

În hala de construcţie – aceeaşi linişte, zumzăind ca o elice invizibilă, îndepărtată. Maşinile stau tăcute. Doar macaralele alunecă, abia auzit, ca şi când ar merge pe vârfuri, aplecându-se, apucând în gheare blocuri albastre de aer congelat şi încărcându-le în rezervoarele Integralului: deja îl pregătim pentru zborul de încercare.

— Ei, credeţi că terminăm într-o săptămână încărcarea? l-am întrebat pe Constructorul Secund. Chipul său e ca din porţelan fin, decorat cu floricele delicate trandafirii şi de un albastru dulce (ochi, buze); dar astăzi sunt oarecum şterse, decolorate. Calculăm cu glas tare, dar m-am întrerupt în mijlocul unui cuvânt şi am rămas acolo, cu gura căscată: sus sub cupolă, pe blocul albastru care tocmai a fost ridicat de macara – un pătrat alb abia vizibil, o foaie de hârtie lipită. Şi am tremurat cu totul – e posibil să fie din cauza râsului? Da, mă aud pe mine râzând (cunoaşteţi senzaţia aceea când îţi auzi propriul tău râs?).

— Ascultaţi… zic eu. Imaginaţi-vă că sunteţi într-un avion din vechime; altimetrul indică cinci mii de metri; aripa se rupe, vă prăbuşiţi ca un porumbel acrobat şi pe drum calculaţi: „Mâine, de la douăsprezece la două… de la două la şase… la şase – cina…” Nu e absurd? Dar asta e exact ceea ce facem noi acum!

Floricelele albastre se agită, se holbează. Dar dacă aş fi fost din sticlă, iar el ar fi putut să vadă că în trei-patru ore…

Însemnarea douăzeci şi şapte

SUBIECTE: Nici unul – Imposibil

Sunt singur în nesfârşitele coridoare – aceleaşi, de sub Casa Antică. Un cer mut, de beton. Apă picurând undeva pe piatră. Uşa familiară, grea, opacă – şi un zumzet estompat de dincolo.

Ea a spus că iese să mă ia exact la ora şaisprezece. Dar e deja şaisprezece şi cinci minute, zece, cincisprezece – nimeni.

Pentru o secundă redevin vechiul eu, înspăimântat că uşa ar putea să se deschidă. Încă cinci minute şi dacă nu vine…

Apă picurând undeva pe piatră. Nimeni. Ce bucurie chinuită simt – sunt salvat. Merg încet înapoi de-a lungul coridorului. Linia tremurândă a becurilor din tavan se face tot mai palidă… Deodată o uşă a pocnit grăbit în urma mea, un tropăit rapid, cu un ecou uşor în pereţi, tavan – şi, uite-o – uşoară ca aerul, gâfâind puţin de fugă, respirând pe gură.

— Ştiam eu că ai să fii aici, ştiam eu că ai să vii – tu, tu…

Suliţele genelor se dau la o parte, mă lasă să intru – şi… Cum să descriu ce face din mine – acest antic, absurd, miraculos ritual, când buzele ei le ating pe ale mele? Ce formulă poate exprima acea furtună care îmi mătură totul din suflet, în afară de ea? Da, da, sufletul meu – râdeţi cât vreţi.

Încet, cu efort, şi-a ridicat pleoapele, iar cuvintele au ieşit tot încet, cu efort:

— Nu, destul… mai târziu. Să mergem acum.

Uşa se deschide. Trepte – vechi, tocite. Şi un zgomot pestriţ insuportabil, şuier, lumină…

Aproape douăzeci şi patru de ore au trecut de atunci şi totul s-a liniştit într-o oarecare măsură în mine. Şi, totuşi, mi-e extrem de greu să descriu ceea ce s-a întâmplat, chiar

şi cu aproximaţie. A fost ca şi cum o bombă mi-ar fi explodat în cap, şi gurile deschise, aripile, ţipetele, frunzele, cuvintele, pietrele – toate grămadă, una lângă alta, una după cealaltă...

Îmi amintesc că primul gând care mi-a venit a fost: Repede, fugi înapoi! Înţelegeam clar: în timp ce aşteptam acolo, pe coridor, reuşiseră într-un fel sau altul să arunce în aer sau să distrugă Zidul Verde. Şi tot ce era dincolo de zid s-a strecurat înăuntru şi ne-a invadat oraşul, care fusese purificat cu mult timp în urmă de lumea inferioară.

Cred că am rostit ceva de genul ăsta către I-330. Ea a râs.

— Ah, nu! Noi pur şi simplu am ieşit afară, dincolo de Zidul Verde.

Mi-am deschis ochii larg: faţă în faţă cu mine, în plină realitate, era acel ceva care n-a fost văzut de nici unul dintre cei vii decât micşorat de o mie de ori, estompat şi şters de sticla groasă, înceţoşată a Zidului.

Soarele... acesta nu era soarele nostru, difuzat în mod egal peste suprafaţa lucioasă şi netedă a pavajelor. Acestea erau fragmente vii, pete într-o continuă mişcare, care îţi zăpăceau ochii şi îţi făceau capul carusel. Şi pomii, ca nişte lumânări – ridicându-se chiar spre cer; ca nişte păianjeni ghemuiţi pe pământ cu labe noduroase; ca nişte fântâni verzi şi mute... Totul se târăşte în patru labe, freamătă, se agită... Nu ştiu ce ghemotoc păros mi-a ţâşnit de sub picior. Şi am îngheţat pe loc, n-am putut să mai fac un pas, pentru că sub picioarele mele nu mai era o suprafaţă plană – înţelegeţi – nu o suprafaţă plană şi dură, ci era ceva revoltător de moale, curgător, elastic, verde, viu.

Eram uluit de toate acestea, am gâfâit, m-am înecat – poate că e cel mai potrivit cuvânt. Stăteam, încleştat cu amândouă mâinile de o creangă care se legăna.

— Nu-i nimic, nu-i nimic! E doar începutul, o să treacă. Să nu-ţi fie teamă!

Lângă I-330, pe un fundal verde, o plasă mişcându-se ameţitor, profilul cuiva, foarte subţire, ca hârtia, subţire... Nu, nu al cuiva – îl cunosc. Îmi amintesc – e doctorul. Nu,

nu, mintea mi-e clară, pot vedea totul. Acum toţi râd; m-au apucat de sub braţe şi m-au tras înainte. Picioarele mi se împleticeau, alunecau. Înaintea noastră – muşchi, deluşoare, scrâşnete, croncănituri, crengi, trunchiuri de copaci, aripi, frunze, şuier...

Apoi, deodată copacii se împrăştie, se despart. O poiană verde luminoasă. În poiană – oameni... sau – nu ştiu cum să-i numesc – poate, mai precis, fiinţe.

Şi acum vine partea cea mai dificilă dintre toate, deoarece aceasta depăşeşte orice limită a probabilităţii. Şi acum înţeleg de ce I-330 a refuzat întotdeauna cu încăpăţânare să vorbească despre asta: oricum n-aş fi crezut-o – nici măcar pe ea. Poate, mâine n-o să cred nici măcar eu – nici aceste însemnări.

În poiană, în jurul unei pietre golaşe, ca un craniu, era o gloată zgomotoasă de trei sau patru sute de... oameni – trebuie să le spun „oameni” – e dificil să le spun altfel. La fel ca în tribunele Pieţei noastre, unde poţi vedea mai întâi doar figurile familiare, şi aici prima dată mi-au sărit în ochi doar unifele noastre cenuşiu-albastre. Încă o secundă, şi acolo, printre unife, clar şi simplu oameni roşcaţi, aurii, cenuşii, castanii şi albi – trebuie să fi fost oameni. Toţi erau fără haine şi erau acoperiţi cu blană scurtă, lucioasă, ca blana care poate fi văzută de oricine pe calul împăiat din Muzeul de Preistorie. Dar femelele semănau la faţă cu femeile noastre: trandafirii, delicate şi fără păr, aşa cum erau şi sânii – mari, fermi, cu o splendidă formă geometrică. Masculii aveau numai porţiuni ale feţei lipsite de păr – ca la strămoşii noştri.

Toate acestea erau atât de incredibile, atât de neaşteptate, încât am rămas calm (da, calm!) şi m-am uitat. Era la fel ca la o balanţă: dacă supraîncărcai o parte, apoi, indiferent cât de mult ai fi adăugat, acul indicator nu se va mai mişca.

Deodată, m-am trezit singur. I-330 nu mai era cu mine – n-aveam idee unde sau cum dispăruse. În jurul meu eram doar acele fiinţe, cu trupurile strălucind ca satinul în bătaia soarelui. M-am prins cu mâna de umărul fierbinte, ferm,

negru al cuiva.

— În numele Binefăcătorului, spuneţi-mi – ea unde s-a dus? Chiar acum, acum o clipă…

Sprâncene aspre, păroase s-au întors către mine.

— S-s-st! Linişte! Şi-mi făcu un semn cu capul lui păros către mijlocul poienii, spre piatra aceea galbenă, ca un craniu.

Acolo, deasupra capetelor, deasupra tuturor, am văzut-o pe ea. Soarele îmi bătea din spatele ei direct în ochi, şi întreaga ei făptură i se contura ascuţită, ca modelată în cărbune pe fundalul albastru al cerului – o siluetă de cărbune gravată pe fond albastru. Deasupra capului ei zburau câţiva nori. Şi mi se părea că nu norii, ci piatra, şi chiar ea, împreună cu mulţimea aceea a ei şi poiana alunecau fără zgomot, ca o corabie, şi chiar şi pământul – deodată devenit uşor – îmi plutea pe sub picioare…

— Fraţilor… A spus ea. Fraţilor! Ştiţi cu toţii: acolo, în oraşul de dincolo de Zid, se construieşte Integralul. Şi mai ştiţi: a sosit ziua când vom dărâma Zidul – toate zidurile – ca să lăsăm vântul verde să sufle liber de la un capăt la celălalt – peste tot pământul. Dar acest Integral este menit să ducă aceste ziduri acolo, în înălţimi, pe mii de alte pământuri, ale căror flăcări vor sclipi către voi printre frunzele întunecate…

Valuri, spumă, vânt – înspre piatră:

— Jos Integralul! Jos!

— Nu, fraţilor, nu jos. Integralul trebuie să fie al nostru. În ziua în care se va înălţa întâia dată în cer, noi vom fi în el. Deoarece Constructorul Integralului este cu noi. A ieşit de dincolo de Zid, a venit aici cu mine, să fie printre voi. Trăiască Constructorul!

Într-o clipă, am ajuns undeva deasupra. Pe sub mine – capete, capete, capete, guri deschise larg ca să strige, braţe care se înalţă şi coboară. Era extraordinar, îmbătător: m-am simţit deasupra tuturor. Eu – eram eu, o entitate separată, o lume. Am încetat să mai fiu doar o componentă, aşa cum fusesem, şi am devenit o unitate.

Şi acum – cu trupul obosit, fericit, la fel de fericit ca după

o îmbrăţişare amoroasă – sunt jos, chiar lângă piatră. Soare, voci de sus, I-330 zâmbind. O femeie cu părul auriu, o fiinţă din satin auriu, împrăştiind o mireasmă de iarbă. În mâini, o cupă, pesemne din lemn. Ia o înghiţitură din cupă cu buzele ei purpurii şi mi-o întinde, iar eu, lacom, cu ochii închişi, ca să-mi sting focul, beau scântei dulci, înţepătoare, reci.

Şi apoi – sângele meu şi lumea întreagă – de o mie de ori mai rapide. Pământul uşor zboară ca un fulg. Iar totul e uşor, simplu şi limpede.

Şi acum, văd literele acelea imense, familiare, MEFI, pe piatră, şi, nu ştiu de ce, dar lucrul acesta e firesc şi necesar – este firul trainic, simplu care leagă totul la un loc. Văd o imagine brută – poate pe aceeaşi piatră: un tânăr înaripat cu trup transparent şi, acolo unde ar trebui să fie inima, un cărbune orbitor, arzând purpuriu. Şi iarăşi: înţeleg acest cărbune… sau nu: îl simt – tot aşa cum simt fiecare cuvânt (ea vorbeşte de sus, de pe piatră). Şi simt că toţi respiră împreună – şi că toţi or să zboare împreună undeva, cum zburau păsările peste Zid în acea zi…

Din spate, dinspre mulţimea de corpuri respirând dens – o voce puternică:

— Dar asta e o nebunie!

Şi mi se pare că eu – da, cred că eu am fost – am sărit sus pe piatră. Soare, capete, o linie verde tăiată în zig-zag pe cerul albastru, şi am strigat:

— Da, da, o nebunie! Şi toată lumea trebuie să-şi piardă minţile, toată lumea trebuie! Cu cât mai repede, cu atât mai bine! E esenţial lucrul acesta – o ştiu.

Alături de mine, I-330. Zâmbetul ei – două linii întunecate: de la capetele buzelor – sus, în unghi. Iar cărbunele este acum în mine, şi toate acestea vin instantaneu, uşor, doar puţin dureros, frumos…

După aceea – doar fragmente sparte, separate.

Planând încet, chiar deasupra capetelor – o pasăre. O văd: e vie, ca şi mine. Ca o fiinţă omenească îşi întoarce capul în dreapta, în stânga şi ochi negri rotunzi mă sfredelesc…

Un alt fragment: o spinare, cu blană strălucitoare de culoarea fildeşului vechi. O insectă neagră cu aripi subţiri, transparente se mişcă pe spinare, iar spinarea tresare pentru a o alunga, apoi tresare din nou…

Alt fragment: umbrele frunzelor – zăbrelite, împletite. La umbră câţiva stau şi mestecă ceva care se aseamănă cu legendara mâncare a celor din vechime – un fruct lung şi galben şi o bucată de ceva închis la culoare. O femeie îmi pune asta în mână, şi e amuzant: Nu ştiu dacă pot mânca aşa ceva.

Din nou: o mulţime, capete, mâini, picioare, guri. Pentru o clipă chipuri apar şi dispar, plesnesc ca nişte baloane de săpun. Şi pentru o clipă – sau doar mi s-a năzărit mie – urechile-aripi transparente, în zbor.

I-am strâns mâna lui I-330 cu toată puterea. S-a întors către mine:

— Ce s-a întâmplat?

— El e aici… Mi s-a părut că…

— El? Cine?

— S… chiar acum o clipă – în mulţime…

Sprâncenele subţiri, negre ca tăciunele, se ridică spre tâmple: triunghi ascuţit, un zâmbet. Nu înţeleg de ce zâmbeşte; cum poate să zâmbească?

— Tu nu înţelegi – nu înţelegi ce înseamnă faptul că el sau oricare dintre ei este aici?

— Prostuţule! I-ar putea trece prin minte cuiva de acolo, de după Zid, că noi suntem aici? Încearcă să-ţi aminteşti – tu te-ai gândit vreodată că lucrul acesta e posibil? Ei ne vânează acolo – lasă-i s-o facă! Ai visat.

Ea zâmbeşte uşor, vesel, şi zâmbesc şi eu. Pământul – îmbătat, uşor, vesel – pluteşte…

Însemnarea douăzeci şi opt

SUBIECTE:
Două femei

Entropie şi energie
Partea opacă a sufletului

Dacă lumea voastră e asemenea lumii îndepărtaţilor noştri înaintaşi, imaginaţi-vă că aţi dat peste un al şaselea, al şaptelea continent în ocean – vreo Atlantidă cu fantastice oraşe-labirint, oamenii planând în aer fără ajutorul aripilor sau a aerourilor, pietre ridicate cu puterea privirii – pe scurt, lucruri care nu ţi s-ar putea întâmpla niciodată nici chiar dacă suferi de boala viselor. Aşa mă simţeam ieri. Pentru că, înţelegeţi – aşa cum v-am mai spus şi mai înainte – nici unul dintre noi n-a mai ieşit dincolo de Zid de la Războiul de Două Sute de Ani.

Ştiu: este de datoria mea faţă de voi, necunoscuţii mei prieteni, să vă povestesc cât mai amănunţit despre ciudata şi neaşteptata lume care mi s-a descoperit ieri. Dar sunt încă incapabil să revin la asta. Este un flux constant de noi şi noi evenimente, şi nu le pot strânge pe toate. Îmi ridic marginile unifei, îmi întind palmele şi găleţi întregi se revarsă pe alături, şi doar câteva picături mai apucă să cadă pe aceste pagini.

Mai întâi am auzit vorbindu-se cu glas tare la uşa mea şi am recunoscut vocea lui I-330, fermă, metalică, şi o alta – aproape inflexibilă, ca o riglă din lemn – vocea lui U. Apoi uşa s-a deschis cu un trosnet şi le-a catapultat pe amândouă în camera mea. Da, exact – le-a catapultat.

I-330 şi-a pus mâna pe spătarul scaunului meu şi a zâmbit către cealaltă peste umăr, spre dreapta, doar cu dinţii. N-aş vrea să fiu cel căruia i se adresează un astfel de zâmbet.

— Ascultă, mi-a spus I-330. Femeia asta, se pare, şi-a pus în minte că are sarcina să te protejeze de mine, ca pe un copilaş. E cu permisiunea ta?

Şi cealaltă, cu branhiile tremurând:

— Da, e un copil. Da! Ăsta e singurul motiv pentru care el nu vede că eşti cu el... că asta e doar pentru a... toate astea sunt prefăcătorie. Da. Şi e datoria mea...

Pentru o clipă, în oglindă – linia ruptă, tresăltândă a

sprâncenelor mele. Am sărit de pe scaun şi stăpânindu-l cu dificultate în mine pe celălalt, cel cu pumni păroşi şi fără stare, strecurând cu dificultate fiecare cuvânt printre dinţi, i-am aruncat pe şleau, direct în branhii:

— Afară! Ch-chiar acum! Ieşi afară!

Branhiile s-au umflat, s-au făcut roşu-cărămizii, apoi au căzut şi s-au făcut cenuşii. Şi-a deschis gura să spună ceva, apoi, fără să mai scoată un cuvânt, a închis-o plescăind şi a ieşit.

M-am repezit către I-330:

— N-o să mi-o iert – n-am să mi-o iert niciodată! A îndrăznit ea – faţă de tine? Doar nu crezi că eu cred, că… că ea… Totul e pentru că vrea să se înregistreze cu mine, şi eu…

— Din fericire, n-o să mai aibă timp să se înregistreze. Şi nu-mi pasă dacă mai sunt încă o mie ca ea. Eu ştiu că tu ai să mă crezi pe mine, nu pe celelalte o mie. Pentru că, după ceea ce s-a întâmplat ieri, sunt deschisă către tine – cu totul, până la capăt, aşa cum ai vrut tu. Sunt în mâinile tale, tu poţi… în orice moment…

— Ce anume pot? Şi, imediat, am înţeles. Sângele mi-a năvălit în urechi, în obraji. I-am strigat: Nici să nu te-aud despre asta! Ştii că era celălalt eu, vechiul eu, şi acum…

— Cine poate şti? Omul e ca un roman: până la ultima pagină nu ştii cum se va sfârşi. Altfel nici n-ar mai merita să citeşti…

Mi-a mângâiat capul. Nu-i vedeam faţa, dar puteam să-mi dau seama după voce: ea privea departe, în depărtare, cu ochii într-un nor care plutea fără zgomot, uşor, cine ştie unde…

Deodată m-a îndepărtat – ferm, dar cu tandreţe.

— Ascultă, am venit să-ţi spun că astea ar putea fi ultimele zile în care noi… Ştii – auditoriile au fost suspendate începând din seara asta.

— Suspendate?

— Da. Şi, când am trecut pe acolo, am văzut – pregăteau ceva în auditorii: mese, medici îmbrăcaţi în alb.

— Ce-ar putea să însemne?

— Nu ştiu. Încă nimeni nu ştie. Şi asta e partea cea mai rea. Dar eu simt – a fost dat drumul la curent, scânteia aleargă. Dacă nu astăzi, atunci mâine… Poate că nu vor avea destul timp.

Am încetat de mult să mai încerc să pricep cine erau „Ei” şi cine suntem „Noi”. Nu ştiu ce vreau – dacă vreau ca ei să aibă destul timp sau nu. Un lucru mi-e clar: I-330 merge chiar pe muchie – şi în orice clipă…

— Dar asta e o nebunie, îi spun. Tu – şi Statul Unic. E ca şi cum ai pune o mână peste ţeava unei puşti sperând să poţi opri glonţul. E de-a dreptul nebunie!

Un zâmbet.

— „Toată lumea trebuie să-şi piardă minţile – cu cât mai repede, cu atât mai bine”. Cineva a spus asta ieri. Mai ţii minte? Acolo…

Da, mi-am notat asta. Prin urmare chiar s-a întâmplat. Îi privesc chipul în tăcere: crucea aceea întunecată e cât se poate de distinctă acum.

— Dragă, înainte să fie prea târziu… Dacă vrei tu, las totul, o să uit totul – hai să plecăm împreună acolo, dincolo de Zid, la acei… oricine ar fi ei…

A clătinat din cap. Prin ferestrele întunecate ale ochilor ei, adânc, înăuntrul ei, am văzut un cuptor în flăcări, limbi de foc ridicându-se, grămezi de lemn uscat. Şi mi-era limpede: era deja prea târziu, vorbele mele nu mai aveau nici o putere…

Ea s-a ridicat. Într-o clipă avea să plece. Acestea ar putea fi ultimele zile – poate chiar ultimele minute… Am apucat-o de mână.

— Nu! mai stai măcar puţin – ah, de dragul… de dragul…

Mi-a ridicat încet mâna, mâna mea păroasă pe care o uram atât de mult, spre lumină. Am vrut să mi-o retrag, dar ea a ţinut-o strâns.

— Mâna ta… Tu nu ştii – puţini ştiu – că au fost aici femei, femei din oraş, care i-au iubit pe ceilalţi. Şi tu probabil că ai câteva picături de sânge însorit de pădure. Poate că de aceea eu…

O pauză. Şi, ciudat – această pauză, acest gol mi-a făcut

inima să bată nebuneşte. Şi i-am strigat:

— Ah! N-ai să pleci! N-ai să pleci până nu-mi spui despre ei, pentru că îi… iubeşti, iar eu nici măcar nu ştiu cine sunt ei, de unde au apărut. Cine sunt? Jumătatea noastră pierdută? H_2 şi O? Şi ca să rezulte H_2O – râurile, oceanele, cascadele, valurile, furtunile – cele două jumătăţi trebuie să se combine…

Îmi amintesc limpede fiecare mişcare a ei. Îmi amintesc cum a ridicat de pe masă echerul meu de sticlă, şi în timp ce eu vorbeam şi-a apăsat muchia ascuţită pe obraz; a apărut o urmă albă pe obraz, care apoi s-a colorat trandafiriu şi a dispărut. Şi ceea ce e ciudat este că nu-mi pot aminti cuvintele ei, mai ales la început – doar imagini fragmentate, culori.

Ştiu că la început a vorbit despre Războiul de Două Sute de Ani. Am văzut roşu pe verdele ierbii, pe lutul întunecat, pe zăpada albăstruie – băltoace roşii, care nu s-au uscat. Apoi ierburi galbene, arse de soare, oameni păroşi goi, galbeni, şi câini lăţoşi – laolaltă, lângă cadavre umflate, de câini sau, poate, de oameni… Asta, bineînţeles, dincolo de Zid. Pentru că oraşul deja biruise, oraşul avea hrana noastră de acum, sintetizată din petrol.

Şi aproape de sus, din cer şi până pe pământ – perdele întunecate, grele, unduitoare: coloane lente de fum, peste păduri, peste sate. Un urlet înfundat – şiruri întunecate, nesfârşite mânate către oraş – spre a fi salvate cu forţa, spre a li se inocula fericirea.

— Ştiai ceva despre toate acestea?

— Da, ştiam ceva…

— Dar n-ai ştiut – puţini au ştiut – că au mai supravieţuit câţiva, acolo, după Zid. Goi, s-au retras în păduri. Au învăţat cum să trăiască de la copaci, de la animale şi păsări, de la flori şi de la soare. Le-a crescut blană, dar sub acea blană şi-au păstrat sângele lor fierbinte, roşu. Cu voi a fost mai rău: vouă v-au crescut cifre; cifrele mişună pe voi ca păduchii. Trebuie să vi se smulgă tot de pe voi şi să fiţi goniţi goi prin păduri. Să învăţaţi să tremuraţi de frică, de bucurie, de furie sălbatică, de frig, să aduceţi rugăciuni

focului. Şi noi, Mefi – noi vrem…

— Nu, stai puţin! „Mefi”? Ce înseamnă „Mefi”?

— Mefi? E un nume din vechime, este cel care… Îţi aminteşti – acolo, imaginea tânărului aceluia desenat pe piatră? Sau nu, o să încerc să-ţi spun pe limba ta, o să-ţi vină mai uşor să înţelegi. Există două forţe în această lume – entropia şi energia. Una duce spre liniştitorul repaus, spre fericitul echilibru, cealaltă, spre distrugerea echilibrului, către mişcarea chinuitoare, nesfârşită. Entropia era venerată ca Dumnezeu de către strămoşii noştri – sau, mai degrabă, ai voştri – creştinii. Pe când noi, anti-creştinii, noi…

În momentul acela, s-a auzit o bătaie în uşă, abia s-a auzit, ca o şoaptă, şi a ţâşnit în cameră omul acela cu faţa stâlcită, cu fruntea lăsată deasupra ochilor, care îmi aducea adesea biletele de la I-330.

S-a apropiat grăbit de noi, cu respiraţia şuierând ca o pompă de aer, şi nu putea să scoată o vorbă. Alergase, pesemne, cât putuse de tare.

— Spune, ce-i! Ce s-a întâmplat? I-330 l-a apucat de mână.

— Vin încoace… a pufnit el în cele din urmă. Gardienii… şi cu ei, omul acela – uf, cum să spun… cam cocoşat…

— S?

— Da! Sunt chiar aici, în clădire. Or să ajungă aici într-o clipă. Repede, repede!

— Prostii! Avem timp… Râdea, şi în ochii ei – scântei, limbi vesele de foc.

Ori era un curaj absurd, necugetat – ori era altceva, ceva încă necunoscut mie.

— Pentru numele Binefăcătorului! Dar trebuie să înţelegi – asta e…

— „Pentru numele Binefăcătorului?” Un triunghi ascuţit – zâmbetul.

— Bine… atunci pentru mine… Te implor.

— Ah, şi mai aveam să-ţi vorbesc despre o anumită chestie… Ei, bine, pe mâine…

A dat vesel (da, vesel) din cap; a dat din cap şi celălalt,

ieşind pentru o fracţiune de secundă de sub fruntea lui căzută. Şi apoi am rămas singur.

Repede, la masă. Mi-am deschis manuscrisul, am luat în mână un stilou. Trebuie să mă găsească făcând asta, în slujba Statului Unic. Şi deodată – fiecare fir de păr din cap a prins viaţă şi se mişcă: Dar dacă or să-l ia şi or să citească vreo pagină dintre acestea din urmă?

Am rămas la masă, nemişcat – şi am văzut cum tremurau pereţii, cum îmi tremura stiloul în mână, cum se legănau şi se înceţoşau literele… Să îl ascund? Dar unde? Totul e din sticlă. Să îl ard? Dar o să fiu văzut din camerele alăturate, din hol. Şi apoi, nu puteam, nu mai eram capabil să distrug această chinuită – şi poate cea mai preţioasă – parte din mine.

De departe, din coridor, voci, paşi. Am reuşit doar să smulg un vraf de foi şi să le îndes sub mine. Şi acum stau ţintuit de scaunul care vibrează din fiecare atom. Şi duşumeaua de sub picioare – puntea unei nave. În sus şi în jos…

Strâns ghem, înghesuit sub acoperişul frunţii, am văzut pe furiş, cu coada ochiului, cum umblau din cameră în cameră, începând din capătul din dreapta al holului, şi apropiindu-se, apropiindu-se tot mai mult… Unii stăteau înţepeniţi, ca şi mine; alţii le săreau în întâmpinare, deschizându-le larg uşile – norocoşii! Dacă aş fi putut şi eu…

— „Binefăcătorul este cea mai bună dezinfecţie, esenţială omenirii, şi, de aceea, în organismul Statului Unic nu există peristaltism…” Cu un stilou săltăreţ am reuşit să storc din mine acest nonsens, aplecându-mă tot mai mult deasupra mesei, în timp ce în capul meu era o bătaie nebună de ciocane, şi cu spatele am auzit mânerul uşii ţăcănind. O boare de aer. Scaunul de sub mine dansa…

Cu efort, am reuşit să mă smulg de la pagină şi m-am întors către vizitatorii mei. (Ce dificil e să te prefaci… Cine mi-a vorbit astăzi despre prefăcătorie?) Erau conduşi de către S. Morocănos, tăcut, rapid, ochii lui au sfredelit puţuri în mine, în scaunul meu, în paginile care îmi tremurau sub

mână. Apoi, pentru o secundă – feţe familiare, de zi cu zi, una separându-se dintre ceilalţi – branhiile umflate, roz-maronii…

Mi-am amintit tot ceea ce se petrecuse în această cameră acum jumătate de oră, şi mi-era foarte limpede că într-o clipă ea… întreaga mea fiinţă se zbătea şi pulsa în acea parte a corpului (din fericire, netransparentă) care acoperea manuscrisul.

U s-a apropiat de S din spate, i-a atins cu grijă mâneca şi i-a spus cu voce joasă:

— El este D-503, Constructorul Integralului. Probabil aţi auzit de el. Mereu lucrează aşa, la masa lui… Nu se cruţă deloc!

Şi eu am… Ce femeie extraordinară, minunată.

S a alunecat către mine, s-a aplecat peste umărul meu, deasupra mesei. Am încercat să acopăr scrisul cu cotul, dar el a strigat cu severitate:

— O să-mi arătaţi ce aveţi acolo imediat!

Purpuriu de ruşine, i-am întins hârtia. A citit-o şi am văzut un zâmbet alunecându-i din ochi, i-a traversat faţa şi s-a aciuat undeva în colţul din dreapta al buzelor, mişcând uşor din codiţă…

— Oarecum ambiguu. În orice caz… Bine, continuaţi: n-o să vă mai deranjăm.

A pornind pleoscăind ca zbaturile pe apă, către uşă, şi cu fiecare pas pe care îl făcea îmi recăpătăm treptat picioarele, mâinile, degetele. Sufletul meu se întindea din nou în mod egal prin corp. Puteam respira.

Şi ultimul lucru: U a mai zăbovit o clipă în camera mea, s-a apropiat de mine, s-a plecat către urechea mea şi a şoptit:

— Norocul tău că eu…

Ce-a vrut să spună?

Mai târziu în acea seară am aflat că au ridicat trei numere. Totuşi, nimeni nu vorbeşte cu glas tare despre asta sau despre tot ce se întâmplase zilele acestea (influenţa educaţională a prezenţei invizibile a Gardienilor în mijlocul nostru). Conversaţiile se poartă mai ales despre

scăderea rapidă a barometrului şi schimbarea vremii.

Însemnarea douăzeci şi nouă

SUBIECTE:
Fire pe faţă
Mlădiţe
O compresie nefirească

Ciudat: Barometrul coboară, totuşi deocamdată nu e vânt. Linişte. Undeva, deasupra, furtuna pe care încă n-o auzim a început. Norii sunt într-o goană nebună. Deocamdată sunt puţini – fragmente zimţate răzleţe. Şi pare că un oraş a fost deja dărâmat acolo, sus, şi bucăţi de ziduri şi turnuri cad, crescând în faţa ochilor noştri cu viteză înspăimântătoare – din ce în ce mai aproape; dar vor continua să zboare prin infinitul albastru înainte să se prăbuşească până la fund, acolo unde suntem noi.

Iar aici, dedesubt, e linişte. În aer – fire subţiri, de neînţeles, aproape invizibile. În fiecare toamnă sunt purtate aici de afară, de dincolo de Zid. Uşor, plutesc – şi deodată simţi ceva străin, invizibil pe faţă; vrei să dai jos ce-i acolo, dar nu, nu poţi; nu poţi să scapi de ele...

Sunt foarte multe firele acestea mai ales de-a lungul Zidului Verde, unde m-am plimbat eu azi dimineaţă. I-330 m-a rugat să ne întâlnim în Casa Antică – în vechiul nostru „apartament”. Mă apropiam de masa opacă a Casei Antice când am auzit în spatele meu paşii repezi, mărunţi şi respiraţia accelerată a cuiva. M-am uitat înapoi: O încerca să mă ajungă din urmă.

Întreaga ei făptură părea rotunjită, finită, specială. Braţele ei, sânii, întregul ei corp, atât de familiar mie, plin, rotunjit, îi întindea unifa; într-o clipă părea că o să rupă materialul acela subţire şi o să năvălească afară la lumină. Şi mă gândeam: acolo, afară, în junglele verzi, primăvara, mlădiţele împing cu încăpăţânare pământul la o parte –

grăbindu-se să trimită afară crengi, frunze, să înflorească.

Câteva secunde am rămas tăcut, învăluit de privirea ei radioasă, albastră.

— Te-am văzut de Ziua Unanimităţii.

— Şi eu te-am văzut... Şi mi-am amintit imediat cum stătea jos, în coridorul îngust, lipindu-se de perete şi protejându-şi pântecele cu mâinile. Involuntar, i-am privit pântecele, rotund sub unifă.

Mi-a prins privirea. Şi s-a făcut toată rotund-trandafirie. Un zâmbet roz:

— Sunt atât de fericită, atât de fericită... Sunt plină – ştii, plină ochi. Merg şi nu aud nimic în jurul meu, ascult tot timpul ce e înăuntru, în mine...

Tăceam. Era ceva străin în faţa mea, tulburător, de care nu reuşeam să scap. Apoi, pe neaşteptate, încă strălucind şi mai albastru, mi-a apucat mâna – şi i-am simţit buzele... Mi se întâmpla asta pentru prima dată în viaţa mea. O mângâiere necunoscută, străveche – provocându-mi atâta ruşine şi durere încât (prea dur, poate) mi-am smuls mâna.

— Ţi-ai pierdut minţile! Nu, asta nu e... Vreau să zic, tu... De ce te bucuri aşa de tare? Ai uitat ce te aşteaptă? Dacă nu acum, într-o lună, în două luni...

I-a dispărut lumina aceea interioară, toată rotunjimea ei s-a turtit, s-a mototolit îndată.

Iar în inima mea – o compresie neplăcută, dureroasă, legată de o senzaţie de milă. (Dar inima nu e altceva decât o pompă ideală; compresie, strângere, absorbirea fluidului de către o pompă sunt absurdităţi tehnice. E clar, deci, cât de iraţionale, contrare firii şi de morbide sunt „iubirea”, „mila” şi toate celelalte inepţii care determină astfel de compresii!)

Linişte. În stânga, sticla verde ceţoasă a Zidului. Înainte, casa masivă, de un roşu întunecat. Şi aceste două culori, combinându-se, mi-au indus ceea ce am crezut că ar putea fi o idee strălucită.

— Stai! Ştiu cum să te salvez. O să te eliberez de necesitatea de a muri după ce îţi vei vedea copilul. Vei putea să-l alăptezi – înţelegi – o să-l poţi vedea cum creşte

în braţele tale, cum o să se rotunjească, cum se va umple şi se va coace ca un fruct…

Ea a tremurat violent şi s-a încleştat de mine.

— Ţi-o aminteşti pe femeia aceea… de atunci, demult, din timpul plimbării noastre? Ei bine, ea e acum aici, în Casa Antică. Vino cu mine la ea; îţi promit, totul se va aranja îndată.

Deja mă şi vedeam cum, împreună cu I-330, o conduceam prin coridoare – o vedeam deja acolo, printre flori, ierburi, frunze… Dar s-a dat înapoi de lângă mine, colţurile semilunii sale trandafirii au tremurat şi s-au lăsat în jos.

— E femeia aceea, a spus ea.

— Adică… m-am încurcat, dar nu ştiu de ce. Bine, da, ea este.

— Şi tu vrei să mă duc la ea… să îi cer… să… Să nu mai îndrăzneşti niciodată să îmi mai pomeneşti despre asta. Încovoiată, s-a îndepărtat păşind repede. Apoi, de parcă şi-ar fi amintit deodată ceva, s-a întors şi a strigat:

— Şi am să mor – nu-mi pasă! Şi nu te priveşte pe tine… ce contează pentru tine?

Linişte. Bucăţi din zidurile şi turnurile albastre se prăbuşesc de deasupra, cresc din ce în ce mai mult cu viteză înspăimântătoare, dar mai au ore de zburat – poate chiar zile – prin infinitate. Firele invizibile plutesc uşor, mi se aşază pe faţă şi e imposibil să le dau jos, să mă descotorosesc de ele.

Mă îndrept încet către Casa Antică. În inima mea o compresie absurdă, agonizantă…

Însemnarea treizeci

SUBIECTE:
Ultimul număr
Greşeala lui Galileo

N-ar fi mai bine?

Iată conversaţia mea cu I-330 de ieri, la Casa Antică, în mijlocul vacarmului pestriţ de culori – roşii, verzi, galbene – bronz, albe, portocalii – buimăcind mintea, întrerupând fluxul logic al gândirii… Şi tot timpul, sub zâmbetul îngheţat, din marmură, al poetului aceluia cârn din vechime.

Reproduc această conversaţie cuvânt cu cuvânt – mi se pare că va fi de o importanţă decisivă pentru soarta Statului Unic – ba chiar mai mult, a întregului univers. Şi, în plus, necunoscuţilor mei cititori, veţi găsi aici un soi de justificare a acţiunilor mele…

I-330 mi-a pus totul pe masă imediat, fără nici o introducere.

— Ştiu: Integralul va face primul zbor de încercare poimâine. În ziua aceea o să punem mâna pe el.

— Ce? Poimâine?

— Da. Aşează-te şi calmează-te. N-avem nici o clipă de pierdut. Printre sutele de oameni ridicaţi la întâmplare de Gardieni noaptea trecută erau şi doisprezece Mefi. Dacă mai amânăm o zi sau două, or să moară.

Eu tăceam.

— Pentru a urmări testele, vor trebui să-ţi trimită electricieni, mecanici, medici, meteorologi. Iar la douăsprezece fix – ţine minte ora – atunci când va suna soneria pentru prânz şi toată lumea va pleca la sala de mese, noi o să rămânem în coridor, pe ei îi vom încuia acolo, în sala de mese, şi Integralul va fi al nostru… Înţelegi – trebuie să facem asta, cu orice preţ. Cu Integralul în mâinile noastre vom avea arma de care avem nevoie ca să putem termina totul repede, fără durere, dintr-o dată. Aerourile lor – ha! Musculiţe insignifiante împotriva uliului. Şi apoi – dacă devine absolut necesar – pur şi simplu putem direcţiona ţevile de evacuare ale motoarelor în jos şi numai prin acţiunea lor e suficient…

Am sărit în sus.

— E de neconceput! Absurd! Tu nu înţelegi că ceea ce

plănuiţi voi e o revoluţie?

— Da, revoluţie! De ce e un lucru absurd?

— E absurd pentru că nu poate fi nici o revoluţie. Pentru că revoluţia noastră – eu spun asta, nu tu – revoluţia noastră a fost cea din urmă. Şi altele nu mai pot să fie. Oricine ştie asta...

Triunghiul ironic, ascuţit al sprâncenelor.

— Dragul meu – tu eşti un matematician. În plus – eşti un filozof, un filozof matematician. Aşa că spune-mi care este ultimul număr.

— Ce vrei să spui? Eu... Eu nu pricep: ce ultim număr?

— Ei bine, ultimul, cel din urmă, cel mai mare.

— Dar e absurd! Dacă numerele sunt infinite, cum poate să existe un ultim număr?

— Atunci cum poate exista o ultimă revoluţie? Nu există nici o ultimă revoluţie: revoluţiile sunt infinite. Ultima – este o poveste pentru copii: copiii sunt înspăimântaţi de infinitate, şi e important să doarmă în pace noaptea...

— Dar care e sensul, ce sens au toate acestea – pentru numele Binefăcătorului! Care e sensul, dacă toată lumea e deja fericită?

— Hai să presupunem... Foarte bine, să presupunem că e aşa cum spui tu. Şi mai departe?

— Ridicol! O întrebare cât se poate de copilărească. Dacă spui unui copil o poveste până la capăt, tot o să te întrebe, cu siguranţă: Şi ce mai urmează? Şi apoi?

— Copiii sunt singurii filozofi îndrăzneţi. Iar filozofii îndrăzneţi sunt invariabil copii. Exact, aşa cum fac copiii, trebuie să întrebăm întotdeauna: Şi mai departe?

— Nu mai e nimic mai departe! Punct. În întregul univers – răspândit uniform – peste tot...

— Ah: uniform, peste tot! Păi tocmai asta-i – entropie, entropie psihologică. Ţie nu ţi-e clar, ca matematician, că doar diferenţele, diferenţele de temperaturi – contrastele termice – înseamnă viaţă? Şi dacă peste tot, în univers, sunt corpuri la fel de calde sau la fel de reci... trebuie făcut în aşa fel încât să intre în coliziune – să fie foc, explozie, gheenă. Iar noi le vom face să intre în coliziune.

— Dar, I-330, trebuie să înţelegi – este exact ce au făcut înaintaşii noştri în timpul Războiului de Două Sute de Ani…

— Ah, şi au avut dreptate – de o mie de ori au avut dreptate. Dar au făcut o greşeală. Mai târziu au ajuns la convingerea că ei sunt ultimul număr – ceea ce nu există, nu există în natură. Eroarea lor era cea a lui Galileo: el avea dreptate când a spus că Pământul se roteşte în jurul Soarelui, dar nu ştia că întregul sistem solar se roteşte, la rândul său – în jurul unui alt centru; el nu ştia că orbita reală, nu cea relativă, orbita Pământului nu este deloc un cerc naiv…

— Şi voi?

— Noi? Noi, deocamdată ştim că nu există un ultim număr. S-ar putea să uităm şi noi. Nu, suntem chiar siguri că o să uităm când vom îmbătrâni – aşa cum, inevitabil, totul îmbătrâneşte. Iar apoi şi noi, la fel, vom cădea – aşa cum cad toamna frunzele din copaci – ca şi tine, poimâine… Nu, nu, dragul meu, nu tu. Pentru că tu eşti cu noi, tu eşti cu noi!

Pătimaşă, vijelioasă, strălucind ca fulgerele – n-am mai văzut-o niciodată aşa – m-a îmbrăţişat cu întreaga ei fiinţă. M-am pierdut cu firea…

La sfârşit, privindu-mă ferm, fix în ochi:

— Deci ţine minte: la ora douăsprezece.

Iar eu i-am răspuns:

— Da, ţin minte.

Ea a plecat. Eram singur – într-un tumult polifon de culori – albastru, roşu, verde, galben-bronz, portocaliu…

Da, la douăsprezece… Şi deodată senzaţia absurdă de ceva străin aşezat pe faţa mea – imposibil de îndepărtat. Deodată – ieri dimineaţă, U – şi ceea ce îi strigase lui I-330 în faţă… De ce? Ce prostie.

M-am grăbit să ies afară – şi m-am dus repede, acasă…

Undeva în urma mea am auzit ţipetele ascuţite ale păsărilor de dincolo de Zid. Iar înaintea mea, soarele asfinţind – sferele cupolelor, imensele, înflăcăratele cuburi ale caselor, săgeata Turnului cu Acumulatori ca un fulger îngheţat pe cer. Şi toată această frumuseţe perfectă,

geometrică va trebui să fie... de către mine, de propriile mele mâini... Nu mai există nici o cale de ieşire, nici un alt drum?

Trec pe lângă un auditoriu (am uitat numărul). Înăuntru, tribunele puse grămadă; în mijloc, mesele acoperite cu cearşafuri din sticlă de un alb imaculat; pe fondul alb o pată din sângele trandafiriu al soarelui. Şi ascuns în toate acestea – o necunoscută, şi de aceea înspăimântătoare, zi de mâine. Este nefiresc pentru o fiinţă gânditoare, văzătoare să trăiască în mijlocul asimetriilor, necunoscutelor, X-urilor... Ca şi când ai fi fost legat la ochi şi forţat să mergi, bâjbâindu-ţi drumul, împiedicându-te şi ştiind că undeva – chiar foarte aproape – este marginea prăpastiei, şi tot ceea ce va rămâne din tine va fi o bucată de carne turtită, sfârtecată. Oare nu sunt deja aşa?

Şi dacă – fără să mai aştept – am să mă arunc cu capul în jos? Nu ar fi cumva singurul fel, modul corect, să le descâlcesc pe toate dintr-un foc?

Însemnarea treizeci şi unu

SUBIECTE:
Marea operaţie
Am iertat totul
O ciocnire de trenuri

Salvaţi! Chiar în ultima clipă, când părea că nu mai avem de ce să ne mai agăţăm, când părea că totul a luat sfârşit... E ca şi cum am fi urcat deja treptele până la cumplita Maşină a Binefăcătorului şi Clopotul de sticlă ne-a acoperit cu un zăngănit greu, şi am mai sorbit pentru ultima dată în viaţă – repede, repede – cerul albastru cu ochii...

Iar deodată – a fost doar un „vis”. Soarele e trandafiriu şi vesel, iar zidul e acolo – ce bucurie să poţi mângâia zidul rece cu mâna; şi perna – ce plăcere fără sfârşit să te uiţi şi să te tot uiţi la adâncitura lăsată de capul tău în perna

albă…

Cam aşa m-am simţit când am citit Gazeta Statului Unic în dimineaţa asta. Totul fusese doar un vis îngrozitor care acum luase sfârşit. Iar eu, laşul necredincios, m-am grăbit să mă gândesc la moarte samavolnică. Mi-e ruşine să citesc ultimele rânduri pe care le-am scris ieri. Dar acum nu mai are importanţă: le las să rămână ca o amintire a incredibilului lucru care ar fi putut să se întâmple – şi care acum nu se va mai întâmpla… nu, nu se va mai întâmpla!

Pe prima pagină a Gazetei Statului Unic strălucea o proclamaţie:

„BUCURAŢI-VĂ

Pentru că de astăzi înainte veţi fi perfecţi! Până în această zi, propriile voastre creaţii – maşinile – erau mai perfecte decât voi.

Cum?

Fiecare scânteie a unui dinam este o scânteie a celei mai pure raţiuni; fiecare mişcare de piston este un silogism fără cusur. Dar oare nu sunteţi şi voi posesorii aceleiaşi raţiuni fără eroare?

Filozofia macaralelor, a preselor şi a pompelor este perfectă şi clară ca un cerc trasat cu un compas. Este filozofia dumneavoastră mai puţin circulară?

Frumuseţea unui mecanism stă în ritmul acestuia – la fel de regulat şi de precis ca acela al unui pendul. Dar voi, crescuţi din cea mai fragedă copilărie cu sistemul Taylor – nu aţi devenit la fel de precişi ca un pendul?

Cu excepţia unui singur lucru:

Maşinile nu au imaginaţie.

Aţi văzut vreodată ca faţa unui cilindru de pompă să înflorească într-un zâmbet pierdut, stupid şi visător în timp ce lucrează? Aţi auzit vreodată macaralele frământându-se de pe o parte pe cealaltă şi oftând noaptea în timpul orelor stabilite pentru odihnă?

Nu!

Iar voi? Roşiţi de ruşine! Gardienii au observat din ce în ce mai multe astfel de zâmbete şi oftaturi în ultima vreme. Şi – feriţi-vă ochii – istoricii Statului Unic au cerut permisiunea să se retragă din activitate pentru a nu fi nevoiţi să înregistreze evenimente atât de înjositoare.

Dar nu este vina voastră – sunteţi bolnavi. Numele bolii este

IMAGINAŢIE

Este un vierme care vă roade linii întunecate pe frunţi. Este o febră care vă îndeamnă să alergaţi tot mai departe, chiar dacă acest „mai departe” începe acolo unde fericirea ia sfârşit. Aceasta este ultima baricadă în drumul nostru către fericire.

Bucuraţi-vă, deci: această baricadă a fost deja dărâmată.

Drumul e deschis.

Ultima descoperire a Ştiinţei Statului este locaţia centrului imaginaţiei – un nenorocit de noduleţ cerebral în zona punţii lui Varolio. Cauterizarea triplă cu raze X a acestui nodul – şi sunteţi vindecat de imaginaţie –

PENTRU TOTDEAUNA

Aţi devenit perfect. Sunteţi ca o maşină. Drumul către o fericire sută la sută este liber. Grăbiţi-vă, aşadar, cu toţii – bătrâni şi tineri – grăbiţi-vă pentru a vă supune Marii Operaţii. Grăbiţi-vă către auditorii, acolo unde se execută Marea Operaţie. Trăiască Marea Operaţie! Trăiască Statul Unic! Trăiască Binefăcătorul!”

Voi… Dacă aţi fi citit toate acestea nu în însemnările mele, care seamănă cu nu ştiu ce roman bizar din vechime – dacă acest ziar, mirosind încă a cerneală tipografică, ar fi tremurat în mâinile voastre aşa cum tremură în ale mele; dacă aţi fi ştiut, aşa cum ştiu eu, că acestea reprezintă cea

mai autentică realitate, dacă nu a prezentului, atunci a zilei de mâine – oare n-aţi fi simţit la fel ca şi mine? Nu v-ar fi cuprins ameţeala, ca pe mine? N-aţi fi simţit aceste înţepături înfiorătoare, dulci, îngheţate de ace în spate şi prin braţe? Nu vi s-ar fi părut că sunteţi un gigant, Atlas – şi că dacă v-aţi ridica drept, aţi lovi negreşit cu capul tavanul de sticlă?

Am apucat receptorul telefonului.

— I-330… Da, da, 330. Şi apoi i-am strigat fără suflare:

— Eşti acasă, da? Ai citit? O citeşti? Dar asta e, asta e… E extraordinar!

— Da… O tăcere lungă, întunecată. Receptorul zumzăia abia auzit, se gândea la ceva… Trebuie neapărat să te văd astăzi. Da, la mine, după ora şaisprezece. Neapărat.

Scumpa de ea! Mi-e atât de dragă! „Neapărat…” M-am trezit că zâmbesc şi nu mă mai pot opri. Şi acum o să port acest zâmbet cu mine pe stradă – sus ca pe o lumină.

Afară vântul s-a năpustit asupra mea. Urla, venea vârtej, biciuia, dar asta mă înveselea şi mai mult: să şuiere, să urle cât vrea – nu mai contează acum – de-acum nu mai poate dărâma ziduri. Şi dacă nori din fontă se prăbuşesc deasupra capului – n-au decât să se prăbuşească: n-or să mai poată acoperi soarele. Noi l-am înlănţuit pe vecie la zenit – noi suntem Iosua Navi.

În colţ un grup dens de Iosua Navi stăteau cu frunţile lipite de zidul de sticlă. Înăuntru, un om deja era întins pe masa ameţitor de albă. De sub alb, tălpile goale ale picioarelor sale formau un unghi galben; deasupra capului său erau plecaţi medici albi; o mână albă a întins unei alte mâini o seringă umplută cu ceva.

— Dar dumneavoastră, dumneavoastră de ce nu intraţi? am întrebat, adresându-mă nimănui, sau, mai degrabă, tuturor.

— Dar dumneavoastră? Un cap sferic s-a întors către mine.

— O să intru, mai târziu. Mai întâi trebuie să…

Oarecum jenat, m-am retras. Chiar trebuia s-o văd pe ea, pe I-330, mai întâi. Dar de ce „mai întâi”? La asta nu

puteam să răspund.

Hala de construcţie. Integralul, albastru ca gheaţa, licărea, scânteia. În compartimentul maşinilor dinamul zumzăia uşor, mângâietor, repetând un fel de cuvânt la nesfârşit, iar cuvântul acela îmi părea familiar, unul dintre cuvintele mele. M-am aplecat şi am mângâiat tubul lung şi rece al motorului. Mi-e drag… atât de drag. Mâine ai să prinzi viaţă: mâine, pentru prima dată în viaţa ta, o să fii zguduit de scânteile arzătoare din pântecul tău.

Cu ce ochi aş fi privit acest puternic monstru de sticlă dacă totul ar fi rămas la fel ca ieri? Dacă aş fi ştiut că mâine la douăsprezece îl voi trăda… da, îl voi trăda… Precaut, cineva din spatele meu mi-a atins umărul. M-am întors: faţa plată, ca o farfurie, a Constructorului Secund.

— Deja ai aflat? a spus.

— Ce? Operaţia? Da? Ce ciudat – totul, totul – deodată…

— Nu, nu vorbeam despre asta: zborul de încercare a fost amânat până poimâine. Totul din cauza acestei Operaţii… Şi noi care ne grăbeam, trăgeam din răsputeri – degeaba…

„Totul din cauza acestei Operaţii”… Ce om ridicol şi prost. Nu vede nimic mai departe de farfuria lui. Dacă ar fi ştiut că, să nu fi fost Operaţia, el ar fi închis într-o cutie de sticlă mâine la douăsprezece, agitându-se de colo până colo, încercând să se caţere pe pereţi…

În camera mea, la cincisprezece şi jumătate. Am intrat şi am văzut-o pe U. Stătea la masa mea – osoasă, dreaptă, rigidă, cu obrazul drept sprijinit în mână. Cred că aşteptase destul de mult, pentru că, atunci când a sărit în picioare să mă întâmpine, i-au rămas cinci urme de degete pe obraji.

Pentru o secundă mi-a revenit în minte dimineaţa aceea nenorocită când chiar aici, lângă masă, stătea furioasă alături de I-330… dar numai pentru o secundă, şi apoi amintirea a fost îndată ştearsă de soarele de azi. Era ca şi cum aş fi intrat în cameră într-o zi însorită şi fără să-mi dau seama aş fi apăsat întrerupătorul: becul se aprinde, dar e invizibil – palid, absurd, inutil…

Fără să stau pe gânduri, i-am întins mâna, am iertat-o pentru tot. Mi-a luat amândouă mâinile şi le-a strâns tare în

mâinile ei osoase. Tremurând de emoţie, cu obrajii ei lăsaţi ca nişte ornamente vechi, a spus:

— Am aşteptat… Stau doar o clipă… Voiam doar să îţi spun cât de fericită sunt, cât de mult mă bucur pentru tine! Înţelegi – mâine, sau poimâine, vei fi sănătos – complet sănătos, ca un nou-născut…

Am văzut câteva foi de hârtie pe masă – ultimele pagini ale însemnărilor mele. Stăteau acolo aşa cum le lăsasem ieri. Dacă ar fi văzut ce am scris acolo… De fapt, nici nu mai conta; acum era doar istorie, ceva ridicol de îndepărtat, precum ceva văzut prin binoclul întors.

— Da, i-am spus. Şi ştii – tocmai acum când treceam pe stradă, era un om înaintea mea şi umbra lui pe pavaj. Şi, imaginează-ţi – umbra strălucea. Şi mi se pare – chiar sunt convins – că mâine nu vor mai exista deloc umbre. Nici un om, nici un obiect nu va mai lăsa vreo umbră… Soarele va străbate prin toate…

Ea mi-a vorbit blând, dar serios.

— Eşti un visător! Nu le-aş permite copiilor de la mine de la şcoală să vorbească aşa…

Şi a continuat să spună ceva despre copii – cum i-a dus pe toţi la Operaţie, şi cum au trebuit să fie legaţi acolo… şi că „dragostea trebuie să fie necruţătoare, da, necruţătoare”, şi că crede că se va hotărî în sfârşit…

Şi-a îndreptat între genunchi materialul albastru-cenuşiu al unifei, mi-a aplicat repede şi în tăcere un zâmbet din acela ca un plasture şi a plecat.

Din fericire, soarele nu s-a oprit încă astăzi, goneşte, şi peste puţin timp s-a făcut ora şaisprezece. Am bătut la uşă, cu inima bătând din răsputeri…

— Intră!

Şi m-am aşezat jos pe podea lângă scaunul ei, îmbrăţişându-i picioarele, cu capul lăsat pe spate şi uitându-mă în ochii ei – unul, apoi celălalt – şi în fiecare văzându-mă pe mine, într-o minunată captivitate…

Şi apoi, dincolo de zid, o furtună. Norii întunecându-se – din ce în ce mai plumburii. Şi ce dacă! Capul meu nu mai putea stăvili fluxul de cuvinte năvalnice, sălbatice –

revărsându-se peste margini. Am vorbit cu glas tare, şi, împreună cu soarele, noi zburam undeva… Dar acum ştiam unde – şi în urma noastră, planete – planete care împroaşcă flăcări, populate cu flori cântătoare de foc – şi planete mute, albastre, acolo unde pietrele înzestrate cu raţiune erau organizate în societăţi organizate – planete care, la fel ca Pământul nostru, au atins piscul fericirii, absolute, sută la sută.

Deodată, de sus:

— Dar nu crezi că o societate ajunsă la acest pisc este tocmai o societate organizată din pietre? Triunghiul sprâncenelor sale s-a făcut mai ascuţit, mai întunecat. Iar fericirea… Ei bine, până la urmă, dorinţele ne chinuie, nu-i aşa? Şi, evident, fericirea este acolo unde nu mai există dorinţe, nici una… Ce greşeală, ce prejudecată absurdă a fost să fie marcată fericirea întotdeauna cu semnul plus. Fericirea absolută, bineînţeles, trebuie să poarte un semn minus – minusul divin.

Îmi amintesc că m-am bâlbâit încurcat:

— Minus absolut? Minus 273°…

— Întocmai – minus 273°. Cam frig, dar oare nu chiar asta în sine ne demonstrează că am atins culmea?

Ca atunci, cu mult timp în urmă, cumva parcă vorbea în locul meu, prin mine, ducându-mi ideile până la capăt. Dar avea ceva atât de înspăimântător – nu puteam suporta, şi cu un efort m-am forţat să scot din mine un „nu”.

— Nu, am zis. Tu… glumeşti…

Ea a râs, tare – prea tare. Repede, într-o secundă, a râs până ce râsul a atins o margine nevăzută, s-a împiedicat, a căzut… O pauză.

S-a ridicat şi mi-a pus mâinile pe umeri şi s-a uitat la mine încet şi îndelung. Apoi m-a tras înspre ea – şi nu a mai fost nimic altceva, doar buzele ei fierbinţi, tăioase.

— Adio!

A venit de undeva de departe, de sus, şi i-a trebuit mult timp să ajungă la mine – un minut, poate, sau două.

— Cum adică „Adio”?

— Eşti bolnav, ai comis crime din cauza mea – nu a fost un chin pentru tine? Şi acum, Operaţia – şi ai să te vindeci de mine. Şi asta înseamnă „adio”.

— Nu, am ţipat eu.

Un triunghi negru pe alb, nemilos:

— Ce? Nu îţi doreşti fericire?

Capul mi s-a împărţit în două; două trenuri logice s-au ciocnit, urcându-se unul peste celălalt, zdrobindu-se, trosnind…

— Bine, eu aştept. Alege: Operaţia şi sută la sută fericire – sau…

— Nu pot… fără tine. Nu vreau nimic fără tine, am spus, sau poate doar am gândit – nu ştiu sigur –, cert e că ea a auzit.

— Da, ştiu, a răspuns. Şi, cu mâinile încă pe umerii mei, cu ochii încă în ochii mei:

— Atunci, pe mâine. Mâine la douăsprezece. Ţii minte?

— Nu, s-a amânat pentru o zi… Poimâine…

— Cu atât mai bine pentru noi. La douăsprezece, poimâine…

Mergeam singur pe strada învăluită în amurg. Vântul mă prindea în vârtejuri, mă purta pe sus, purtându-mă ca pe o bucată de hârtie. Fragmente din cerul de fontă tot mai zburau – mai aveau încă o zi, două zile să se zbuciume prin infinitate… Unifele trecătorilor păreau că mă ating, dar mergeam de unul singur. Mi-era limpede: toţi erau salvaţi, dar pentru mine nu mai exista nici o salvare. Eu nu voiam salvarea…

Însemnarea treizeci şi doi

SUBIECTE:
Eu nu cred
Tractoare
O aşchie de om

Credeţi că veţi muri? Da, omul este muritor, eu sunt un om: prin urmare… Nu, nu asta vreau să spun. Ştiu că voi ştiţi asta. Eu întreb: aţi crezut vreodată cu adevărat lucrul acesta? Aţi crezut nu cu mintea voastră, ci cu trupul? Aţi simţit vreodată că într-o bună zi degetele care ţin chiar această pagină vor fi reci ca gheaţa, galbene…

Nu, sigur că nu credeţi – şi acesta este motivul pentru care n-aţi sărit de la etajul zece pe pavaj; de aceea încă mai continuaţi să mâncaţi, să daţi pagina, să vă bărbieriţi, să zâmbiţi, să scrieţi…

Acelaşi lucru – da, exact acelaşi – mi se întâmplă astăzi. Ştiu că această mică săgeată neagră de la ceas se va târî aici jos, către miezul nopţii, se va ridica încet din nou, va trece dincolo de nu ştiu ce linie finală – şi incredibilul mâine va fi aici. Ştiu asta, dar cumva parcă nu cred. Sau, poate, mi se pare că douăzeci şi patru de ore sunt douăzeci şi patru de ani. Şi de aceea încă mai pot să fac câte ceva, să mă grăbesc undeva, să răspund la întrebări, să urc scara până la Integral. Încă îl simt legănându-se pe apă; ştiu că trebuie să mă ţin de bară şi să simt sticla rece sub mână. Văd macaralele transparente, vii, aplecându-şi gâturile lungi, ca de păsări, îşi întind gâturile, şi, cu grijă, alimentează Integralul cu teribila hrană explozivă pentru motoare. Şi dedesubt, pe râu, văd limpede venele albastre de apă şi ganglionii umflaţi de vânt. Dar toate acestea sunt departe de mine, străine, plate – ca o schemă pe o bucată de hârtie. Şi e ciudat că faţa plată, ca desenată pe hârtie, a Constructorului Secund vorbeşte.

— Ei, şi? Cât combustibil luăm pentru motoare? Dacă luăm în calcul trei… sau trei ore şi jumătate…

Înaintea mea – proiectată pe o schiţă – mâna mea cu

calculatorul, cadranul logaritmic la cincisprezece.

— Cincisprezece tone. Nu, mai bine încărcaţi… da, încărcaţi o sută…

Pentru că, la urma urmei, ştiu totuşi că…

Şi văd ca şi cum aş privi de undeva, din afară: mâna mea cu cadranul începe să tremure nedesluşit.

— O sută? De ce atât de mult? Asta ar ajunge pentru o săptămână. O săptămână? Mai mult!

— Se poate întâmpla orice… Cine ştie…

— Eu ştiu…

Vântul urlă; aerul e înţesat la maxim cu ceva invizibil, până sus. Mi-era greu să respir, să merg. Şi, încet, cu efort, fără să se oprească nici o secundă, acul se târăşte pe cadranul ceasului de pe Turnul cu Acumulatori de la capătul străzii. Săgeata e în nori – mată, albastră, vuind pe tonuri mute, soarbe electricitate. Trompetele de la Uzina Muzicală urlă.

Ca întotdeauna, în şiruri, câte patru. Dar rândurile sunt oarecum nesigure; poate din cauza vântului se clatină, se îndoaie – din ce în ce mai mult. În colţ s-au lovit de ceva, s-au retras şi s-a format un ghem dens, imobil, îngheţat, respirând repede. Deodată, toţi şi-au lungit gâturile.

— Priviţi! Nu, priviţi într-acolo, repede!

— Ei sunt! Ei sunt!

— Eu niciodată… Mai bine îmi pun capul direct în Maşină…

— Şşşştt! Eşti nebun…

La auditoriu, în colţ, uşa se deschide larg şi iese o coloană înceată, greoaie, de vreo cincizeci de oameni. „Oameni?” Nu, asta chiar nu-i descrie bine. Astea nu sunt picioare – sunt roţi grele, rigide, mişcate parcă de o curea invizibilă de transmisie. Aceştia nu sunt oameni – sunt tractoare cu formă de om. Deasupra capetelor o pancartă fâlfâie în bătaia vântului, cu un soare auriu pe ea; printre razele soarelui, cuvintele: „Noi suntem primii! Noi deja am făcut Operaţia! Urmaţi-ne cu toţii!”

Încet, fără să întâmpine rezistenţă, şi-au croit drum prin mulţime. Şi e limpede că dacă ar fi un zid, un copac sau o

casă în calea lor, ar trece fără oprire şi prin zid, copac şi clădire. Acum sunt în mijlocul bulevardului. Cu braţele înşurubate, s-au aliniat într-un lanţ, cu faţa înspre noi. Iar noi – un nod întins, cu gâturile încordate, fremătând – aşteptăm. Nori. Vântul şuieră.

Deodată, flancurile lanţului, din stânga şi din dreapta, s-au îndoit cu repeziciune şi s-au repezit asupra noastră, repede, tot mai repede, ca o maşină grea la vale. Ne-au închis într-un cerc şi ne-au împins către uşile deschise, pe uşi, înăuntru…

Un ţipăt ascuţit al cuiva:

— Ne împing înăuntru! Fugiţi!

Şi toţi au luat-o la goană. Chiar lângă zid a mai rămas încă o portiţă de scăpare, şi toţi curg într-acolo, cu capul înainte – capete devenite deodată ascuţite, coate ascuţite, umeri, şolduri. Ca un jet de apă comprimat într-un furtun de incendiu, s-au împrăştiat în evantai şi peste tot în jur – picioare tropăind, mâini balansându-se, unife. De undeva, pentru o clipă, s-a ivit un trup dublu-arcuit, ca un S, aripi transparente – iar acum a dispărut de parcă l-a înghiţit pământul, iar eu sunt singur în mijlocul braţelor şi picioarelor repezi ca fulgerul…

M-am strecurat într-o intrare ca să-mi mai trag sufletul, cu spatele lipit de uşă – şi, într-o clipă, o aşchie de om s-a lipit de mine – adus, parcă, de vânt.

— Te-am… urmărit… tot timpul… Nu vreau să… înţelegi… nu vreau. Sunt de acord…

Mâini rotunde, minuscule pe mâneca mea, ochi rotunzi, albaştri: este O. Părea să alunece de-a lungul zidului şi s-a prăbuşit jos. S-a strâns acolo jos, pe treptele reci, într-un mic ghem, iar eu m-am aplecat deasupra ei, mângâind-o pe cap, pe faţă – aveam mâinile umede. De parcă eu eram foarte mare, iar ea – mică de tot – o mică părticică din mine. E cu totul diferit faţă de ce simt pentru I-330. Cred că aşa ceva ar fi putut să simtă cei din vechime faţă de copiii lor privaţi.

Jos, printre mâinile care îi acoperă faţa, abia auzit:

— În fiecare noapte eu… Nu pot… dacă mă vor vindeca…

În fiecare noapte – singură, pe întuneric – mă gândesc la el: cum o să fie, cum îl voi… Altfel n-aş mai avea pentru ce să trăiesc, înţelegi? Şi tu trebuie, tu trebuie…

Un sentiment stupid, dar ştiu: da, eu trebuie. Stupid – pentru că această datorie a mea înseamnă încă o crimă. Stupid, pentru că albul nu poate fi în acelaşi timp şi negru, datoria şi crima nu pot coincide. Sau poate că nu există alb şi negru în viaţă, iar culoarea depinde doar de premisa logică iniţială? Şi dacă premisa era că eu, în mod ilegal, i-am făcut un copil…

— Bine, bine, dar nu mai, gata… i-am spus. Înţelegi, trebuie să te duc la I-330 – aşa cum ţi-am mai propus şi atunci – pentru ca ea să…

— Da. Fără glas şi fără să-şi ia mâinile de pe faţă.

Am ajutat-o să se ridice. Şi, în tăcere, fiecare cu gândurile lui – cine ştie, poate ne gândeam la acelaşi lucru – am pornit pe strada care începea să se întunece, printre casele mute, de plumb, printre braţele strânse, biciuitoare ale vântului…

La un moment dat, într-un punct tensionat, transparent, am auzit printre şuierăturile vântului nişte paşi familiari, pleoscăind ca întotdeauna, parcă, prin băltoace. La colţ, am aruncat o privire înapoi, şi, în mijlocul norilor care goneau răsturnaţi, l-am văzut pe S, reflectat în sticla mată a pavajului. Imediat, mâinile mi-au devenit străine, bălăngănindu-se în contratimp, şi am început să-i povestesc lui O faptul că mâine – da, mâine – Integralul se va înălţa pentru prima dată, şi că va fi ceva absolut fără precedent, minunat, înfricoşător.

O s-a holbat rotund, albastru, cu uimire, mi-a privit braţele care gesticulau zgomotos şi fără noimă. Dar n-am lăsat-o să scoată nici un cuvânt – am ţipat în continuu. Şi acolo, în mine, separat – auzit numai de mine – un gând febril, zumzăitor, lovind ca un ciocan: „Nu, nu trebuie să… Trebuie să fac cumva să… Nu trebuie să-l duc pe urmele mele la ea – la I-330…”

În loc să fac la stânga, am luat-o la dreapta. Podul ne-a oferit spinarea sa încovoiată servil mie, lui O şi lui S, care

venea din urma noastră. Clădirile luminate strălucitor de pe malul celălalt împrăştie lumini în apă, lumini care se sparg în mii de scântei care sar febril, stropite de spuma albă, turbată. Vântul vâjâie ca o coardă groasă de bas întinsă undeva deasupra capetelor noastre. Şi prin sunetul de bas, în urma noastră, tot timpul… Casa în care locuiesc eu. La intrare O s-a oprit, a început să spună ceva.

— Nu! Mi-ai promis…

N-am lăsat-o să termine. Am împins-o repede pe uşă şi am ajuns înăuntru, în holul de la intrare. Deasupra biroului de control – obrajii căzuţi, tremurând tulburaţi. Un ghem dens de numere certându-se zgomotos; capete privind peste balustrada de la etajul al doilea, oameni coborând unul câte unul pe scări. O să vedem ce-i cu ei mai târziu, mai încolo… Acum am tras-o repede pe O în colţul opus, ne-am aşezat, cu spatele lipit de perete (dincolo de perete am văzut, alunecând încoace şi încolo, o umbră întunecată, cu capul mare), şi mi-am scos un carneţel de notiţe.

O s-a făcut mică în fotoliul ei – de parcă sub unifă corpul ei se topea, se evapora şi îi rămânea doar o unifă goală şi ochii goi care te absorbeau în pustiul lor albastru. A spus, cu un glas obosit:

— De ce m-ai adus aici? M-ai minţit!

— Nu… Mai încet! Uită-te acolo – vezi, dincolo de perete?

— Da, o umbră.

— Mă urmăreşte tot timpul… Nu pot. Înţelegi – nu trebuie. O să-ţi scriu câteva cuvinte – o să iei bileţelul şi o să pleci singură. Ştiu sigur că el o să rămână aici.

Sub unifă, trupul ei a revenit la viaţă, pântecul i s-a rotunjit puţin; pe obraji i-a mijit un răsărit trandafiriu, nelămurit.

I-am strecurat bileţelul între degetele reci, i-am strâns puternic mâna, am mai sorbit încă o dată din ochii ei albaştri.

— Adio! Poate într-o zi ne vom…

Şi-a tras mâna. A pornit încet, încovoiată… După doi paşi s-a întors repede – a ajuns din nou lângă mine. Buzele i s-au mişcat. Cu ochii, cu buzele, cu toată fiinţa spunându-mi

un cuvânt, un singur cuvânt, şi ce zâmbet de nesuportat, ce durere…

Şi apoi, o aşchie de om încovoiată în cadrul uşii, o umbră mică dincolo de perete, fără să privească înapoi, repede, din ce în ce mai repede…

M-am apropiat de biroul lui U. Tulburată, umflându-şi indignată branhiile, mi-a spus:

— Înţelegi… parcă toţi şi-au pierdut minţile! Unul insistă că a văzut o fiinţă omenească goală şi acoperită complet cu blană în apropierea Casei Antice.

Din ghemul dens de capete, o voce:

— Da! Şi o mai spun o dată… am văzut, da!

— Ei, ce părere aveţi despre asta? Omul delirează!

Iar acest „delirează” al ei era atât de convins, atât de inflexibil, încât m-a făcut să mă întreb: „Oare toate acestea, tot ce mi s-a întâmplat mie şi tot ce s-a întâmplat în jurul meu în ultima vreme nu e altceva decât un delir?”

Dar apoi mi-am privit mâinile păroase şi mi-am amintit: „Înseamnă că există un strop de sânge de pădure în tine… Poate că de aceea eu…”

Nu, din fericire, nu este un delir. Nu, din nefericire, nu e un delir.

Însemnarea treizeci şi trei

SUBIECTE:
Fără conspect, în grabă, ultimele rânduri

Acea zi a venit.

Apuc repede ziarul. Poate că acolo… Îl citesc cu ochii (da – ochii mei sunt acum ca un stilou, un calculator, pe care îl ţii în mână şi îl simţi – ceva separat de tine, un instrument).

Cu litere mari, îngroşate, pe toată pagina:

„Duşmanii fericirii nu dorm. Ţineţi-vă de fericire cu amândouă mâinile! Mâine lucrul se va întrerupe – toate numerele se vor prezenta pentru Operaţie. Cele care nu se

vor prezenta vor fi deferite Maşinii Binefăcătorului.”

Mâine! Oare mai poate fi – va mai fi un mâine?

Conform obiceiului zilnic, mi-am întins mâna (un instrument) către raftul cu cărţi să adaug Gazeta de astăzi la celelalte, în coperta imprimată cu un desen auriu. Şi pe drum:

— Pentru ce? Ce mai contează? N-o să mă mai întorc niciodată în camera asta.

Ziarul mi-a căzut din mână. M-am ridicat şi mă uit în jurul meu prin cameră, prin toată camera; înghesui în grabă într-o valiză invizibilă tot ceea ce îmi pare rău să las în urmă. Masa. Cărţile. Scaunul. I-330 a stat pe el în acea zi, iar eu – jos, pe duşumea… Patul…

Apoi, un minut-două – aştept absurd vreun miracol. Poate că va suna telefonul, poate că ea va spune că…

Nu. Nici un miracol.

Plec spre necunoscut. Acestea sunt ultimele mele rânduri. Bun rămas, dragii mei cititori, cu care am trăit împreună atâtea pagini, către care, cu sufletul pradă bolii, m-am arătat aşa cum sunt, până la cel mai mic şurub zdrobit, până la ultimul arc rupt…

Plec.

Însemnarea treizeci şi patru

SUBIECTE:
Învoiţii
Noapte însorită
Radio-Valkiria

Oh, dacă m-aş fi sfărmat pe mine şi pe toţi ceilalţi în bucăţi, dacă aş fi ajuns cu ea undeva dincolo de zid, printre fiarele care îşi rânjesc colţii galbeni, dacă nu m-aş fi întors niciodată aici! Ar fi fost de o mie, de un milion de ori mai uşor. Dar acum… acum ce să fac? Să mă duc şi să-l sugrum pe acel... Dar la ce m-ar ajuta asta?

Nu, nu, nu! Stăpâneşte-te, D-503. Pune-te pe o axă logică

zdravănă – chiar dacă numai pentru puţin timp, lasă-te cu toată greutatea pe pârghie, şi, ca un sclav din vechime, învârte pietrele de moară ale silogismelor – până ai să scrii, până te vei gândi la tot ceea ce s-a întâmplat…

Când am păşit la bordul Integralului, toată lumea era deja acolo, fiecare la postul lui; toate celulele acestui stup gigantic din sticlă erau pline. Prin punţile de sticlă – oameni mici ca furnicile dedesubt, lângă telegrafe, dinamuri, transformatoare, altimetre, supape, indicatoare, motoare, pompe, conducte. În camera de primire – un grup de oameni necunoscuţi preocupaţi cu nişte scheme şi instrumente, probabil repartizaţi acolo de către Biroul Ştiinţific. Şi împreună cu ei, Constructorul Secund cu doi dintre asistenţii săi.

Toţi trei cu capetele trase între umeri, ca nişte ţestoase, cu feţele cenuşii, tomnatice, lipsite de bucurie.

— Ei bine, ce-i? am întrebat.

— Ah… Sunt puţin agitat… a spus unul dintre ei cu un zâmbet cenuşiu fără raze. Cine ştie unde va trebui să aterizăm? Şi în general, nu se ştie…

Era de nesuportat să mă uit la ei – la cei pe care, într-o oră, cu propriile mele mâini, o să-i arunc afară din cifrele confortabile ale Tabelelor Orare, smulgându-i de la sânul matern al Statului Unic. Îmi aminteau de figurile tragice ale „Învoiţilor”, cei a căror poveste este cunoscută chiar şi copiilor de şcoală. Este povestea despre trei numere care, în cadrul unui experiment, au fost învoite de la lucru timp de o lună: fă ce vrei, du-te unde pofteşti[7].

Nenorociţii se tot învârteau în apropierea locului lor obişnuit de muncă şi aruncau înăuntru priviri flămânde; stăteau în stradă oră după oră, repetând mişcările care deja deveniseră necesare pentru organismele lor la anumite ore din zi: tăiau şi strunjeau aerul, învârteau ciocane invizibile, băteau în bare invizibile. Şi, în fine, în cea de-a zecea zi, n-au mai putut să îndure, şi-au legat mâinile, au intrat în apă şi, în acordurile Marşului, au intrat tot mai

[7] Acest lucru s-a întâmplat cu mult timp în urmă, în secolul al III-lea după introducerea Tabelelor.

adânc, până ce apa le-a curmat suferinţa…

Repet: îmi venea greu să mă uit la ei; m-am grăbit să plec.

— Mă duc să verific compartimentul maşinilor, am zis, şi după aceea pornim.

Îmi tot puneau întrebări: ce tensiune urma să folosim pentru explozia de pornire, cât de mult balast de apă este necesar în rezervorul de alimentare. Parcă aveam un fonograf în mine: răspundea la toate întrebările prompt şi precis, în vreme ce îmi urmam şirul gândurilor.

Deodată, într-un culoar îngust, ceva m-a atins, acolo, în interior – şi din acel moment a început totul.

Pe culoarul îngust, unife cenuşii, chipuri cenuşii fluturau pe lângă mine, şi, pentru o secundă, un chip: părul tras în jos pe frunte, ochi adânciţi în orbite – acelaşi om. Am înţeles: ei erau acolo, şi nu mai exista nici o scăpare din toate acestea nicăieri, şi mai rămăseseră doar câteva minute – câteva zeci de minute… Prin tot corpul mă trecea un tremur mărunt, molecular (care nu s-a mai oprit până la sfârşit) – de parcă un motor imens ar fi fost pus în mine, iar structura corpului meu era prea slabă pentru el, la fel şi zidurile, pereţii despărţitori, cablurile, traversele, luminile – totul tremura…

Încă nu ştiam dacă ea era acolo sau nu. Dar acum nu mai era timp – fusesem chemat sus, la cabina de comandă: era timpul să plecăm… Încotro?

Feţe cenuşii, fără strălucire. Vene albastre încordate jos, pe apă. Straturi grele de cer din fontă. Şi cât de greu mi-a venit să îmi ridic mâna, parcă făcută din fontă, să ridic receptorul telefonului de comandă.

— Sus – 45 de grade!

O explozie înfundată – o vibraţie – un munte turbat de apă alb-verzuie la pupă – puntea alunecându-mi de sub picioare – moale, elastică – şi totul dedesubt, toată viaţa, pentru totdeauna… Timp de o secundă căzând tot mai adânc printr-un tunel, totul se contractă: harta albastră ca gheaţa, în relief, a oraşului, bulele rotunde ale cupolelor

sale, degetul solitar de plumb al Turnului cu Acumulatori. Apoi o cortină de nori ca de vată – am străpuns-o – soare şi cer albastru. Secunde, minute, mile, albastrul devine repede îngheţat, se umple cu întuneric, iar stelele apar ca nişte picături de sudoare rece, argintie…

Iar acum – o noapte ciudată, insuportabil de strălucitoare, neagră, înstelată, însorită. Era ca şi cum aş fi surzit dintr-o dată: mai poţi vedea trompetele urlând, dar poţi doar să le vezi: trompetele sunt mute, totul e linişte. Soarele era mut.

Toate aceste lucruri erau fireşti, erau de aşteptat. Părăsisem atmosfera Pământului. Dar totul se întâmplase atât de repede, ne luase pe toţi pe nepregătite, încât toţi din jur erau înspăimântaţi, amuţiţi. Iar mie… mie totul îmi părea mai uşor cumva sub acest soare mut, fantastic: ca şi cum, chircindu-mă pentru ultima oară, deja trecusem limita inevitabilă – şi trupul meu era undeva acolo, dedesubt, în timp ce goneam printr-o lume nouă unde totul trebuie să fie atât de necunoscut, atât de răsturnat.

— Menţineţi cursul! am strigat în receptor. Sau, poate, nu eram eu, ci fonograful din mine – şi cu o mână mecanică, articulată, am pus telefonul de comandă în mâinile Constructorului Secund. Iar eu, zguduit din cap până în picioare de cel mai fin tremur molecular, pe care doar eu puteam să-l simt, am alergat jos pe scări, să caut…

Uşa de la camera de primire – cea care într-o oră se va închide cu un zdrăngănit greu…

Lângă uşă era cineva, nu ştiu cine – unul scund, cu o figură comună, cum sunt cu sutele, o faţă care s-ar pierde uşor într-o mulţime. Doar mâinile îi erau neobişnuite – extraordinar de lungi, până la genunchi, ca şi cum ar fi fost luate în grabă, din greşeală, de la un alt set uman. Un braţ lung s-a întins şi mi-a oprit calea.

— Încotro?

E clar că n-avea idee că ştiu tot. Foarte bine, poate că aşa trebuie. Şi privindu-l de sus, i-am spus intenţionat pe un ton dur:

— Sunt Constructorul Integralului. Eu supraveghez

testele. Pricepi?

Braţul a dispărut.

Camera de primire. Deasupra instrumentelor şi a hărţilor – capete cenuşii, şi galbene, chelboase, coapte. Repede, i-am trecut în revistă dintr-o privire, şi înapoi, de-a lungul coridorului, prin trapă, în sala maşinilor. Fierbinţeală şi larmă de la conductele roşii şi fierbinţi din cauza exploziilor, macaralele gemând într-un dans disperat, beat, tremurul neîntrerupt, abia vizibil al acelor pe indicatoare…

Şi în fine, la tahometru era cel cu fruntea teşită, aplecat deasupra unui carneţel…

— Ascultă… Vacarmul mă obliga să-i urlu în ureche. Ea e aici? Unde e?

În umbra de sub frunte, un zâmbet.

— Ea? Acolo, la radio-telefoane…

M-am repezit într-acolo. Erau trei şi purtau căşti de recepţie cu un soi de aripi. Ea părea cu un cap mai înaltă decât de obicei, înaripată, strălucitoare, zburând – ca walkiriile din vechime. Iar imensele scântei albastre de deasupra, de la antena radio, păreau să vină de la ea, iar mirosul uşor, ca de fulger, al ozonului, tot de la ea.

— Vreau pe cineva… nu, tu… i-am spus ei, gâfâind (de la alergare). Trebuie să transmit un mesaj jos, pe pământ, către hale… Vino, o să ţi-l dictez…

Alături de aparatură era o micuţă cabină ca o cutie. Unul lângă celălalt, la masă. I-am luat mâna şi am strâns-o cu putere.

— Ei? Şi acum ce urmează?

— Nu ştiu. Tu nu-ţi dai seama ce minunat e să zbori fără să ştii unde… să zbori… fără să conteze unde… Iar în curând va veni ora douăsprezece… şi cine ştie ce-o să mai fie? Şi la noapte… Unde o să fim la noapte, tu şi eu? Poate că pe iarbă, pe frunze uscate…

Ea emană scântei albastre şi mirosuri de fulgere, iar tremurul meu devine tot mai violent.

— Notaţi, am spus cu glas tare, încă fără suflare (de la alergare). Ora: unsprezece şi treizeci. Viteză: şaizeci şi opt de mii…

Ea, de sub casca aceea cu aripi, fără să-şi ridice ochii de pe hârtie, încet:

— Aseară ea a venit la mine cu biletul scris de tine… Ştiu… ştiu totul, nu vorbi. Dar copilul e al tău? Şi am trimis-o acolo… deja e în siguranţă, dincolo de Zid. Va trăi…

Înapoi în cabina comandantului. Din nou, noaptea halucinantă, cu un cer negru înstelat şi un soare orbitor; acul ceasului de pe perete, şchiopătând încet, de la un minut la altul; iar totul îmi apare ca în ceaţă, scuturat de cel mai fin, abia perceptibil (doar pentru mine) tremur.

Nu ştiu de ce, mi s-a părut: tot ceea ce urma să se întâmple ar fi bine să fie nu aici, ci mai jos, mai aproape de pământ.

— Opriţi motoarele! am strigat în receptor.

Încă ne mai mişcăm datorită inerţiei, dar mai încet, tot mai încet. Acum Integralul, prins într-o secundă subţire cât un fir de păr, a atârnat un moment nemişcat; apoi firul s-a rupt, iar Integralul a plonjat ca o piatră – în jos, din ce în ce mai repede. Şi a continuat, în tăcere, timp de minute bune, zeci de minute. Mi-am auzit propriul puls. Acul ceasului din faţa ochilor mei s-a târât din ce în ce mai aproape de doisprezece. Şi mi-era limpede: eu eram piatra; I-330 era pământul, iar eu – o piatră, aruncată din mâna cuiva. Şi piatra simte nevoia imperioasă să cadă, să se zdrobească de pământ, să se sfărâme în bucăţi… Dar dacă… Jos, fumul greu şi albastru al norilor deja devenise vizibil… Dacă…

Dar fonograful din mine a ridicat receptorul cu precizie de balama şi a dat comanda: „Viteză redusă”. Piatra s-a oprit din cădere. Şi acum doar cele patru auxiliare inferioare – două în faţă, două în spate – pufăiau obosit, doar cât să neutralizeze greutatea Integralului, iar Integralul s-a oprit în văzduh cu o uşoară vibraţie, bine ancorat, la aproape un kilometru de pământ.

Toţi au dat buzna pe punte (e aproape ora douăsprezece – soneria pentru prânz) şi, aplecându-se peste balustrada din sticlă, înfulecau în grabă lumea necunoscută de jos, de dincolo de Zid. Verde, albastru şi chihlimbariu: pădurile de toamnă, pajiştile, un lac. La marginea farfuriei albastre,

nişte ruine galbene, ca nişte oase, un deget galben, ameninţător, uscat – probabil tumul unei biserici din vechime, miraculos păstrat.

— Priviţi, priviţi! Acolo, în dreapta!

Acolo – în sălbăticia verde – o pată zbura iute ca o umbră maronie. Aveam un binoclu în mână; l-am dus mecanic la ochi: cu iarba până la nivelul piepturilor, cu cozile fluturând în vânt, caii galopau, iar pe spinările lor, acele fiinţe – albe, negre ca pana corbului, cenuşii…

În spatele meu:

— Vă spun eu, am văzut o faţă…

— Haideţi! Povestiţi altcuiva!

— Uitaţi, aici e binoclul…

Dar acum dispăruseră. O sălbăticie verde fără sfârşit…

Iar în sălbăticie – acoperind-o, acoperindu-mă pe mine şi pe toţi ceilalţi – vibraţia ascuţită a unei sonerii: masa de prânz peste un minut, la douăsprezece.

Lumea – împrăştiată în frânturi disparate, instantanee. Pe trepte a zăngănit ecusonul auriu al cuiva – nu-mi pasă: a trosnit sub călcâiul meu. O voce: „Vă spun eu, era un chip!” Un dreptunghi întunecat: uşa deschisă spre camera de primire. Nişte dinţi strânşi, albi, zâmbind ascuţit…

În momentul când ceasul a început să bată, agonizant de încet, fără să respire între bătăi, iar rândurile din faţă deja au început să se mişte – dreptunghiul uşii a fost deodată tăiat de două braţe familiare, nefiresc de lungi:

— Staţi!

Mi s-au înfipt degetele în palmă – I-330 era lângă mine.

— Cine e? Îl cunoşti?

— Nu e… Nu e unul dintre…

Individul s-a urcat pe umerii cuiva. Deasupra sutelor de chipuri – chipul lui, ca sute, mii de altele, totuşi unic.

— În numele Gardienilor… Cei cărora mă adresez, mă aud, fiecare dintre ei mă aude. Vă anunţ pe voi – că noi ştim. Nu vă ştim deocamdată numerele, dar ştim totul. Integralul nu va fi al vostru! Proba de zbor va fi dusă până la capăt; iar voi nu veţi îndrăzni să faceţi nici o mişcare acum: voi, cu mâinile voastre, veţi face asta. Iar după

aceea… De fapt, am terminat.

Tăcere. Dalele pătrate de sub picioare au devenit moi ca de bumbac, la fel şi picioarele mele. Ea e lângă mine – zâmbetul ei complet alb, scântei albastre turbate. Printre dinţi, în urechea mea:

— Ah, aşadar ai făcut-o? Ţi-ai „îndeplinit datoria”? Ah, aşadar…

Mâna i s-a smuls din mâinile mele, casca înaripată de walkirie furioasă era undeva departe în faţă. Singur, tăcut, îngheţat, mă îndrept ca toţi ceilalţi către camera de primire…

— Dar nu, nu eu… n-am vorbit despre asta cu nimeni, cu nimeni în afară de acele pagini albe, mute…

În interiorul meu – neauzit, disperat, tare – am strigat lucrurile acestea către ea. Ea stătea vizavi, de partea cealaltă a mesei, şi n-a lăsat nici o privire de-a ei să mă atingă. Alături de ea, capul chel, galben şi copt al cuiva. Am auzit (I-330 vorbea):

— Nobleţe? Nu, dragă profesore, chiar şi o simplă analiză filologică a cuvântului vă va arăta că nu este altceva decât o relicvă a unor forme feudale străvechi. Iar noi…

Am simţit că pălesc şi toată lumea o să vadă… Dar fonograful din mine a executat cele cincizeci de mişcări de masticaţie stabilite pentru fiecare îmbucătură, m-am încuiat în mine, ca într-o casă antică, netransparentă, am îngrămădit pietre în faţa uşii mele, am tras storurile…

Mai târziu, ţin receptorul de comandă în mâini; şi zbor, într-o ultimă şi glacială agonie, printre nori, în noaptea glacială, înstelat-însorită. Minute, ore. Şi, evident, în tot acest răstimp, la viteză febrilă, motorul logic, neauzit nici măcar de mine, a continuat să lucreze acolo, în interior. Pentru ca deodată, într-un anumit punct din spaţiul albastru, să văd înaintea ochilor: masa mea de scris, şi deasupra ei obrajii ca branhiile ale lui U şi foile uitate ale însemnărilor mele. Şi totul a devenit clar: nimeni în afară de ea… totul era clar.

Ah, dacă aş fi putut ajunge… Trebuie, trebuie să ajung la radio… Căştile înaripate, mirosul de fulger albastru… Îmi

amintesc – îi vorbeam cu glas tare. Şi ţin minte că ea se uita prin mine de parcă aş fi fost făcut din sticlă – de departe:

— Sunt ocupată. Primesc mesaje de jos. Dictează-i ei…

În minuscula cabină, după ce m-am gândit o clipă, am dictat ferm:

— Ora paisprezece patruzeci. Jos! Opriţi motoarele. Totul s-a terminat.

Cabina de comandă. Inima mecanică a Integralului a fost oprită, coborâm în cădere liberă, iar inima mea nu reuşeşte să ţină ritmul căderii; rămâne în urmă, se ridică mai sus, tot mai sus în gâtlej. Nori, apoi o pată verde la distanţă, tot mai verde, mai clară, apropiindu-se în goană de noi… sfârşitul…

Faţa schimonosită de porţelan alb a Constructorului Secund. Probabil că el a fost acela care m-a împins cu toată puterea. Capul meu a lovit ceva, apoi, în cădere, privirile mi s-au întunecat, am auzit ca prin ceaţă:

— Toate motoarele – viteză maximă!

Un salt ascuţit în sus… Nu-mi mai amintesc nimic altceva.

Însemnarea treizeci şi cinci

SUBIECTE:
Într-un cerc
Un morcov
O crimă

N-am dormit toată noaptea. Toată noaptea am avut un singur gând în minte… După cele de ieri, capul mi-e bandajat strâns. Dar nu: nu e un bandaj – e un inel; un inel necruţător din oţel de sticlă nituit pe capul meu, iar eu sunt prins în acest cerc ferecat. Trebuie s-o omor pe U. Să o omor şi apoi să mă duc la cealaltă şi să-i spun: „Acum mă crezi?”. Cel mai dezgustător lucru dintre toate este că a ucide este oarecum murdar, primitiv. Să-i crăp capul cu

ceva – gândul îmi dă o senzaţie ciudată că am ceva respingător de dulce în gură, şi nu-mi pot înghiţi saliva, o tot scuip în batistă, iar gura mi-e uscată.

În dulapul meu era o tijă grea de piston care plesnise după turnare (trebuia să analizez la microscop structura rupturii). Mi-am făcut însemnările sul (să mă citească până la ultima literă), am vârât înăuntru tija de piston şi m-am dus jos. Casa scărilor era interminabilă, scările dezgustător de alunecoase, lichide; îmi ştergeam buzele cu batista în continuu…

Jos. Inima mi s-a prăbuşit. M-am oprit, am scos tija şi m-am apropiat de masa de control…

U nu era acolo: o scândură goală, de gheaţă. Mi-am amintit că lucrul fusese oprit peste tot pentru astăzi; toată lumea trebuia să se prezinte pentru Operaţie. Desigur, nu exista nici un motiv ca ea să fie acolo – n-avea pe cine înregistra.

În stradă. Vânt. Cerul e din dale de fontă zburătoare. Şi – ca şi ieri la un moment dat – lumea s-a spart în bucăţi ascuţite, separate, independente, iar fiecare, în căderea ei vertiginoasă, se oprea pentru o secundă, atârna în faţa mea în văzduh şi se topea fără urmă.

Ca şi cum literele negre, precise de pe această pagină ar fi început deodată să se mişte, să se împrăştie de groază, şi să nu rămână nici un cuvânt, nimic altceva decât o aiureală fără sens: înspăim-pest-sări… Mulţimea din stradă era la fel de împrăştiată, nu în rânduri – mişcându-se înainte, înapoi, în diagonală, de-a curmezişul.

Şi nu mai e nimeni. Şi pentru un moment, goana cu capetele în jos, totul, a înţepenit. Acolo, la al doilea etaj, într-o cuşcă de sticlă suspendată în aer, un bărbat şi o femeie, sărutându-se în picioare, femeia cu întregul ei trup frânt spre spate. Este pentru totdeauna, pentru ultima dată…

După un colţ, o tufă agitată, ascuţită de capete. Deasupra capetelor, separat, pe un steag, cuvintele: „Jos maşinile! Jos Operaţia!” Şi separat (de mine) – eu, cu un gând fugitiv: Oare toţi sunt plini de o durere care poate fi

smulsă din ei doar o dată cu inima lor?

Toţi trebuie să facă ceva înainte de... Şi pentru o secundă nu mai exista nimic pe lume decât mâna mea brutală ţinând tija aceea din fontă.

Un băieţandru – avântat cu totul înainte – cu o umbră sub buza de jos. Buza de jos este întoarsă în sus ca o manşetă a unei mâneci suflecate. Toată faţa e schimonosită, întoarsă pe dos, plânge cu glas tare, încercând să fugă de cineva cât îl ţin picioarele – şi tropotul de paşi care îl urmează...

Băiatul mi-a amintit: da, U trebuie să fie la şcoală astăzi, trebuie să mă grăbesc. Am alergat până la cele mai apropiate scări de intrare la trenul subteran.

La intrare, cineva, din fugă:

— Nu merge! Trenurile nu circulă astăzi! Acolo...

Am coborât. Un delir total. Sclipiri de sori din cristal cu muchii şlefuite. Peronul înţesat de capete. Un tren gol, nemişcat.

În liniştea aceea – un glas. Al ei. N-o puteam vedea, dar cunoşteam această voce flexibilă, ca un bici – şi undeva, triunghiul ascuţit al sprâncenelor ridicate către tâmple... Am strigat:

— Lăsaţi-mă! Lăsaţi-mă să trec! Trebuie să...

Dar degetele cuiva mi s-au înfipt în braţe, în umeri, ţintuindu-mă. Şi în mijlocul tăcerii, am auzit glasul:

— Fugiţi sus! Vă vor vindeca, veţi fi umpluţi până la refuz cu fericire, şi, sătui, veţi moţăi în tihnă, sforăind la unison – nu auziţi deja măreaţa simfonie a sforăitului? Oameni caraghioşi! Ei vor să vă elibereze de toate acele semne de întrebare chinuitoare, care vă încolăcesc ca nişte viermi. Şi voi staţi aici şi mă ascultaţi pe mine. Grăbiţi-vă sus, către Marea Operaţie! Ce vă pasă dacă am să rămân aici singură? Ce vă priveşte dacă nu vreau ca alţii să dorească pentru mine, dacă vreau să doresc eu pentru mine, dacă îmi doresc imposibilul...

Un alt glas, lent, greoi:

— Ah! Imposibilul? Asta înseamnă să alergăm după fanteziile tale stupide, care îşi flutură cozile pe sub nasul nostru? Nu, o să le apucăm de coadă şi o să le zdrobim, şi

apoi…

— Apoi o să le înghiţiţi şi o să sforăiţi, şi veţi avea nevoie de o altă coadă sub nas. Se spune că cei din vechime aveau un animal numit asin. Ca să îl forţeze să meargă înainte, tot timpul înainte, îi legau de hulubă în faţa lui un morcov pe care nu-l putea apuca. Şi dacă ajungea la el şi îl mânca…

Deodată, cleştele şi-a slăbit strânsoarea. M-am aruncat spre mijlocul mulţimii, acolo de unde vorbea ea. Dar în acel moment totul s-a învălmăşit şi s-a auzit un strigăt din spate.

— Vin aici, vor intra aici! Lumina a făcut o flamă şi s-a stins – cineva a tăiat firul. O avalanşă de trupuri, ţipete, gemete, capete, degete…

Nu ştiu cât timp ne-am rostogolit prin conducta subterană. În fine, scări, o lumină difuză care devine tot mai strălucitoare, şi din nou în stradă, în evantai, care încotro.

Apoi – singur. Vânt, amurg cenuşiu – jos, chiar deasupra capetelor. Pe sticla udă a pavajului, adânci, adânci, luminile răsturnate, zidurile, siluete mişcându-se cu picioarele în sus. Şi tija aceea din mâna mea, incredibil de grea, trăgându-mă în adâncuri, până la fund.

Jos, la masa de control U tot nu era, şi camera ei era goală, în întuneric.

Am urcat în camera mea şi am aprins lumina. Tâmplele mi se zbăteau în cercul strâns al inelului, eram încă ferecat în acelaşi cerc: masa, pe masă sulul alb; pat, uşă, masă, sul alb… În camera din stânga storurile erau lăsate. În dreapta, o chelie ţuguiată era aplecată peste o carte, fruntea era o parabolă imensă şi galbenă. Cutele de pe frunte – un şir de linii galbene, indescifrabile. Uneori ochii ni se întâlneau, şi atunci simţeam: liniile acelea aveau legătură cu mine.

S-a întâmplat exact la ora douăzeci şi unu. U a venit singură la mine. Doar un lucru mi-a rămas clar întipărit în memorie: respiram atât de tare încât îmi auzeam propria respiraţie, şi am tot încercat să o domolesc, dar n-am putut.

Ea s-a aşezat, şi-a întins unifa pe genunchi. Branhiile trandafiriu-maronii tresăltau.

— Ah, dragul meu… aşadar, este adevărat că ai fost rănit? De îndată ce am aflat, imediat am… Tija de fontă era în faţa mea pe masă. Am sărit în sus respirând şi mai tare. Ea a auzit, s-a oprit în mijlocul frazei, şi tot aşa, fără nici un motiv, s-a ridicat în picioare. Deja vedeam pe capul ei locul unde aveam să lovesc… Un gust neplăcut de dulce în gura mea… Batista mea… dar nu aveam batistă; am scuipat pe jos.

Cel de dincolo de peretele din dreapta avea, cu ridurile aţintite spre mine. El nu trebuie să vadă, ar fi şi mai dezgustător dacă el o să vadă. Am apăsat butonul – ce mai conta dacă nu aveam nici un drept să o fac, acum era totuna – şi storurile au căzut.

E clar că ea a priceput şi s-a repezit către uşă. Dar i-am anticipat mişcarea – şi, respirând zgomotos, cu ochii fixaţi tot timpul pe acel loc de pe capul ei…

— Ai… ai înnebunit! Să nu îndrăzneşti…

S-a dat înapoi, s-a aşezat, sau, mai degrabă, a căzut pe pat, şi-a strâns mâinile prinse una de cealaltă între genunchi, tremurând. Întins ca un arc, încă fixând-o cu privirea, am întins mâna spre masă – doar mâna mi s-a mişcat – şi am apucat tija.

— Te implor! Doar o zi… o zi! Mâine… mâine mă duc şi fac totul…

Despre ce tot vorbea? Am ridicat mâna…

Şi eu consider că am omorât-o. Da, necunoscuţii mei cititori, aveţi dreptul să mă numiţi un criminal. Ştiu cu siguranţă că aş fi dat drumul mâinii să o lovească în cap dacă ea n-ar fi strigat deodată:

— Te rog… pentru numele… Sunt de acord… eu… doar o clipă.

Cu mâinile tremurânde, şi-a scos unifa. Trupul ei mare, galben, flasc s-a împrăştiat pe pat… Şi abia acum am priceput: ea credea că am lăsat storurile… că eu voiam să…

Asta era ceva atât de neaşteptat, atât de absurd, încât am izbucnit în râs. Deodată arcul acela strâns în mine a plesnit, mâna mi-a atârnat fără vlagă, tija a căzut cu

zgomot pe jos. Şi am învăţat din proprie experienţă că râsul era cea mai puternică armă: râsul poate ucide orice – chiar şi crima.

M-am aşezat la masă şi am râs – un râs disperat, un ultim râs – şi nu puteam vedea nici o cale de ieşire din această situaţie fără noimă. Nu ştiu cum ar fi luat totul sfârşit dacă aş fi urmat o cale firească, dar deodată a apărut un element nou, exterior: a sunat telefonul.

M-am repezit şi am apucat receptorul. Poate era ea? Dar o voce necunoscută a zis:

— Doar o secundă.

Un zumzet fără sfârşit, chinuitor. De departe, paşi grei, apropiindu-se, din ce în ce mai răsunători, mai plumbuiţi. Şi…

— D-503? Uh-uh… Îţi vorbeşte Binefăcătorul. Prezintă-te imediat la mine!

Cling – receptorul a căzut în furcă – cling.

U încă mai era întinsă pe pat, cu ochii închişi, cu branhiile desfăcute într-un zâmbet larg. I-am adunat hainele, i le-am aruncat, şi, printre dinţi:

— Ţine! Repede, repede!

Ea s-a ridicat în cot, sânii s-au pleoştit într-o parte, ochii i s-au holbat, era toată ca de ceară.

— Ce?

— Exact ce-ai auzit. Hai, grăbeşte-te să te îmbraci!

Strânsă ca într-un nod, încleştându-se de rochie, cu vocea gâtuită:

— Întoarce-te cu spatele…

M-am întors, mi-am sprijinit fruntea de peretele din sticlă. Lumini, siluete, scântei tremurau în oglinda neagră şi umedă. Nu, e vorba de mine, tremurul e în mine… De ce m-o fi chemat El? Să fi aflat deja despre ea, despre mine, despre tot?

U, îmbrăcată, era la uşă. Am făcut doi paşi către ea, şi i-am strâns mâinile de parcă voiam să storc din ele tot ce aveam nevoie.

— Ascultă… Numele ei – ştii la cine mă refer – le-ai dat numele ei? Nu? Dar vreau adevărul – trebuie să ştiu… Nu-

mi pasă… doar adevărul…

— Nu.

— Nu? Dar de ce… dacă tot te-ai dus acolo şi ai raportat…

Buza ei de jos s-a răsfrânt deodată, ca aceea a băieţandrului, şi pe obraji – picături…

— Pentru că eu… Îmi era teamă că… dacă o numesc… ai putea… ai înceta să mă iub… Oh, nu pot – n-aş fi putut…

Am ştiut că era adevărul. Un adevăr absurd, ridicol, omenesc! Am deschis uşa.

Însemnarea treizeci şi şase

SUBIECTE:
Pagini goale
Dumnezeul creştin
Despre mama mea

E ciudat – parcă ar fi o pagină albă în capul meu. Nu-mi amintesc drumul până acolo, cum am aşteptat (ştiu că am aşteptat), nimic, nici măcar un singur sunet, sau faţă, sau gest. De parcă toate liniile care mă conectau cu lumea fuseseră tăiate.

Îmi amintesc doar cum stăteam în faţa Lui şi mă îngrozea ideea să-mi ridic ochii: am văzut doar mâinile Lui imense, ca din fontă, pe care le ţinea pe genunchi. Mâinile acelea păreau să fie grele chiar şi pentru El, îndoindu-i genunchii. Şi-a mişcat încet degetele. Faţa îi era undeva foarte sus, într-o ceaţă, şi mi s-a părut că vocea Lui nu bubuia ca un tunet, nu m-a asurzit, ci era ca o voce obişnuită de om, doar pentru că venea până la mine de la o atât de mare înălţime.

— Aşadar… şi dumneata? Dumneata… constructorul Integralului? Dumneata, cel care trebuia să devii cel mai mare dintre conchistadori? Dumneata, cel al cărui nume

urma să deschidă un nou, un magnific capitol al istoriei Statului Unic... Dumneata?

Sângele mi-a năvălit în cap, în obraji. Din nou, o pagină albă – nimic decât pulsul în tâmple şi vocea răsunătoare de sus, dar nici un cuvânt. Doar atunci când El a încetat să vorbească, mi-am revenit. Am văzut: mâna s-a mişcat cu o greutate de o sută de tone – s-a urnit încet – un deget s-a îndreptat către mine.

— Ei? De ce taci? E aşa sau nu e? Un călău?

— Aşa e, am răspuns supus. Apoi am auzit fiecare cuvânt pe care El l-a rostit:

— Ah, bine! Crezi că mi-e frică de acest cuvânt? Ai încercat vreodată să-l scoţi din crusta lui şi să vezi ce e înăuntru? Am să-ţi arăt eu. Aminteşte-ţi: un deal albastru, o cruce, o mulţime. Unii deasupra, stropiţi cu sânge, bat în cuie un trup pe o cruce; alţii dedesubt, stropiţi cu lacrimi, privesc la toate acestea. Nu ţi se pare că rolul celor de sus este cel mai dificil, cel mai important? Dacă n-ar fi ei, ar mai fi avut loc această tragedie maiestuoasă? Erau ponegriţi de către mulţimea ignorantă: dar pentru acest lucru autorul tragediei – Dumnezeu – ar fi trebuit să-i răsplătească pe toţi mult mai generos. Şi ce mai spui despre Dumnezeul creştin, cel mai milostiv, cel care îi arde la foc mic în Iad pe cei care nu se supun? El nu era un călău? Şi a fost oare numărul celor arşi pe rug de către creştini mai mic decât numărul de creştini arşi pe rug? Totuşi – înţelegi dumneata – acest Dumnezeu a fost glorificat timp de secole ca fiind un Dumnezeu al iubirii. Absurd? Nu, dimpotrivă. Este o mărturie a înţelepciunii inextirpabile a omului, scrisă în sângele lui. Chiar şi atunci – sălbatic, păros – el a înţeles: dragostea adevărată, algebrică faţă de umanitate, este inevitabil inumană; iar semnul distinctiv inevitabil al adevărului este cruzimea acestuia. La fel cum semnul inevitabil al focului este faptul că arde. Arată-mi un foc care să nu ardă. Hai, împotriveşte-te, demonstrează contrariul!

Cum aş fi putut să îl contrazic? Cum puteam să fac aşa ceva, când acestea erau (până mai ieri) propriile mele idei,

cu diferenţa că eu n-am fost niciodată capabil să le înzestrez cu o armură atât de strălucitoare, impenetrabilă? Am tăcut…

— Dacă asta înseamnă că eşti de acord cu mine, atunci hai să vorbim ca nişte oameni adulţi, după ce au plecat copiii la culcare: hai să dăm pe faţă totul, până la capăt. Te întreb: pentru ce se tot roagă, la ce tot visează, ce tot aşteaptă oamenii încă din fragedă copilărie? Au tot aşteptat să apară cineva să le spună, o dată pentru totdeauna, ce este fericirea, şi apoi să îi lege de ea cu un lanţ. Ceea ce facem noi acum nu este tocmai acest lucru? Vechiul vis despre paradis… Aminteşte-ţi: cei din paradis nu mai cunosc dorinţa, nu mai ştiu ce e mila sau dragostea. Mai există doar cei binecuvântaţi, cu imaginaţia extirpată (acesta este singurul motiv pentru care sunt binecuvântaţi) – îngeri, sclavi supuşi ai lui Dumnezeu… Iar acum, chiar când am reuşit să atingem acest vis, când am pus mâna pe el (El şi-a încleştat mâna: dacă ar fi prins o piatră în acea încleştare ar fi scos apă din ea), când tot ce mai rămânea de făcut era să jupuim prada şi să tăiem în bucăţi – chiar în acel moment dumneata… dumneata…

Vocea cu ecou de fontă s-a oprit brusc. Eu eram roşu ca o bară din fier pe o nicovală sub bătaia unui ciocan. Ciocanul a rămas atârnat în tăcere, iar aşteptarea era şi mai înfricoşă…

Apoi, deodată:

— Câţi ani ai?

— Treizeci şi doi.

— Dar naivitatea dumitale este pe măsura cuiva care ar avea jumătate din vârsta asta – cineva de şaisprezece ani! Nu ţi-a trecut chiar niciodată prin cap că ei – încă nu le ştim numele, dar sunt sigur că o să le aflăm de la tine – că ei au avut nevoie de dumneata doar în calitatea dumitale de Constructor al Integralului? Că te-au folosit doar pentru a…

— Nu! Nu! am strigat.

Ca şi cum mi-aş fi ridicat mâinile să mă apăr de un glonţ tras către mine: ca şi cum încă aş mai fi auzit încă ridicolul „Nu”, dar glonţul ar fi trecut prin mine, iar eu aş fi fost deja

prăbuşit pe jos.

Da, da – Constructorul Integralului… Da, da… şi imediat mi-am adus aminte de figura furioasă a lui U cu branhiile ei cărămizii, în dimineaţa aceea când erau amândouă în camera mea…

Mi-am amintit clar: am râs şi mi-am ridicat privirea. Înaintea mea stătea un om chel, chel ca Socrate, cu picături mici de transpiraţie pe capul său chel.

Ce simplu era totul. Ce maiestuos de banal şi ridicol de simplu.

Râsul m-a înăbuşit şi s-a sfărâmat în pufnituri ca de tuse. Mi-am acoperit gura cu mâna şi m-am repezit afară.

Trepte, vânt, umezeală, fragmente de lumini, feţe şi, din fugă: Nu! Să o văd! Măcar o dată să o mai văd!

Şi aici din nou e o pagină albă. Nu-mi pot aminti decât un singur lucru – picioare. Nu oameni – picioare. Sute de picioare căzând de undeva jos, pe pavaj, tropotind în dezordine, fără ritm, o ploaie grea de picioare. Şi un cântec vesel, poznaş, şi un strigăt – probabil către mine:

— Hei, hei! Vino încoace, la noi!

Apoi o piaţă pustie, plină, înţesată cu vânt dens. În mijloc, o masă mată, greoaie, îngrozitoare – Maşina Binefăcătorului. Şi dinspre ea, un ecou ciudat, parcă neaşteptat în mine: o pernă de un alb ameţitor, pe pernă un cap, lăsat pe spate, cu ochii pe jumătate închişi; linia ascuţită, dulce a dinţilor… Şi toate acestea par legate absurd, îngrozitor de Maşină – ştiu în ce fel, dar încă refuz să văd, să numesc acest fel cu glas tare – nu vreau, nu.

Mi-am închis ochii şi m-am aşezat pe scările care duc până sus la Maşină. Cred că plouase. Aveam faţa udă. De undeva, din depărtare, ţipete înăbuşite. Dar nimeni nu mă aude pe mine, nimeni nu mă aude cum ţip: „Salvaţi-mă de asta – salvaţi-mă!”

Dacă aş fi avut o mamă, ca oamenii din vechime: a mea – da, exact – mama mea. Pentru care să fiu nu Constructorul Integralului, nici numărul D-503 şi nici o moleculă a Statului Unic, ci o simplă fiinţă omenească, o bucată din ea însăşi, călcată în picioare, strivită, aruncată…

Şi să bat pe cineva în cuie, sau să fiu eu bătut în cuie – poate că e totuna – pentru ca ea să audă ceea ce nu a mai auzit nimeni, pentru ca gura ei de femeie bătrână, strâns lipită, încreţită…

Însemnarea treizeci şi şapte

SUBIECTE:
Un infuzor
Sfârşitul lumii
Camera ei

Dimineaţă, în sala de mese, vecinul meu din stânga mi-a spus şoptind înspăimântat:

— Mâncaţi odată! Se uită la dumneavoastră!

Cu un efort enorm m-am silit să zâmbesc. Şi am simţit lucrul acesta ca pe o crăpătură pe faţă: am zâmbit, marginile crăpăturii s-au lărgit, pricinuindu-mi o durere tot mai mare…

Apoi, imediat ce am ridicat un cubuleţ de mâncare în furculiţă, mâna mi-a tremurat şi furculiţa s-a lovit cu zgomot de marginile farfuriei. Şi în acel moment mesele, pereţii, vasele, şi chiar aerul, totul a zdrăngănit şi a răsunat, iar afară un vuiet imens, rotund, de fier, până la cer, pe deasupra capetelor, pe deasupra clădirilor, stingându-se încet în depărtare, în cercuri mici, şterse, precum cercurile de pe suprafaţa apei.

Am văzut chipuri care s-au albit dintr-o dată, s-au decolorat, guri care s-au oprit în mijlocul mişcării, furculiţe îngheţate în aer.

Apoi totul a fost cuprins într-o învălmăşeală, a deraiat de pe şinele seculare. Toţi au sărit în picioare (fără a cânta Imnul) mestecând fără ritm, înghiţind în grabă, înecându-se, agăţându-se unul de altul.

— Ce-i? Ce s-a întâmplat? Ce? Şi, ca nişte fragmente răvăşite ale unei Maşini care a fost odată armonioasă, măreaţă, s-au bulucit jos, la elevatoare, spre scări: paşi,

frânturi de cuvinte, ca nişte bucăţi dintr-o scrisoare ruptă măturate de vânt…

Oamenii ieşeau în grabă şi din celelalte clădiri, iar într-un minut bulevardul arăta ca un strop de apă sub microscop: infuzori închişi în picătura aceea ca din sticlă, transparentă, alergând toţi dezorientaţi, în sus, în jos, în toate părţile.

— Aha! a răsunat strigătul triumfător al cuiva.

Înaintea mea, o ceafă şi un deget arătând către cer – îmi amintesc cât se poate de clar unghia galben-trandafirie şi în josul ei o semilună albă, ca o lună ieşind de după orizont. Şi, parcă urmând acul unei busole, mii de ochi s-au îndreptat în sus către cer.

Acolo, încercând parcă să scape de vreo urmărire invizibilă, norii zburau, strivindu-se, trecând unul peste celălalt, şi, ascunse printre nori, aerourile întunecate ale Gardienilor cu tuburile de observaţie atârnând, ca nişte trompe negre de elefanţi – şi, mai departe – spre apus, ceva asemănător cu…

La început nimeni nu înţelegea ce este. Nici chiar eu, care (din nefericire) ştiam mai mult decât ceilalţi, nu înţelegeam. Era ca un roi enorm de aerouri negre: puncte abia vizibile şi rapide la o înălţime incredibilă. Aproape, tot mai aproape; sunete guturale, răguşite de sus – şi, în cele din urmă, deasupra capetelor noastre – păsări. Triunghiurile lor ascuţite, negre, căzătoare umpleau cerul. Furtuna le arunca în jos, s-au aşezat pe cupole, pe acoperişuri, pe stâlpi, pe balcoane.

— Aha!

Ceafa triumfătoare s-a întors şi l-am văzut pe omul cu fruntea teşită, care privea pe sub sprâncene. Dar faţa lui nu mai era la fel ca înainte, era acum plină de un mănunchi de raze, ca nişte fire de păr – în jurul ochilor, al buzelor: zâmbea.

— Înţelegeţi? a strigat către mine prin şuierul vântului, printre aripi, printre croncănituri. Vă daţi seama? Zidul. Zidul a fost aruncat în aer! În-ţe-le-geţi?

Pe lângă noi, undeva în fundal, siluete alergând repede înăuntru, în case. În mijlocul străzii, o avalanşă rapidă,

părând totuşi înceată (datorită greutăţii lor) avalanşa celor operaţi, mărşăluind către apus.

Mănunchiuri de raze în jurul buzelor, a ochilor. L-am apucat de mână.

— Ascultaţi, ea unde-i, unde e I-330? E acolo, dincolo de Zid? Sau… Eu trebuie… auziţi? Imediat, nu pot…

— Aici, a strigat vesel, parcă beat – dinţi puternici, galbeni… Ea e aici, în oraş, în mijlocul acţiunii. Ohoho – noi acţionăm!

Care noi? Eu cine sunt?

Pe lângă el mai erau vreo cincizeci asemenea – ieşiţi de pe sub sprâncenele lor întunecate, zgomotoşi, veseli, cu dinţi puternici. Înghiţind furtuna cu gurile deschise, agitând în mâini nişte electrocutoare aparent inofensive (de unde le-or fi luat?), şi ei mergeau către apus, în urma celor operaţi, dar dându-le ocol – pe bulevardul patruzeci şi opt – paralel cu ei.

Împiedicându-mă în rafalele puternice, încâlcite, de vânt, am alergat către ea. Pentru ce? Nu ştiu. M-am împiedicat. Străzi goale, un oraş străin, sălbatic, un cor triumfător de ţipete de păsări, sfârşitul lumii. Prin pereţii din sticlă ai unor case am văzut (mi s-au întipărit fără voie în memorie) numere-bărbaţi şi numere-femei împreunându-se fără ruşine – fără să lase storurile, fără cupoane, în miezul zilei…

O clădire, cea în care locuia ea. O uşă căscată, dezordine. Jos, la biroul de control, nimeni. Elevatorul era blocat undeva în puţ. Tremurând, am fugit sus pe scările fără sfârşit. Un coridor. Repede – ca spiţele unei roţi – cifrele de pe uşi: 320, 326, 330… I-330, aici!

Şi, înainte să intru, prin uşa de sticlă am văzut totul în cameră răvăşit, încurcat, mototolit. Un scaun răsturnat în grabă, cu picioarele în aer, ca un animal mort. Patul – împins oarecum absurd de lângă perete. Pe jos – petale de taloane roz aruncate, călcate în picioare.

M-am aplecat, am ridicat unul, altul, al treilea: pe toate era trecut D-503. Eu eram pe fiecare dintre ele, picături din mine, topite, revărsate dincolo de margine. Şi asta era tot ce mai rămăsese…

Nu ştiu de ce, dar era imposibil să le las pe jos, să fie călcate în picioare. Am mai adunat un pumn, le-am pus pe masă, le-am netezit cu grijă, m-am uitat la ele… şi am râs.

N-am ştiut asta până acum, dar acum ştiu, şi ştiţi şi voi: râsul poate avea culori diferite. Este doar un ecou al unei explozii îndepărtate din tine. Poate fi festiv – artificii roşii, albastre şi aurii; sau fragmente rupte de trup omenesc aruncate în sus…

Un nume complet necunoscut de pe un cupon mi-a străfulgerat privirea. Nu-mi amintesc numărul, doar litera: F. Am măturat toate cupoanele de pe masă, am călcat pe ele – pe mine – cu călcâiul, aşa, şi am ieşit…

Am stat mult timp pe coridor, lângă uşă, aşteptând ceva. Din stânga s-au auzit paşi târşiţi. Un bătrân: cu faţa ca un balon spart, gol, dezumflat şi încreţit – şi ceva transparent încă mai prelingându-se lin în jos. Încet, vag, am înţeles – lacrimi. Şi abia când bătrânul acela era deja departe, mi-am amintit şi am strigat:

— Aşteptaţi… ascultaţi, ştiţi cumva? Numărul I-330…

Bătrânul s-a întors, a dat din mână deznădăjduit şi a şchiopătat mai departe…

Pe înserate m-am întors acasă. La asfinţit, cerul se contracta în fiecare secundă în câte un spasm albastru, palid. Dintr-acolo răzbătea un vuiet surd. Acoperişurile erau învelite cu nişte tăciuni negri, stinşi – păsările.

M-am întins pe pat şi, ca o fiară greoaie, somnul m-a strivit, m-a înăbuşit.

Însemnarea treizeci şi opt

SUBIECTE:

Nu ştiu – poate doar unul: o ţigară aruncată

Când m-am trezit, lumina strălucitoare mi-a provocat dureri de ochi. I-am închis strâns. În capul meu era o ceaţă ciudată, albastră, caustică. Totul e în ceaţă. Şi prin ceaţă: „Dar eu n-am aprins lumina! Cum…”

Am sărit în picioare. La masă, cu bărbia sprijinită în palmă, stătea I-330, privindu-mă cu un zâmbet îngheţat.

Acum scriu la aceeaşi masă. Acele zece sau cincisprezece minute, răsucite cu brutalitate în cel mai strâns arc, au trecut de mult. Şi, totuşi, mi se pare că uşa abia s-a închis din urma ei, şi că încă aş mai putea s-o prind din urmă, şi s-o apuc de mâini – iar ea să râdă şi să spună…

I-330 stătea la masă. M-am repezit către ea.

— Tu, tu! Am fost – am văzut camera ta – am crezut că…

Dar în mijlocul vorbei m-am lovit de suliţele imobile, ascuţite ale genelor. M-am oprit, amintindu-mi: aşa mă privise şi în acea zi, la bordul Integralului. Şi totuşi acum, într-o singură secundă, trebuie să fac cumva să-i spun – să o fac să mă creadă – altfel niciodată nu voi…

— Ascultă-mă, trebuie… Trebuie să-ţi spun totul… Nu, doar o clipă, să beau puţină apă…

Gura îmi era uscată de parcă era căptuşită cu sugativă. Am încercat să-mi torn puţină apă, dar n-am putut. Am pus paharul pe masă şi am luat toată carafa cu amândouă mâinile.

Acum am văzut: fumul albastru era de la ţigara ei. A dus-o la gură, a tras în piept, a înghiţit lacom fumul, aşa cum am înghiţit eu apa, şi a zis:

— Nu-i nevoie. Taci. Nu contează. Vezi, am venit oricum. Ei mă aşteaptă jos. Şi tu vrei ca în ultimele noastre minute să…

Şi-a aruncat ţigara jos pe podea, s-a lăsat toată pe spate peste braţul fotoliului (butonul era acolo, pe perete, şi era greu de ajuns la el). Şi îmi amintesc cum scaunul s-a înclinat, iar două dintre picioare s-au ridicat de pe podea. Apoi storurile au căzut.

Ea s-a apropiat, m-a îmbrăţişat strâns. Genunchii ei prin rochie – otrava lentă, caldă, gingaşă, care învăluie totul…

Apoi deodată… Se întâmplă uneori să te fi scufundat complet într-un vis dulce, cald şi, deodată, te înţeapă ceva, tresari şi eşti complet treaz. Aşa şi acum: cupoanele roz călcate în picioare pe jos, în camera ei, şi pe unul dintre ele – litera F şi nişte cifre… S-au încâlcit în mine într-un singur

ghem, şi nici acum nu ştiu ce sentiment a fost acela, dar am strâns-o astfel încât s-o aud cum scoate un ţipăt de durere…

Încă un minut – dintre acele zece sau cincisprezece pe perna aceea ameţitor de albă – capul ei lăsat pe spate cu ochii pe jumătate închişi; linia dulce, ascuţită a dinţilor. Şi în tot acel timp, senzaţia aceea persistentă, absurdă, chinuitoare că ceva nu trebuie… nu trebuie pomenit acum. Şi o strâng tot mai dulce, tot mai crud – petele albastre de pe degetele mele devin tot mai adânci, mai strălucitoare…

Fără să-şi deschidă ochii (am observat chestia asta), a spus:

— Am auzit că ai fost la Binefăcător ieri. Aşa e?

— Da, aşa este.

Apoi ochii i s-au deschis larg, şi mi-a făcut plăcere să văd cât de repede faţa ei a devenit palidă, fără contur, a dispărut: nimic altceva decât ochii.

I-am spus totul. Şi, nu ştiu de ce – ba nu, nu-i adevărat, ştiu de ce – un lucru nu i-am spus: cuvintele pe care El le-a rostit la sfârşit. Că ei n-au avut nevoie de mine decât pentru…

Treptat, ca o imagine fotografică la developare, i-a apărut chipul: obrajii ei, linia albă a dinţilor, buzele. Ea s-a ridicat şi s-a îndreptat către uşa cu oglindă a dulapului.

Gura mi s-a uscat din nou. Mi-am turnat nişte apă, dar mi se făcuse greaţă. Am pus paharul înapoi pe masă şi am întrebat:

— Pentru asta ai venit – asta voiai să afli?

Triunghiul ironic, ascuţit al sprâncenelor ei ridicat până la tâmple m-a privit din oglindă. S-a întors să-mi spună ceva, dar n-a mai zis nimic.

Nu mai era nevoie. Ştiam.

Să-mi iau rămas bun? Mi-am mişcat picioarele străine, am atins scaunul, care a căzut răsturnat, mort, ca şi celălalt, din camera ei. Buzele ei erau reci, la fel de reci cum fusese la un moment dat duşumeaua aici, lângă patul meu.

Iar când ea a plecat, m-am aşezat pe podea şi m-am

aplecat deasupra ţigării ei aruncate.

Nu mai pot să scriu – nu mai vreau!

Însemnarea treizeci şi nouă

SUBIECT:
Sfârşitul

Toate acestea au fost ca un ultim grăunte de sare aruncat într-o soluţie saturată: cu repeziciune, ca nişte ace, cristalele au început să se formeze, să se congeleze, să se solidifice. Şi îmi era clar: totul e decis – mâine dimineaţă voi face asta. E totuna cu a mă sinucide, dar poate că este singura cale până la o renaştere. Pentru că doar ceea ce a fost ucis poate fi reînviat.

Spre asfinţit, cerul se cutremura în fiecare secundă în câte un spasm albastru. Capul îmi ardea şi îmi bubuia. Am stat aşa toată noaptea, adormind abia la şapte dimineaţa, atunci când întunericul s-a retras, devenind verde, şi am văzut acoperişurile pline de păsări.

M-am trezit la zece – evident că nu fusese nici o sonerie astăzi. Un pahar cu apă – cel de aseară – era aşezat pe masă. L-am băut lacom şi am alergat afară: trebuia s-o fac repede, cât de repede puteam.

Cerul era gol, albastru, devorat cu totul de furtună. Colţuri zimţuite de umbre, totul decupat din aerul albastru al toamnei, subţire, prea fragil să poată fi atins, altfel ar pocni, s-ar pulveriza într-un praf de sticlă care s-ar risipi. La fel era şi în mine: nu trebuie să gândesc, nu trebuie să gândesc, nu trebuie să gândesc, sau…

Şi n-am gândit. Poate că nici nu vedeam cum trebuie, doar înregistram. Acolo, pe pavaj, au apărut de undeva crengi cu frunze verzi, chihlimbarii, purpurii. Sus, încrucişându-şi calea, păsările şi aerourile aruncându-se încoace şi încolo. Aici – capete, guri deschise, ramuri fluturând ca nişte braţe. Toate acestea poate că au ţipat,

au croncănit, au zumzăit…

Apoi străzile pustii – măturate parcă de vreo molimă. Mi-amintesc că m-am împiedicat de ceva insuportabil de moale, docil, însă nemişcat. M-am aplecat – un cadavru. Era întins pe spate, cu picioarele îndoite şi desfăcute ca o femeie. Chipul…

Am recunoscut buzele groase, negroide, care chiar şi acum păreau să mă împroaşte cu râsul lor. Cu ochii închişi strâns, îmi râdea în faţă. Într-o clipă am păşit peste el şi am fugit, pentru că nu mai puteam suporta, trebuia s-o fac odată, cât mai repede, altfel – simţeam asta – o să plesnesc, o să mă răsucesc ca o şină supraîncărcată…

Din fericire, mai aveam doar vreo douăzeci de paşi: iată semnul cu litere aurii – BIROUL GARDIENILOR. Pe prag m-am oprit, am tras adânc aer în piept – cât de mult am putut – şi am intrat.

Înăuntru, pe coridor, era un şir interminabil de numere, unii cu foi de hârtie, alţii cu caiete groase de însemnări în mâini. Înaintau încet – un pas, doi – apoi se opreau din nou.

M-am agitat de-a lungul şirului de oameni. Capul parcă mi se despica de durere, apucam oamenii de coate, îi imploram ca un bolnav care imploră să i se dea mai repede ceva care să îi curme suferinţa după o singură clipă de durere fără margini.

O femeie cu o curea strânsă bine peste unifă, cu cele două emisfere ale şezutului mişcându-se continuu dintr-o parte în alta, ca şi cum ar fi avut ochi tocmai acolo, a pufnit către mine:

— Îl doare burta! Duceţi-l la toaletă, acolo, al doilea etaj pe dreapta…

Toţi au izbucnit în râs, şi din râsul lor ceva mi s-a ridicat în gât, şi într-o clipă am să încep să ţip, sau… sau…

Deodată, din spate, cineva m-a apucat de cot. M-am întors: urechi transparente, ca nişte aripi. De data asta nu mai erau trandafirii, ca de obicei, ci purpurii. Mărul lui Adam i se agita în sus şi în jos, părând că într-o clipă o să iasă prin învelişul subţire din piele.

— De ce sunteţi aici? a întrebat, sfredelindu-mă în grabă.

M-am agăţat strâns de el.

— Repede... să mergem în biroul dumneavoastră... Eu trebuie... imediat... despre absolut tot! E bine că o să fiţi dumneavoastră acela care... Poate că e cumplit că trebuie să fiţi dumneavoastră, dar e bine, e bine...

Şi el o cunoştea pe *ea,* şi asta făcea ca totul să fie şi mai agonizant pentru mine, dar poate că şi el va tresări când o să audă, şi după aceea va însemna că o vom ucide împreună; nu voi fi singur în acel ultim şi îngrozitor moment din viaţa mea...

Uşa s-a închis trântită. Îmi amintesc: o bucată de hârtie rămăsese lipită de partea de jos a uşii şi a zgâriat podeaua când uşa s-a închis. Apoi o linişte ciudată, lipsită de aer, ne-a acoperit de parcă un clopot de sticlă coborâse în cameră. Dacă ar fi spus un singur cuvânt – nu contează care, chiar şi cel mai insignifiant – aş fi scuipat totul afară dintr-o dată. Dar el tăcea.

Şi, încordându-mă până au început să-mi vâjâie urechile, am spus, fără să mă uit în sus:

— Am impresia că am urât-o întotdeauna, chiar de la bunul început. M-am luptat împotriva... dar nu, nu, să nu mă credeţi: am putut şi nu am vrut să mă salvez, am vrut să pier – asta era lucrul cel mai nepreţuit, pe care mi-l doream mai mult decât orice... Vreau să spun, nu să pier, ci ca ea să mă... Şi chiar acum, chiar şi acum când ştiu totul... Ştiţi – ştiţi că am fost chemat de Binefăcător?

— Da, ştiu.

— Dar ceea ce mi-a spus El... înţelegeţi... a fost ca şi cum... ca şi cum cineva v-ar smulge podeaua de sub picioare, şi dumneavoastră, împreună cu tot ceea ce este în jur, tot ce este pe masa aceasta – hârtia, cerneala – cerneala s-ar vărsa, şi totul... o pată fără formă...

— Continuaţi, continuaţi! Dar mai repede. Aşteaptă şi alţii afară.

Iar apoi, fără suflare, încurcându-mă, i-am spus tot ceea ce am scris aici. Despre mine, cel real, şi despre cel sălbatic, şi ce mi-a spus ea în acea zi despre mâinile mele – da, de la asta a început totul... Şi cum n-am vrut să îmi fac

datoria, cum m-am amăgit pe mine însumi, cum a făcut rost de certificate medicale false, şi cum m-a ros totul ca rugina de la o zi la alta, şi despre coridoarele de dedesubt şi cum acolo, afară, dincolo de Zid…

Toate acestea cu întreruperi şi cu noduri în gât – respiram greu, nu-mi găseam cuvintele. Buzele strâmbe, dublu arcuite îmi puneau la dispoziţie cuvintele care îmi lipseau cu un zâmbet sec, iar eu dădeam din cap recunoscător: Da, da… Şi apoi – ce însemna asta? – apoi vorbea el în locul meu, iar eu doar ascultam:

— Da, şi apoi… Aşa a fost, exact, da, da!

Mi-am dus mâna la gât, în jurul gulerului, unde simţeam o răceală ca senzaţia pe care o dă eterul evaporându-se de pe piele, şi am izbutit cu greu să întreb:

— Dar cum… dar n-aveaţi de unde să fi ştiut… nu asta…

Zâmbetul lui, tăcut, din ce în ce mai strâmb… Apoi:

— Dar, ştiţi, aţi vrut să îmi ascundeţi ceva. I-aţi numit pe toţi cei pe care i-aţi văzut dincolo de Zid, dar aţi uitat unul. Negaţi lucrul acesta? Vă amintiţi că – pentru o clipă – în treacăt, m-aţi văzut pe… mine? Da, da, pe mine.

O pauză.

Şi deodată, cu o claritate de fulger, neruşinată, am ştiut: el… el era tot unul dintre ei. Şi eu, cu toată fiinţa mea, cu toate aceste suferinţe pe care eu, la capătul puterilor mele, cu un ultim efort, le adusesem aici, ca un act de bravură – toate acestea erau la fel de ridicole ca şi vechea povestire despre Avraam şi Isaac. Avraam, scăldat în sudori reci, ridicase cuţitul asupra fiului său, asupra lui însuşi – când deodată s-a auzit un glas de sus: „Nu te mai chinui! Eu am vrut doar să-ţi văd credinţa…”

Fără să-mi pot dezlipi ochii de la rictusul acela din ce în ce mai strâmb, mi-am apăsat mâinile pe marginea mesei şi, încet, încet, m-am împins mai departe cu tot cu scaun; apoi deodată – ca şi cum m-aş fi adunat cu totul – m-am bulucit afară orbeşte, pe lângă ţipete, trepte, guri.

Nu-mi mai amintesc cum am ajuns jos. M-am trezit într-una dintre toaletele publice dintr-o staţie de tren subteran. Deasupra totul era dat pierzaniei, cea mai măreaţă şi mai

raţională civilizaţie din istorie se prăbuşea, dar aici, din ironia cuiva, totul rămăsese aşa cum a fost – frumos şi nemişcat. Şi când te gândeşti că toate au fost condamnate, că peste toate acestea va creşte iarba, şi din ele nu vor mai rămâne decât „mituri”…

Am gemut cu glas tare. Şi în acel moment am simţit mâna cuiva mângâindu-mă delicat pe umăr.

Era vecinul meu, cel care ocupa scaunul din stânga mea. Fruntea – o parabolă cheală enormă; pe frunte, linii galbene indescifrabile de riduri. Şi liniile acelea chiar erau legate de mine.

— Vă înţeleg, vă înţeleg foarte bine, a spus el. Cu toate acestea, trebuie să vă liniştiţi. Nu. Toate acestea se vor întoarce, inevitabil se vor întoarce. Singurul lucru important este ca toată lumea să afle despre descoperirea mea. Sunteţi primul care aude despre ea: potrivit calculelor mele, nu există infinit!

L-am privit cu sălbăticie.

— Da, da, vă spun eu: nu există infinitul. Dacă universul ar fi infinit, atunci înseamnă că densitatea de materie din el trebuie să fie egală cu zero. Şi de vreme ce aceasta nu este zero – ştim lucrul acesta – înseamnă că universul este finit; are o formă sferică, iar pătratul razei cosmice, y^2, este egal cu densitatea medie înmulţită cu… Mi-a mai rămas doar un lucru de făcut – să calculez coeficientul numeric, iar apoi… înţelegeţi: totul este finit, totul este simplu, totul este calculabil. Iar apoi vom obţine şi victoria filozofică – înţelegeţi? Iar dumneavoastră, dumneavoastră, dragul meu domn, mă deranjaţi, nu mă lăsaţi să îmi termin calculele, ţipaţi…

Nu îmi dau seama ce m-a zguduit mai mult – descoperirea lui, sau stăpânirea de care dădea dovadă în ceasul acela apocaliptic. În mâini (abia acum am observat) ţinea un carnet de notiţe şi un cadran logaritmic. Şi am înţeles că, dacă totul va pieri, era datoria mea (către dumneavoastră, necunoscuţii şi dragii mei cititori) să îmi las însemnările într-o formă finită.

I-am cerut puţină hârtie – şi pe aceasta am scris aceste

ultime rânduri…

Era cât pe ce să pun punctul final acestor însemnări, la fel cum cei din vechime puneau cruci deasupra gropilor unde îşi îngropau morţii, când deodată stiloul a început să îmi tremure şi l-am scăpat dintre degete.

— Ascultaţi, l-am scuturat pe vecin. Ascultaţi-mă doar! Trebuie… trebuie să-mi răspundeţi: acolo, acolo unde universul finit se termină! Ce este acolo, dincolo de el?

N-a mai avut timp să răspundă. De sus, de pe scări, se auzea zgomot de paşi.

Însemnarea patruzeci

SUBIECTE:
Fapte
Clopotul
Sunt sigur

E zi. Vreme frumoasă. Barometrul, 760.

Poate fi adevărat că eu, D-503, am scris aceste două sute de pagini? Poate fi adevărat că am simţit cândva – sau mi-am imaginat că am simţit – toate acestea?

Scrisul este al meu. Şi acum – acelaşi scris. Dar, din fericire, doar scrisul. Fără delir, fără metafore absurde, fără sentimente: nimic altceva decât fapte. Pentru că sunt sănătos, în întregime, absolut sănătos. Zâmbesc – nu pot să nu zâmbesc: un fel de aşchie mi-a fost scoasă din cap, iar acum capul mi-l simt uşor, gol. Sau, ca să fiu şi mai precis, nu gol, ci liber de tot ceea ce e străin şi ar putea să te împiedice să zâmbeşti (un zâmbet este starea normală a unui om normal).

Faptele sunt următoarele: în acea seară, vecinul meu, cel care a descoperit că universul este finit, şi eu, împreună cu ceilalţi din jur, am fost ridicaţi pentru că nu aveam certificate care să demonstreze că am fost operaţi şi am fost conduşi la cel mai apropiat auditoriu (numărul

acestuia, familiar din nu ştiu ce motiv, era 112). Acolo am fost legaţi de masă şi supuşi Marii Operaţii.

În ziua următoare, eu, D-503, am mers la Binefăcător şi i-am spus tot ceea ce ştiam despre duşmanii fericirii. Cum putuse să mi se pară atât de dificil înainte? Incredibil. Singura explicaţie la care mă pot gândi este fosta mea boală (sufletul).

În seara aceleiaşi zile, am stat (pentru prima dată) la aceeaşi masă cu Binefăcătorul în faimoasa Cameră cu gaze. Ea trebuia să depună mărturie în prezenţa mea. Femeia a zâmbit şi a tăcut cu încăpăţânare. Am observat că avea dinţi albi şi foarte ascuţiţi şi că acest lucru era frumos.

Apoi a fost introdusă sub Clopot. Faţa ei a devenit foarte albă şi, pentru că ochii ei erau negri şi mari, era un lucru frumos. Atunci când au început să pompeze aerul afară din Clopot, şi-a aruncat capul pe spate, cu ochii pe jumătate închişi; buzele îi erau închise strâns – acest lucru mi-a amintit ceva. Ea m-a privit, strângând cu putere braţele fotoliului – m-a privit până când ochii i s-au închis de tot. Apoi a fost scoasă afară, resuscitată cu ajutorul electrozilor şi introdusă din nou sub Clopot. Această procedură a fost repetată de trei ori, iar ea nu a spus nici un cuvânt. Ceilalţi aduşi cu această femeie au fost mai cinstiţi: mulţi dintre ei au început să vorbească după prima dată. Mâine toţi vor sui treptele către Maşina Binefăcătorului.

Acest lucru nu poate fi amânat, deoarece în zonele de apus ale oraşului încă mai este haos, urlete, cadavre, fiare, şi – din nefericire – un grup considerabil de numere care au trădat Raţiunea.

Totuşi, pe bulevardul Patruzeci, care traversează oraşul, am reuşit să ridicăm o barieră temporară din unde de înaltă tensiune. Şi eu sper că vom învinge. Mai mult decât atât – sunt sigur că vom învinge. Pentru că Raţiunea trebuie să triumfe.